

**Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d
Banja Luka**

**Odvjeni i konsolidovani finansijski izveštaji
za godinu završenu 31. decembra 2022.
I Izveštaj nezavisnog revizora**

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Konsolidovani i odvojeni finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembar 2022.

Sadržaj

	Strana
Izvještaj Izvršnog odbora	1 - 6
Odgovornost Izvršnog odbora i Upravnog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja	7
Izvještaj nezavisnog revizora	8 - 14
Odvojeni i konsolidovani izvještaj o finansijskom položaju	15
Odvojeni i konsolidovani bilansi uspjeha	16
Odvojeni i konsolidovani izvještaji o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti	17
Odvojeni i konsolidovani izvještaji o promjenama na kapitalu	18 - 19
Odvojeni i konsolidovani izvještaj o gotovinskim tokovima	20
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje	21 - 103

Izvještaj Izvršnog odbora

Izvršni odbor Društva predstavlja izvještaj zajedno sa revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima za godinu završenu 31. decembra 2022.

Wiener osiguranje Vienna Insurance Group akcionarsko društvo Banja Luka (u nastavku „Društvo“) je osnovano 1992. godine, a danas posluje kao punopravni član jedne od najvećih osiguravajućih grupacija u Centralnoj i Jugoistočnoj Evropi Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe (u nastavku „VIG“ ili „Grupa“). Krajnje matično društvo je Wiener Städtische Wechselseitiger Versicherungsverein – Vermögensverwaltung – Vienna Insurance Group.

U skladu sa Zakonom o društvima za osiguranje, Društvo je registrovano za obavljanje poslova neživotnih i životnih osiguranja.

Od 1. decembra 2014. godine Društvo je promjenilo naziv i sjedište. Stari naziv i sjedište „Jahorina osiguranje VIG“ ad Pale promijenjen je u novi naziv Wiener osiguranje Vienna Insurance Group AD sa sjedištem u Banjoj Luci. Proces preseljenja je uspješno završen sa 1. februara 2015. godine.

U cilju podizanja nivoa kvaliteta usluga osnovali smo 2003. godine specijalizovano preduzeće za obavljanje usluga tehničkog pregleda "Jahorina auto" d.o.o. i danas u 18 gradova širom Bosne i Hercegovine u vlastitim centrima obavljamo tehničke preglede za naše klijente.

Društvo svoju pripadnost Grupi ne izražava isključivo koristeći "porodično ime" Vienna Insurance Group, već promovisanjem njenih vrijednosti koje su sastavni dio strategije korporativnog upravljanja Društva.

Sastavni dio Vienna Insurance Group (VIG)

VIG: „Fokusirani smo na to da svojim klijentima u Austriji, te Centralnoj i Istočnoj Europi nudimo proizvode i usluge prilagođene njihovim potrebama. Naša je strategija usmjerena na dugoročnu profitabilnost i stabilan rast prinosa, što nas čini pouzdanim partnerom u vremenima dinamičkih promjena.“

VIG zapošjava preko 25.000 zaposlenih u oko 50 kompanija koje posluju u 30 zemalja. Razvijamo osiguravajuća rješenja u skladu s ličnim i lokalnim potrebama čime smo zauzeli vodeći položaj u osiguravajućoj industriji u Austriji, te Centralnoj i Istočnoj Europi (CIE).

Ekspertiza i stabilnost

VIG je internacionalna osiguravajuća kompanija sa sjedištem u Beču. Nakon pada Čelične zavjese 1989. godine, VIG se izuzetno brzo razvila od austrijske do međunarodne grupacije. VIG je danas sinonim za stabilnost i ekspertizu u obezbjeđivanju finansijske zaštite protiv rizika. Iskustvo u kombinaciji sa fokusom na suštinske vještine na polju osiguranja, čine čvrst i siguran oslonac za više od 22 miliona klijenata naše Grupe.

Fokus na tržištu Centralne i Istočne Europe

Osim tržišta Austrije, VIG jasno stavlja naglasak na Centralnu i Istočnu Evropu kao svoja domaća tržišta i vodi dugoročnu strategiju na tržištima na kojima je zastupljena. Više od polovine ukupnog obima poslovanja i dobiti ostvaruje se u ovoj regiji.

Prisustvo na lokalnom tržištu

VIG finansijsku zaštitu svojih klijenata smatra velikom odgovornošću. Grupa nastavlja strategiju poslovanja sa više brendova, koja se oslanja na etabirana lokalna tržišta i lokalni menadžment. Na kraju, uspjeh Grupe i njena bliskost sa klijentima zavisi od snage svakog individualnog brenda i lokalne stručnosti (know-how).

Izvještaj Izvršnog odbora (nastavak)

Snažne finansije i kreditni rejting

VIG posjeduje A+ rejting sa stabilnom procjenom poznate međunarodne agencije za bonitet Standard & Poor's. VIG je listiran na berzama u Beču, Pragu i Budimpešti. Wiener Städtische Versicherungsverein – stabilni većinski vlasnik sa dugoročnim fokusom – posjeduje oko 70% akcija VIG-a. Preostale akcije su u slobodnom prometu.

Društvo

Društvo je 2022. godinu zabilježilo kao još jednu uspješnu poslovnu godinu uprkos usporavanju ekonomskih tokova i privrede, efektima postpandemijske i globalne finansijske krize i generalno uzdrmane makroekonomske stabilnosti. Zabilježen je rast premijskog prihoda kao i dobiti. Kroz gotovo 60 prodajnih mjeseta lociranih u čitavoj zemlji, s preko 140 zaposlenih u prodaji i jakom vanjskom prodajnom mrežom, kao i online prodajom te podrškom partnera u bankarskom sektoru, cilj Društva je bilo omogućiti klijentima potpunu osiguravajuću zaštitu te brzu i efikasnu obradu šteta. Stabilnošću u ključnim kompetencijama Društvo predstavlja ozbiljno osiguravajuće društvo na tržistu Bosne i Hercegovine. Društvo uvijek teži pouzdanosti i vjerodostojnosti u ophodenju s poslovnim partnerima, zaposlenima i akcionaru, te kroz vrlo nepovoljne makroekonomske pokazatelje na nivou države, naš imperativ kroz 2022. godinu bio je uspostavljanje nove politike akvizicije koja je za cilj imala ublažavanje efekta rasta cijena za klijente uz istovremeno poboljšanje konkurentnosti naše ponude i razvoj prodajne mreže.

Poslovni rezultati za 2022. godinu pokazatelj su daljnog jačanja pozicije Društva. Kao lider na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj po veličini premije u neživotnim osiguranjima, Društvo je svjesno svoje uloge promotera moderne kulture osiguranja na tržištu osiguranja Bosne i Hercegovine koji se ogledaju u promptnim reakcijama prema našim osiguranicima.

Sa svojih preko 200 motivisanih i edukovanih zaposlenih Društvo izražava svoju spremnost na ostvarenje vrhunskih rezultata i u sljedećim godinama.

Poslovni rezultati

U 2022. godini Društvo je ostvarilo neto dobit od 212 hiljadu KM što je odraz stabičnosti poslovanja Društva, strogo upravljanja troškovima i konzervativne politike ulaganja. Uprkos implementiranoj strategiji rasta, Društvo je primjenjivalo selektivnu politiku u preuzimanju osiguranja s težištem na profitabilnosti, nezavisno o mogućim premijskim gubicima. Takvo načelo upravljanja će slijediti i u idućim godinama.

Društvo je ostvarilo ukupnu fakturisanu premiju u iznosu od 37.875 hiljada KM, od čega je iznos od 34.956 hiljada KM fakturisana premija neživotnih osiguranja, a 2.919 hiljada KM fakturisana premija životnih osiguranja.

Bruto premija Društva rasla je za 19,2%, što je viša stopa od premije ostvarene na tržištu koje je raslo za 7,7% u odnosu na 2021. godinu. Prema raspoloživim podacima za 2022. godinu, premija realizovana na teritoriji BiH od strane osiguravajućih društava registrovanih u RS, Društvo je zadržalo lidersku poziciju u neživotnim osiguranjima, dok je na ukupnom tržištu osiguranja Bosne i Hercegovine na jedanestoj poziciji po visini premije sa tržišnim učešćem od 4,3%.

Kao i u prethodnim godinama, najveće učešće u ukupnoj premiji ima premija osiguranja Imovine (vrste osiguranja 08 i 09) sa 36%, premija autoodgovornosti sa 15%, nezgode sa 16% i autokaska sa 12%. Premija osiguranja imovine (vrste osiguranja 08 i 09) se povećala kao rezultat orijentacije Društva na prodaji profitabilnijih imovinskih vrsta osiguranja i povećanje njihovog učešća u ukupnom portfelju Društva. Društvo ovakvim pristupom i promjenom strukture portfelja, pogotovo svoje interne mreže želi da se pripremi za liberalizaciju tržišta osiguranja od automobilske odgovornosti i proaktivno djeluje u cilju smanjenja negativnog uticaja koji bi liberalizacija mogla imati na obim prihoda od premije i profitabilnost Društva. Navedeni svjesno odabrani put strateškog ponašanja će svoje pune efekte doživjeti liberalizacijom tržišta te osigurati u tom trenutku potpunu spremnost na sve tržišne okolnosti.

Izvještaj Izvršnog odbora (nastavak)

Ukupni troškovi pribave i administrativni troškovi iznosili su 15.454 hiljada KM što predstavlja povećanje za 1.707 hiljada KM u poređenju s prošlom godinom. Na dan 31. decembar 2022. ukupna aktiva Društva iznosila je 103.077 hiljada KM. U 2022. godini neto izdaci za štete su dosegli iznos od 9.407 hiljada KM što u odnosu na prethodnu godinu predstavlja povećanje za 868 hiljade KM. Društvo je tokom 2022. godine nastavilo aktivno sa programom za suzbijanje prevara, VIG Antifraud Project, koji je inicirala naša Grupa u svrhu implementacije strukturisanog procesa upravljanja prevarama, očekujući dodatne potencijale profitabilnosti iz navedenog kao i širenja značaja pojma prevara u štetama.

S tim u vezi Društvo je uzelo aktivno učešće u formiranju baze oštećenih vozila po osnovu AO i KASKO osiguranja na nivou Udruženja društava za osiguranje Federacije Bosne i Hercegovine, te se pozicioniralo kao jedan od inicijatora za formiranje slične baze na nivou udruženja osiguravajućih društava Republike Srpske. Istovremeno krajem 2022. godine stvoreni su uslovi za intenziviranje rada na projektu "brze štete" koji podrazumijeva obradu i isplatu manjih šteta u roku od 48 časova od dana prijave, što bi trebalo da ubrza proces obrade šteta i donese dodatne uštede.

Stabilnost u poslovanju, kao i održiva strategija rasta i profitabilnosti u budućnosti zahtjevaju da Društvo nastavi s dalnjim razvojem digitalizacije procesa pribave i upravljanje portfeljem. Društvo je sproveo IT projekte u mnogim područjima poslovanja, od prelaska na novu glavnu knjigu SAP, procesa zamjene tehničkog softvera koji je u toku i čija konačna implementacija se očekuje u 2024. godini, uvođenja novog investicijskog softvera, kako bi se prilagodilo digitalnoj transformaciji na globalnom nivou te optimizovalo poslovne procese. Na našoj web stranici postoji mogućnost i online kupovine, tzv. „Web shop“, za osiguranje imovine pod nazivom „Siguran dom“ te je omogućena i online kupovina putnog osiguranja putem informativnog lista za osiguranje na web stranici partnera UniCredit Bank a.d. Banja Luka. U cilju da se dodatno približimo našim klijentima i pružimo maksimalnu podršku, realizovali smo i uslugu „WebAgent“ koja je izabrana kao pobjedničko digitalno rješenje u okviru projekta VIG-a čija je puna implementacija završena u 2022. godini.

U fokusu Društva tokom čitave godine bila je i nova kampanja naziva „Jesi siguran“ koja je na do sada drugačiji način, interno i eksterno komunicirala prednosti osiguranja imovine u cilju povećanja svijesti o potrebama i koristima ove vrste osiguranja kao i povećanja online prodaje ove vrste osiguranja uz promovisanje nove funkcionalnosti, našeg Web agenta, tata-matu za osiguranje.

Kako bi se zadržala finansijska stabilnost i sigurnost, poslovni ciljevi Društva su usmjereni na daljnje povećanje profitabilnosti Društva kroz očuvanje liderske pozicije u Republici Srpskoj i povećanje tržišnog učešća u Federaciji Bosne i Hercegovine, preusmjerenjem na ostale proizvode neživotnog osiguranja s manjim fokusom na automobilsku odgovornost, te daljni razvoj i rast kroz banko kanal i ostale kanale prodaje uz stalno pronalaženje prostora za smanjenje i odgovorno upravljanje poslovnim troškovima.

Svoj razvoj baziraćemo na daljem unapređenju paleta imovinskih osiguranja i ostalih neživotnih osiguranja, u skladu sa strategijom VIG-a za Bosnu i Hercegovinu.

Sa željom da budemo bliže korisnicima naših usluga i proizvoda stvorili smo mrežu sa brojnim prodajnim lokacijama širom BiH. Sa 31. decembrom 2022. godine imamo 208 zaposlenih i vrlo razgranatu prodajnu mrežu u BiH.

Izvještaj Izvršnog odbora (nastavak)

Upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima kojima je Društvo izloženo obavlja se redovno u okviru poslovanja. Upravljanje rizicima omogućava identifikaciju, analizu, kvantifikaciju i kontrolu rizika. Najvažniji rizici kojima je Društvo izloženo su: osiguravajući rizici, kreditni rizik, tržišni rizici (cjenovni rizik, kamatni rizik, valutni rizik), rizik likvidnosti, operativni rizik, strateški rizik i reputacijski rizik. Društvo u svim kategorijama rizika poduzima mјere za upravljanje i kontrolu rizika kako bi se rizici ograničili na prihvatljiv nivo. Izloženost rizicima je prikazana u bilješkama uz finansijske izvještaje.

U prilog razvoju svijesti ranog prepoznavanja rizika organizovan je Odbor za upravljanje rizicima, kao i Odbor za prevenciju prevara na nivou Društva putem kojih omogućavamo širenje nivoa znanja i ekspertiza iz navedenih oblasti sve sa ciljem minimaliziranja potencijalnih rizika.

Tržište osiguranja u Bosni i Hercegovini

Prema podacima regulatornih Agencija u Bosni i Hercegovini ukupna bruto fakturisana premija premija svih osiguravatelja u 2022. godini bilježi rast od 7,7% u odnosu na 2021. Rast premije neživotnih osiguranja iznosi 7,6%, dok su životna osiguranja veća za 7,7%. I dalje najveći udio na tržištu osiguranja zauzima automobilska odgovornost s učešćem od 61,63% u premiji neživotnih osiguranja.

U 2022. godini na tržištu osiguranja u Bosni i Hercegovini poslovalo je 25 osiguravajućih društava, od čega je 14 registrovano u Republici Srpskoj, a 11 u Federaciji Bosne i Hercegovine, koja su ostvarila ukupnu zaračunatu bruto premiju od 881.038 hiljada KM.

Ljudski resursi

Društvo je na 31. decembar 2022. imalo 208 zaposlenih, od toga u prodajnoj mreži 146.

Aktivnosti iz razvoja ljudskih potencijala tokom 2022. godine bile su usmjerenе na interne edukacije koje su bile realizovane na zaposlene u prodajnoj mreži. Različitost je jedna od temeljnih vrijednosti koje njeguje VIG, i koja je prepoznata kao takva u svim kompanijama - članicama naše Grupe. Istovremeno, kao jedna od ključnih prepostavki za uspjeh Društva na zahtjevnom tržištu Bosne i Hercegovine je i strategija promovisanja različitosti. Cilj aktivnosti u 2022. godini je bio upoznavanje kolega, prepoznavanje i istovremeno i prevazilaženje „različitosti“.

Društveno odgovorno poslovanje

Društvo ulaže maksimalne napore kako bi uskladilo poslovne ciljeve s društvenim i ekološkim pitanjima na održiv način. Društveno odgovorno poslovanje je kontinuirana obaveza poslovanja Društva kako bi se nastavio održiv razvoj, etično postupanje i doprinos ekonomskom okruženju, a uz unapređenje kvalitete života radnika Društva, lokalne zajednice kao i šire zajednice. Navedeno uključuje i kvalitetno provođenje unutrašnjeg poslovanja Društva u ophođenju s radnicima, kao i poslovanja u odnosima s akcionarom, osiguranicima, poslovnim partnerima, nadzornim tijelima i širom zajednicom.

Najvažnija društvena inicijativa je Društveno aktivni dan (Social Active Day), za koji inicijativa potiče od VIG-a, te se u mnogim oblicima odvija u većini članica Grupe. Pokrenut je 2011. godine, a njime se svi zaposleni podstiću da se uključe u dobrotvorni rad. U 2022. godini fokus Social Active Day-a bio je na pošumljavanju opožarenih područja planine Prenj, lokalitet Homolje kod Konjica, a koje u mnogočemu predstavlja suštinu osiguravajuće branše – pruža priliku da solidarno, udrženim snagama vratimo prirodi ono što joj je oduzeto požarom. Aktivnost je realizovana na dva načina: kupovinom sadnica crnog bora i sadnjom dijeła sadnica. I ove godine odaziv uposlenika je bio značajan, te se akciji priključilo 95% kolektiva Društva.

Izvještaj Izvršnog odbora (nastavak)

Društvo smatra svojom obavezom podsticati brigu o kulturnim i socijalnim pitanjima kroz socijalne projekte, te kroz donacije i sponzorstva potpomaže razne institucije i projekte s područja kulture i baštine, sporta i zdravlja, života i sigurnosti, društvenih događaja. Ponosni smo i na priznanje VIG Award in Recognition koje je na nivou Grupe dodijeljeno našoj koleginici Ratkici Mojević za izvanredan volonterski rad i pozitivan primjer volonterizma u lokalnoj zajednici.

Korporativne vrijednosti koje promoviše Društvo su predanost klijentima, timski rad, inovativnost i znanje, pouzdanost i odgovornost, etičnost i transparentnost. Težimo stvaranju društva koje vodi brigu o potrebama i mogućnostima svih njegovih klijenata, zaposlenih i akcionara.

Korporativno upravljanje

Društvo smatra da je odgovorno i dosljedno korporativno upravljanje preuslov sigurnog i stabilnog poslovanja, rasta i razvoja vrijednosti za akcionara, osiguranike i druge zainteresovane strane.

Društvo u poslovanju primjenjuje spoljne i interne pravilnike, kao i smjernice VIG-a - matičnog društva, vodeći pri tome računa da su navedene smjernice u skladu sa zakonskim odredbama Bosne i Hercegovine.

Aкционar svoje pravo glasa koristi na sjednicama Skupštine akcionara koje saziva Upravni odbor, nakon što utvrdi prijedloge odluka i dostavi ih Skupštini na usvajanje, u skladu sa Statutom i odredbama mjerodavnih zakona. Skupština posebno odlučuje o pitanjima imenovanja članova Upravnog Odbora, usvajanju godišnjih finansijskih izvještaja, godišnjih izvještaja o poslovanju, izmjenama Statuta i raspodjeli dobiti, te imenovanju revizora Društva.

Pregled poslovanja

Rezultat poslovanja Grupe i Društva za godinu završenu 31. decembra 2022. navedeni su u finansijskim izvještajima u nastavku.

Uprava Društva

Upravni odbor Društva čine:

- Gabor Lehel, predsjednik
- Harald Londer, član
- Claudia Ungar Huber, član
- Slavko Mitrović, član
- Igor Bilandžija, član do 30. septembra 2022. godine
- Amir Softić, član od 1. oktobra 2022. godine
- Daliborka Dedić, član
- Borislav Doder, član
- Predrag Manojlović, član.

Izvršni odbor čine:

- Borislav Doder, predsjednik
- Daliborka Dedić, član
- Predrag Manojlović, član.

Odbor za reviziju čine:

- Nina Preradović, predsjednik
- Samir Omerhodžić, član
- Viktor Naumcheski, član.

Izvještaj Izvršnog odbora (nastavak)

U odnosu na prethodnu, u 2022. godini Društvo je bilo posvećeno održavanju stabilne prodajne mreže i pozicije na tržištu, kao i unapređenju svih radnih procesa sa glavnim ciljem unapređenja prodajnih rezultata, podrške i odnosa sa klijentima. Naš razvoj je naš imperativ i ogleda se internu kroz redizajn naših poslovnih procesa, proizvoda i tehnoloških inovacija, kroz holistički pristup internoj komunikaciji svakom zaposleniku pojedinačno, tako i eksterno sa redizajniranim marketinškim prisupom na tržištu, sve sa ciljem jedinstvene brige i pažnje o našim osiguranicima, partnerima i eksternim saradnicima.

U Banjoj Luci, 23. marta 2023. godine

Odgovornost Izvršnog odbora i Upravnog odbora za pripremu i odobravanje godišnjih finansijskih izvještaja

Izvršni odbor društva Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d Banja Luka („Društvo“) i njegovog zavisnog društva (zajedno „Grupa“) dužno je pripremiti finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji u svim značajnim aspektima prikazuju realno i objektivno finansijski položaj Društva i Grupe, te rezultate njihovih poslovanja i gotovinskih tokova, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na društva za osiguranje u Republici Srpskoj, te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidenciјa koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja. Izvršni odbor ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni kako bi joj omogućili očuvanje imovine Društva i Grupe, te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Izvršni odbor je odgovoran za odabir prikladnih računovodstvenih politika koje su u skladu s važećim izvještajnim okvirom i za njihovu dosljednu primjenu, donošenje razumnih i razboritih pretpostavki i procjena, te pripremanje finansijskih izvještaja na konceptu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je pretpostavka da će Društvo i Grupa nastaviti s poslovanjem neprimjerena.

Izvršni odbor je odgovoran da Upravnom odboru podnese godišnje finansijske izvještaje Društva i Grupe. Upravni odbor je dužan da odobri godišnje finansijske izvještaje, te ih podnese Skupštini Društva na usvajanje.

Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2022., prikazani na stranama od 15 do 103, odobreni su od strane Izvršnog odbora dana 23. marta 2023. godine za podnošenje Upravnom odboru.

U ime i za račun Društva i Grupe:

Borislav Dedić
Generalni direktor

Daliborka Dedić
Izvršni član Upravnog odbora

Izvještaj nezavisnog revizora

Dioničaru društva Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d. Banja Luka:

Naše mišljenje

Prema našem mišljenju, odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji, u svim značajnim aspektima, fer prezentuju finansijski položaj društva Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d. Banja Luka („Društvo“) i njegovog zavisnog društva (zajedno – „Grupa“) na dan 31. decembra 2022. godine, kao i odvojene i konsolidovane finansijske rezultate i tokove gotovine Društva i Grupe za godinu završenu na taj dan, u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na društva za osiguranje u Republici Srpskoj, a koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Zakonu o društima za osiguranje Republike Srpske.

Predmet revizije

Finansijski izvještaji Društva i Grupe obuhvataju:

- odvojeni i konsolidovani izvještaji o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2022. godine;
- odvojeni i konsolidovani bilansi uspjeha za godinu završenu na taj dan;
- odvojeni i konsolidovani izvještaji o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu na taj dan;
- odvojeni i konsolidovani izvještaji o promjenama na kapitalu za godinu završenu na taj dan;
- odvojeni i konsolidovani izvještaji o gotovinskim tokovima za godinu završenu na taj dan; i
- bilješke uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje, koji uključuju značajne računovodstvene politike i druga objašnjenja.

Osnova za mišljenje

Našu reviziju obavili smo u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (MSRev). Naše odgovornosti u skladu s tim standardima detaljnije su opisane u sekciji Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da osiguraju osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Nezavisnost

Nezavisni smo u odnosu na Društvo i Grupu u skladu sa Kodeksom etičkog ponašanja za profesionalne računovođe (uključujući Međunarodne standarde za nezavisnost) izdatim od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeks), kao i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, koji su relevantni za našu reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja u Republici Srpskoj. Ispunili smo i naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa IESBA Kodeksom i etičkim zahtjevima Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Naš pristup reviziji

Pregled

Značajnost

- Ukupna značajnost Društva i Grupe: KM 379 hiljada, što predstavlja 1% zaračunate bruto premije.

Obim revizije Grupe

- Reviziji tim Grupe je izvršio reviziju Društva. Jedno zavisno društvo koja nema značajan uticaj na finansijske izvještaje nije revidirano.
- Prilikom utvrđivanja našeg cijelokupnog pristupa reviziji Grupe, utvrdili smo vrstu poslova koje smo trebali obaviti mi kao angažirani tim za reviziju Grupe, kako bismo mogli zaključiti je li prikupljeno dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza kao osnova za izražavanje našeg mišljenja o konsolidovanim finansijskim izvještajima Grupe u cijelini.
- Naš obim revizije adresirao je skoro 100% prihoda Grupe i skoro 99% absolutne vrijednosti dobiti prije poreza.

Ključno pitanje revizije i za odvojene i za konsolidovane finansijske izvještaje

- Procjena obaveza ugovora o osiguranju i test adekvatnosti obaveza („LAT“)

Kao dio kreiranja naše revizije, utvrdili smo značajnost i procijenili rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima. Konkretno, razmatrali smo područja subjektivnih procjena Izvršnog odbora, kao što su, na primjer, značajne računovodstvene procjene koje uključuju pretpostavke i uzimaju u obzir buduće događaje koji su inherentno neizvjesni. Kao i kod svake revizije, obavili smo također i postupke vezane za rizik od zaobilazeњa internih kontrola od strane Izvršnog odbora, uključujući između ostalog i analizu da li postoje dokazi koji bi upućivali na pristranost koja predstavlja rizik značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare.

Značajnost

Na obim naše revizije uticalo je primjena načela značajnosti. Revizija je kreirana na način da se stekne razumno uvjerenje da odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji ne sadrže značajna pogrešna prikazivanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati kao posljedica prevare ili greške. Pogrešna prikazivanja se smatraju značajnim ukoliko se opravdano može očekivati da bi ona mogla, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke donesene na osnovu odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Na osnovu naše profesionalne prosudbe, definisali smo određene kvantitativne pragove značajnosti, kao i nivo opšte značajnosti za odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje kao cjelinu, kao što je prikazano u tabeli niže. Oni su nam, uz kvalitativne faktore, pomogli u određivanju obima revizije, vrste, vremenskog okvira i obima revizijskih procedura, kao i utvrđivanju efekata pogrešnih prikazivanja, ukoliko postoje, pojedinačno ili zbirno, na odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje kao cjelinu.

Nivo opšte značajnosti	Društvo i Grupa: KM 379 hiljada
Osnov za definisanje	Društvo i Grupa: 1% od zaračunate bruto premije procijenjeno je u fazi planiranja revizije
Obrazloženje za primljenjeni nivo značajnosti	Društvo i Grupa su profitno orijentisani. Ipak, ostvarena dobit ne predstavlja na odgovarajući način relativnu veličinu aktivnosti, što je čini manje bitnom kao mjerilo za određivanje značajnosti. Na temelju toga, revizorski tim je odlučio upotrijebiti drugu uobičajenu mjeru uspešnosti - zaračunatu bruto premiju kao osnovu za značajnost koja je najčešće relevantna korisnicima finansijskih izvještaja i koja je generalno prihvaćena osnova za osiguravajuća društva. Odabrali smo 1% što je po našem mišljenju u skladu s kvantitativnim pragovima značajnosti koji se koriste za osiguravajuća društva.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila od najvećeg značaja prilikom obavljanja naše revizije odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja kao cjeline, kao i pri formirajućem mišljenju, te o njima ne izražavamo posebno mišljenje.

Ključno pitanje revizije

Procjena obaveza ugovora o osiguranju i test adekvatnosti obaveza („LAT”)

Pogledati napomene 6.2, 21. i 22. uz finansijske izvještaje.

Društvo i Grupa su priznali tehničke rezerve („Reserve za ugovore o osiguranju – bruto i „Ostala rezervisanja“) u iznosu od 69.507.626 KM na dan 31. decembra 2022. godine što predstavlja 81% ukupnih obaveza Društva i Grupe. Radi se o području koje uključuje značajnu prosudbu u pogledu neizvjesnih budućih ishoda, uključujući prije svega vrijeme i konačno potpuno podmirenje dugoročnih obaveza osiguranika, te smo stoga smatrali da je to ključno revizijsko pitanje u našoj reviziji.

U skladu sa industrijom osiguranja, Društvo i Grupa koriste modele procjene vrijednosti koji služe kao podloga za izračune tehničkih rezervi. Složenost modela može dovesti do grešaka, kao rezultat neadekvatnih/nepotpunih podataka, odnosno dizajna III primjene modela.

Ekonomski pretpostavke kao što su inflacija i kamatne stope i aktuarske pretpostavke kao što su smrtnost, morbiditet i ponašanja kupaca su ključni podaci koji se koriste za procjenu tih uglavnom dugoročnih obaveza. U postavljanju ovih pretpostavki primjenjuje se značajna prosudba.

Društva i Grupe provode LAT test kako bi se potvrdilo da su tehničke rezerve adekvatne u kontekstu očekivanih budućih novčanih odliva.

Kako smo pristupili ključnom pitanju revizije

Koristili smo vlastite aktuarske stručnjake u obavljanju revizijskih postupaka.

Naša je revizija posebno bila usmjerenja na modele koji se smatraju složenijima VIII koji zahtijevaju značajnu prosudbu u postavljanju pretpostavki korištenih u izračunu tehničkih rezervi ili obavljanju LAT testa.

Dobili smo uvid u interni aktuarski proces uključujući utvrđivanje ekonomskih i aktuarskih pretpostavki od strane Izvršnog odbora i proces njihovog odobrenja.

U našim procjenama smo, po potrebi, također i razmatrali adekvatnost određenih ekonomskih i aktuarskih pretpostavki s obzirom na obrazloženja Izvršnog odbora u pogledu korištenih aktuarskih prosudbi, te radili usporedbu s primjenjivim iskustvima iz industrije.

Razmotrili smo osjetljivost pretpostavki za izračun LAT-a i njihov uticaj na adekvatnost tehničkih rezervi.

Testirali smo valjanost testiranja adekvatnosti obaveza od strane Izvršnog odbora što predstavlja ključni test koji se provodi za provjeru jesu li obaveze adekvatne u odnosu na očekivane buduće ugovorne obaveze. Korišteni ulazni podaci usklađeni su s računovodstvenim evidencijama.

Naši poslovi vezani za LAT test uključivali su ocjenu razumnosti projiciranih novčanih tokova i razmatranje adekvatnosti pretpostavki usvojenih u pogledu iskustava industrije i specifičnih značajki proizvoda.

Također smo ocijenili adekvatnost objava u pogledu tih obaveza u odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima.

Kako smo prilagodili obim revizije za grupu

Prilagodili smo obim revizije sa ciljem da obezbjedimo primjenu dovoljnih procedura za potrebe izražavanja mišljenja o konsolidovanim finansijskim izvještajima kao cjeline, pri čemu smo vodili računa o strukturi Grupe, računovodstvenim procesima i sistemima kontrola, kao i djelatnosti u kojoj Grupa posluje.

Grupu čine Društvo i jedno zavisno društvo:

- a) Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d. Banja Luka revidiran od strane revizijskog tima grupe;
- b) Zavisno društvo Jahorina Auto d.o.o. Banja Luka, koje nije revidirano.

Ostale informacije

Izvršni odbor je odgovoran za ostale informacije. Ostale informacije, dobijene do datuma ovog revizorskog izvještaja, obuhvataju Izvještaj Izvršnog odbora (koji ne uključuje odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje i izvještaj revizora o njima).

Naše mišljenje o odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima se ne odnosi na ostale informacije i ne izražavamo bilo koji oblik zaključka kojim se pruža uvjerenje o njima.

U vezi sa našom revizijom odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, naša odgovornost je da pročitamo ostale informacije navedene gore, i pri tome razmotrimo da li postoje značajne nekonistentnosti između njih i odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili na drugi način, predstavljaju značajno pogrešna prikazivanja.

Ako, na osnovu rada koji smo obavili, zaključimo da postoji značajno pogrešno prikazivanje ostalih informacija, od nas se zahtjeva da o toj činjenici izvjestimo. U tom smislu, ne postoji ništa o čemu bi trebali da izvjestimo.

Odgovornosti Izvršnog odbora i Upravnog odbora za odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje

Izvršni odbor je odgovoran za sastavljanje odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja koji daju istinitu i fer prezentaciju u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na društva za osiguranje u Republici Srpskoj, a koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Zakonu o društvarima za osiguranje Republike Srpske, kao i za one interne kontrole za koje Izvršni odbor utvrdi da su neophodne za sastavljanje odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške.

Prilikom pripreme odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja, Izvršni odbor je odgovoran za procjenu sposobnosti Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, za objavljivanje okolnosti vezanih uz vremensku neograničenost poslovanja, ako je to primjenjivo, te za korištenje vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako Izvršni odbor namjerava likvidirati Društvo ili Grupu, ili prestati sa poslovanjem ili nema realnu alternativu nego da to učini.

Upravni odbor je odgovoran za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva i Grupe.

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su da dobijemo razumno uvjerenje o tome da li odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji u cijelini ne sadrže značajno pogrešno prikazivanje, nastalo bilo uslijed prevare ili greške, te da izdamo revizorski izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa MSRev uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje, ako ono postoji. Pogrešna prikazivanja mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim, pojedinačno ili zbirno, ako se može razumno očekivati da utiču na ekonomske odluke korisnika donesenih na osnovu ovih odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa MSRev, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja u odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima, nastalog bilo uslijed prevare ili greške, kreiramo i sprovodimo revizionske procedure kao odgovor na spomenute rizike i pribavljamo revizionske dokaze koji predstavljaju dovoljan i adekvatan osnov za izražavanje mišljenja. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare veći je od rizika neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed greške, budući da prevara može uključiti tajne sporazume, falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje podataka ili zaobilaženje sistema internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo kreirali revizionske procedure koje su primjerene u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti sistema internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo adekvatnost primjenjenih računovodstvenih politika i opravdanost računovodstvenih procjena i objavljivanja izvršenih od strane Izvršnog odbora.
- Donosimo zaključak o adekvatnosti primjene koncepta vremenske neograničenosti poslovanja kao računovodstvene osnove od strane Izvršnog odbora, i na osnovu pribavljenih revizionskih dokaza, donosimo zaključak o tome da li postoji značajna neizvjesnost u pogledu događaja, odnosno stanja koji može da podstakne značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ukoliko zaključimo da postoji visok stepen neizvjesnosti, dužni smo da u našem revizorskem izvještaju skrenemo pažnju na odgovarajuća objavljivanja u odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima, odnosno da, u slučaju neadekvatnih objavljivanja, modifikujemo naše mišljenje. Zaključke donosimo na osnovu revizionskih dokaza pribavljenih do datuma našeg revizorskog izvještaja. Ipak, budući događaji, odnosno stanja mogu dovesti do toga da Društvo i Grupa prekine s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenim i konsolidovanim finansijskim izvještajima, uključujući i objavljivanja da li odvojeni i konsolidovani finansijski izvještaji prikazuju transakcije i događaje na način koji obezbeđuje realnu i objektivnu prezentaciju.
- Pribavljamo dovoljno adekvatnih revizionskih dokaza o finansijskim informacijama društava ili o poslovnim aktivnostima unutar Grupe kako bismo mogli izraziti mišljenje o konsolidovanim finansijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadzor i vršenje revizije Grupe. Imamo isključivu odgovornost za naše revizorsko mišljenje.

Između ostalog, mi komuniciramo sa Upravnim odborom o planiranom obimu i vremenu revizije i značajnim nalazima revizije, uključujući bilo kakve značajne nedostatke sistema internih kontrola uočene tokom naše revizije.

Mi, također, dajemo izjavu Upravnom odboru da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u pogledu nezavisnosti, te da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se razumno može smatrati da utiču na nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o odgovarajućim mjerama zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s Upravnim odborom, mi određujemo ona pitanja koja su od najvećeg značaja za reviziju odvojenih i konsolidovanih finansijskih izvještaja za tekući period i koja, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Ova pitanja su opisana u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakonska regulativa ne dopušta njihovo javno objavljivanje, ili kada, u izuzetno rijetkim slučajevima, utvrdimo da spomenuta pitanja ne treba objavljivati u našem revizorskem izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice objavljivanja nadmašile koristi javnog interesa od takve objave.

Partner na projektu revizije, nakon koje revizor izdaje Izvještaj nezavisnog revizora je Thomas Magill.

Za i u ime PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Mirza Bihorac, Direktor i ovlašteni revizor

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

23. mart 2023.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Odvojeni i konsolidovani izvještaji o finansijskom položaju
na dan 31. decembra 2022. godine

	Napomena	31. decembar 2022. Društvo	31. decembar 2022. Grupa	31. decembar 2021. Društvo	31. decembar 2021. Grupa
Imovina					
Nekretnine, postrojenja i oprema	10	1.945.707	6.167.796	1.849.750	5.498.123
Investicione nekretnine	11	7.854.668	3.616.092	7.479.079	3.965.992
Imovina s pravom korištenja	12	910.462	999.142	1.253.789	1.267.196
Nematerijalna Imovina	13	797.428	797.622	884.763	885.014
Razgraničeni troškovi pribave	14	6.827.335	6.827.335	6.360.444	6.360.444
Ulaganja u zavlačena društva	19	-	-	-	-
Finansijska Imovina raspoloživa za prodaju	15	40.756.662	40.756.662	40.622.586	40.622.586
Depoziti i dati zajmovi	16	783.042	792.357	1.753.674	1.765.859
Odložena poreska Imovina	35	147.164	147.164	103.702	103.702
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	17	32.374.773	32.374.773	10.134.336	10.134.336
Zalihе i dati avansi		136.259	141.639	287.476	292.707
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	18a	5.869.420	5.869.420	4.498.832	4.498.832
Ostala potraživanja	18b	1.054.460	994.368	710.087	620.011
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	20	3.619.279	3.663.109	3.385.141	3.455.809
Ukupno Imovina		103.076.659	103.147.479	79.323.659	79.470.611
Kapital					
Akcijski kapital	26	13.043.400	13.043.400	10.043.400	10.043.400
Emisliona premija		3.159.080	3.159.080	5.586.218	5.586.218
Zakonske rezerve		-	-	431.624	431.624
Revalorizacione rezerve za finansijsku Imovinu raspoloživu za prodaju		947.396	947.396	1.199.192	1.199.192
Revalorizacione rezerve za nekretnine		42.349	42.349	42.349	42.349
Neraspoređena dobit / (Akumulirani gubitak)		211.608	(710.784)	141.239	(671.018)
Ukupno kapital		17.403.833	16.481.441	17.444.022	16.631.765
Obaveze					
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	21	69.257.513	69.257.513	50.532.510	50.532.510
Ostale rezerve	22	250.113	283.120	301.912	334.919
Primljeni krediti	25	-	487.678	-	569.915
Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju	23	12.391.896	12.391.896	6.265.250	6.265.250
Odložene poreske obaveze	35	257.027	257.027	241.651	241.651
Obaveze po osnovu najmova	25	943.342	1.033.974	1.266.598	1.279.605
Ostale obaveze	24	2.572.935	2.954.830	3.271.716	3.614.996
Ukupno obaveze		85.672.826	86.666.038	61.879.637	62.838.846
Ukupne obaveze i kapital		103.076.659	103.147.479	79.323.659	79.470.611

Napomene na stranama 21 do 103 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Odvojeni i konsolidovani bilansi uspjeha
za godinu završenu 31. decembra 2022.

	Napomena	Društvo	2022. Grupa	Društvo	2021. Grupa
Obračunate bruto premije		37.874.911	37.874.911	31.775.147	31.775.147
Premije predane u reosiguranje		(22.825.311)	(22.825.311)	(14.365.459)	(14.365.459)
Neto obračunate premije	27	15.049.600	15.049.600	17.409.688	17.409.688
Bruto promjena rezerve prijenosne premije		(2.352.879)	(2.352.879)	(1.893.152)	(1.893.152)
Promjena rezerve prijenosne premije, udio reosiguranje		5.939.179	5.939.179	572.912	572.912
Neto zaradena premija	27	18.635.900	18.635.900	16.089.448	16.089.448
Prihodi od provizija i naknada	28	3.861.468	3.861.468	3.610.283	3.610.283
Finansijski prihodi	29	1.074.074	1.074.356	1.189.335	1.189.813
Ostali poslovni prihodi	30	3.032.592	4.774.556	2.743.875	4.732.762
Neto prihod		26.604.034	28.346.280	23.632.941	25.622.306
Nastale štete		(35.745.011)	(35.719.781)	(10.629.151)	(10.598.189)
Udio reosiguranja u nastalim štetama		26.312.886	26.312.886	2.090.722	2.090.722
Neto nastale štete i beneficije	31	(9.432.125)	(9.406.895)	(8.538.429)	(8.507.467)
Troškovi pribave	32	(9.982.554)	(9.982.554)	(8.709.569)	(8.709.569)
Administrativni troškovi	33	(5.471.396)	(7.186.203)	(5.037.859)	(6.631.243)
Finansijski rashodi		(77.320)	(102.096)	(83.770)	(108.337)
Ostali operativni troškovi	34	(1.423.352)	(1.561.380)	(1.122.075)	(1.555.505)
Dobit prije oporezivanja		217.287	107.152	141.239	110.185
Porez na dobit	35	(5.679)	(5.679)	-	-
NETO DOBIT		211.608	101.473	141.239	110.185
Zarada po akciji	36	1.83	0.88	1.41	1.10

Napomene na stranama 21 do 103 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Odvojeni i konsolidovani Izvještaji o ukupnoj sveobuhvatnoj dobiti
za godinu završenu 31. decembra 2022.

Napomena	Društvo	2022. Grupa	Društvo	2021. Grupa
NETO DOBIT	211.608	101.473	141.239	110.185
Ostala sveobuhvatna dobit				
<i>Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha</i>				
Promjene fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke	(279.881)	(279.881)	(525.303)	(525.303)
	28.085	28.085	52.531	52.531
	(251.796)	(251.796)	(472.772)	(472.772)
<i>Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha</i>				
OSTALI SVEOBUHVATNI GUBITAK	(251.796)	(251.796)	(472.772)	(472.772)
UKUPNI SVEOBUHVATNI GUBITAK	(40.188)	(150.323)	(331.533)	(362.587)

Napomene na stranama 21 do 103 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Odvjjeni i konsolidovani izvještaji na promjenama na kapitalu za godinu završenu 31. decembar 2022.

<u>Društvo</u>	Akcijski kapital	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve za nekretnine	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2021.	10.043.400	5.792.479	42.349	1.671.984	225.363	17.775.555
Dobit	-	-	-	141.239	141.239	141.239
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(472.772)	-	(472.772)	(472.772)
Ukupni sveobuhvatni gubitak	-	-	(472.772)	141.239	-	(331.533)
Raspodjela dobiti ranijih godina	-	225.363	-	-	(225.363)	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	10.043.400	6.017.842	42.349	1.198.192	141.239	17.444.022
Dobit	-	-	-	211.608	211.608	211.608
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	(251.796)	-	(251.796)	(251.796)
Ukupni sveobuhvatni gubitak	-	-	(251.796)	211.608	-	(40.188)
Povećanje osnovnog kapitala iz razervi	3.000.000	(2.334.365)	-	-	(665.636)	(1)
Raspodjela dobiti ranijih godina	-	(524.397)	-	-	524.397	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	13.043.400	3.159.080	42.349	947.396	211.608	17.403.833

Napomene na stranama 21 do 103 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Odvjeni i konsolidovani Izvještaji na promjenama na kapitalu za godinu završenu 31. decembar 2022.

Grupa	Akciski kapital	Ostale rezerve	Revalorizacione rezerve za nekretnine	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje na dan 1. januar 2021.	10.043.400	5.792.479	42.349	1.671.964	(555.840)	16.994.352
Dobit	-	-	-	-	110.185	110.185
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	(472.772)	-	(472.772)
Ukupni sveobuhvatni gubitak	-	-	-	(472.772)	110.185	(362.587)
Raspodjela dobiti ranijih godina	-	225.363	-	-	(225.363)	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	10.043.400	6.017.842	42.349	1.199.192	(671.018)	16.631.765
Dobit	-	-	-	-	101.473	101.473
Ostali sveobuhvatni gubitak	-	-	-	(251.796)	-	(251.796)
Ukupni sveobuhvatni gubitak	-	-	-	(251.796)	101.473	(150.323)
Povećanje osnovnog kapitala iz rezervi	3.000.000	(2.334.365)	-	-	(665.636)	(1)
Raspodjela dobiti ranijih godina	-	(524.397)	-	-	524.397	-
Stanje na dan 31. decembar 2022.	13.043.400	3.159.080	42.349	947.396	(710.784)	16.481.441

Napomene na stranama 21 do 103 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Odvojeni i konsolidovani Izvještaji o gotovinskim tokovima
za godinu završenu 31. decembar 2022.

	Društvo	2022. Grupa	Društvo	2021. Grupa
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	45.412.166	47.472.585	34.083.618	36.152.569
Prilivi od premije osiguranja, saosiguranja i primljeni avansi	35.688.309	35.688.309	31.233.869	31.230.037
Prilivi od premije reosiguranja i retrocesija	124.976	124.976	-	-
Prilivi od učešća u naknadi štete	8.727.477	8.727.477	2.149.004	2.149.004
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	871.404	2.931.823	700.745	2.773.528
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(46.420.108)	(48.518.719)	(35.257.987)	(37.156.392)
Odliv po osnovu naknade šteta iz osiguranja i udjela u štetama iz saosiguranja i dati avansi	(18.872.069)	(18.872.069)	(11.425.386)	(11.425.386)
Odliv po osnovu premija saosiguranja, reosiguranja i retrocesija	(11.768.108)	(11.768.108)	(9.273.894)	(9.273.894)
Odliv po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(7.860.346)	(8.800.253)	(6.786.774)	(7.741.868)
Odliv po osnovu troškova sprovodenja osiguranja	(7.678.734)	(7.928.962)	(7.576.015)	(7.697.530)
Odliv po osnovu plaćenih kamata	(9)	(20.542)	-	(23.783)
Odliv po osnovu poreza na dobit	-	-	-	-
Ostali odliv iz poslovnih aktivnosti	(240.842)	(1.128.785)	(195.918)	(993.931)
Neto odliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	(1.007.942)	(1.046.134)	(1.174.369)	(1.003.823)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA				
Prilivi gotovine iz aktivnosti Investiranja	8.899.650	8.899.650	14.794.007	14.794.531
Prilivi po osnovu prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, Investicionih nekretnina	2.600	2.600	-	-
Prilivi po osnovu kamata	861.505	861.505	976.886	977.410
Prilivi po osnovu hartija od vrijednosti	8.035.545	8.035.545	13.817.121	13.817.121
Odlivi gotovine iz aktivnosti Investiranja	(7.141.842)	(6.989.810)	(11.999.747)	(11.999.747)
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, Investicionih nekretnina	(401.030)	(248.998)	(18.826)	(18.826)
Odlivi po osnovu hartija od vrijednosti	(6.740.812)	(6.740.812)	(11.980.921)	(11.980.921)
Neto priliv gotovine iz aktivnosti Investiranja	1.757.808	1.909.840	2.794.260	2.794.784
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA				
Priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	-	2.869	-	19.027
Prilivi po osnovu dugoročnih kredita	-	-	-	12.928
Prilivi po osnovu kratkoročnih kredita	-	2.869	-	6.099
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(515.728)	(659.275)	(449.600)	(577.654)
Odlivi po osnovu kratkoročnih kredita	-	(82.237)	-	(79.073)
Odlivi po osnovu najmova - kamata	(17.530)	(21.371)	(20.586)	(21.158)
Odlivi po osnovu najmova - glavnica	(461.513)	(518.982)	(395.608)	(443.997)
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	(36.685)	(36.685)	(33.426)	(33.426)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(515.728)	(656.406)	(449.600)	(558.627)
NETO PRILIV GOTOVINE	234.138	207.300	1.170.291	1.232.334
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	3.385.141	3.455.809	2.214.850	2.223.475
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	3.619.279	3.663.109	3.385.141	3.455.809

Napomene na stranama 21 do 103 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

1. Opće informacije

Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d. („Društvo“) je akcionarsko društvo sa sjedištem u Banjoj Luci, Kninska 1a. Društvo je matično društvo Wiener osiguranje Grupe („Grupa“). Od 1. decembra 2014. godine Društvo je promjenilo naziv i sjedište. Stari naziv i sjedište „Jahorina osiguranje VIG“ AD Pale promijenjen je u novi naziv Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d. sa sjedištem u Banjoj Luci. Proces preseljenja je uspješno završen sa 1. februarom 2015. godine.

Društvo je osiguravajuće društvo koje nudi proizvode neživotnog i životnog osiguranja u Bosni i Hercegovini (Republici Srpskoj – „RS“, Brčko Distriktu – „BD“ i Federaciji Bosne i Hercegovine – „FBiH“). Poslovanje Društva predmet je Zakona o društima za osiguranje, u skladu s kojim finansijsko izvještavanje Društva reguliše Agencija za osiguranje Republike Srpske („Agencija“) koja je centralna institucija za praćenje sistema osiguranja u Republici Srpskoj, uključujući i rad filijale u FBiH.

Društvo ima jednog akcionara a to je je Vienna Insurance Group AG, Vienna (100% glasačkih prava), akcionarsko društvo osnovano i sa sjedištem u Austriji.

Zavisna društva konsolidovana u finansijskim izvještajima Grupe su prikazana kako slijedi:

	Industrija	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Jahorina Auto	Obavljanje tehničkih pregleda	100%	100%

Na dan 31. decembra 2022. godine, broj zaposlenih u Društvu je bio je 208 (31. decembra 2021.: 224), a za Grupu 267 (31. decembra 2021.: 294)

Uprava Društva

- Izvršni odbor

Izvršni odbor Društva tokom 2022. godine do datuma ovih izvještaja sačinjavali su:

Borislav Doder predsjednik Izvršnog odbora / generalni direktor
Daliborka Dedić član Izvršnog odbora / izvršni direktor
Predrag Manojlović član Izvršnog odbora / izvršni direktor

- Upravni Odbor

Upravni odbor tokom 2022. godine se sastajao od sljedećih članova:

Gabor Lehel, predsjednik
Claudia Ungar Huber, član
Harald Londer, član
Slavko Mitrović, član
Igor Bilandžija, član do 30. septembra 2022. godine
Amir Softić, član od 1. oktobra 2022. godine
Borislav Doder, član
Daliborka Dedić, član
Predrag Manojlović, član

2. Osnova za pripremu finansijskih izvještaja

Osnovne računovodstvene politike korištene za pripremu ovih finansijskih izvještaja su navedene u nastavku. Ove politike su se primjenjivale na sve prikazane periode, ukoliko nije drugačije naglašeno.

2.1 Izvještajni okvir

Finansijski izvještaji Društva pripremljeni su u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na društva za osiguranje u Republici Srpskoj („RS”), koja se zasniva na Zakonu o računovodstvu i reviziji RS i Zakonu o društima za osiguranje RS.

Prema Zakonu o računovodstvu i reviziji RS, standardi finansijskog izvještavanja koji se primjenjuju u RS su Međunarodni računovodstveni standardi („MRS”) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI”) usvojeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („IASB”), koji su oficijelno prevedeni i objelodanjeni na lokalnom jeziku od strane Saveza računovođa i revizora RS („SRRRS”).

Lista prevedenih i objelodanjениh MRS i MSFI koji su primjenjivi u pripremi finansijskih izvještaja objelodanjena je na internet stranici SRRRS-a: <http://www.srrrs.org/?strana=ifrs>.

Dana 8. novembra 2022. godine, Upravni odbor SRRRS-a donio je o Odluku o primjeni MSFI 17 na godišnje izvještajne periode koji počinju 1. januara 2027. godine ili kasnije, uz mogućnost ranije primjene. Primjena MSFI 9 prati primjenu MSFI 17.

2.2 Vremenska neograničenost poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja što podrazumijeva da će Društvo biti sposobno realizovati potraživanja i podmiriti obaveze u normalnom toku poslovanja.

2.3 Načelo historijskog troška

Ovi finansijski izvještaji su pripremljeni po načelu historijskog troška, osim za finansijsku imovinu koja je raspoloživa za prodaju i koja se mjeri po fer vrijednosti.

2.4 Mjerjenje fer vrijednosti

Fer vrijednost je cijena koja bi se dobila za prodaju ili bi bila plaćena za prijenos obaveza u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum mjerjenja, bez obzira na to da li je ta cijena direktno uočljiva ili procijenjena koristeći drugu tehniku procjene vrijednosti. U procjeni fer vrijednosti imovine ili obaveza, Društvo uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveza kada bi učesnici na tržištu uzeli u obzir ove karakteristike kod određivanja cijene imovine ili obaveza na datum mjerjenja.

Fer vrijednost imovine ili obaveze mjeri se koristeći pretpostavke koje bi primjenjivali učesnici na tržištu prilikom definisanja cijene imovine ili obaveze, pretpostavljajući da učesnici na tržištu dјeluju u njihovom ekonomskom interesu.

Mjerjenje fer vrijednosti nefinansijske imovine uzima u obzir sposobnost učenika u tržištu da generiše ekonomski benefite koristeći imovinu na najveći i najbolji mogući način ili prodajući je drugom učesniku na tržištu koje će na taj isti način koristiti tu imovinu.

Grupa koristi metode procjene koje su prikladne u datim okolnostima i za koje je dostupna dovoljna količina podataka da bi se izmjerila fer vrijednost, maksimalno povećavajući upotrebu svih relevantnih uočljivih ulaznih jedinica i minimizirajući upotrebu neuočljivih ulaznih jedinica.

Sva imovina i obaveze za koje je izmjerena ili opisana fer vrijednost u finansijskom izvještaju kategorisana je unutar hijerarhije fer vrijednosti. Higerarhija na osnovu najnižeg nivoa ulaznih jedinica koji je značajan za mjerjenje fer vrijednosti, je opisana kako slijedi i to:

2. Osnova za pripremu finansijskih izvještaja (nastavak)

2.4 Mjerenje fer vrijednosti (nastavak)

- Nivo 1 – kotirane (nekorigovane) cijene na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obaveze;
- Nivo 2 – tehničke vrednovanja kod kojih je najniži nivo ulaznih podataka, koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, direktno ili indirektno uočljiv; i
- Nivo 3 – tehničke vrednovanja kod kojih je najniži nivo ulaznih podataka, koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti, neuočljiv.

Za Imovinu i obaveze koje se priznaju u finansijskim izvještajima po fer vrijednosti na trajnoj osnovi, Društvo utvrđuje postoje li prenos između nivoa u hijerarhiji ponovnom procjenom kategorizacije (na osnovu najnižeg nivoa ulaznih podataka koji je značajan za mjerenje fer vrijednosti u cjelini) na kraju svakog izvještajnog perioda.

Dodatne informacije o pretpostavkama u mjerenju fer vrijednosti sadržane su u Napomeni 42. – Procjena fer vrijednosti.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

3.1 Uporedni podaci

Finansijski izvještaji uključuju uporedne podatke za godinu završenu 31. decembra 2021.

3.2 Funkcionalna i izvještajna valuta

Finansijski izvještaji iskazani su u Konvertibilnim markama („KM“) koja je funkcionalna valuta. Centralna banka Bosne i Hercegovine („CBBiH“) sprovodi politiku kursa na principu „currency board-a“ prema kojem je KM vezana za EUR u odnosu 1:1,95583 koji je korišten kroz 2022. i 2021. godinu. Očekuje se da će se ovo zadržati i u doglednoj budućnosti.

3.3 Strane valute

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na dan transakcije.

Monetarna imovina i obaveze denominovane u stranoj valuti na datum izvještaja preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na datum izvještavanja. Dobici i gubici nastali po osnovi kursnih razlika monetarnih stavki predstavljaju razliku amortizovanog troška u funkcionalnoj valuti na početku perioda, usklađenog za efektivnu kamatu i plaćanja tokom perioda, i amortizovanog troška u stranoj valuti preračunatog po kursu važećem na kraju perioda. Nemonetarna imovina i obaveze denominovane u stranoj valuti koje se mjeru po fer vrijednosti preračunavaju se u funkcionalnu valutu prema važećem kursu na datum kada je njihova fer vrijednost utvrđena. Kursne razlike proizašle iz preračunavanja priznaju se u bilansu uspjeha.

Najznačajnija strana valuta za koju Grupa veže svoje obaveze (matematička rezerva životnog osiguranja) i prihode (premiju životnog osiguranja) i troškove (naknade životnog osiguranja) je Euro, dok je najveći dio imovine iskazan u KM.

3.4 Konsolidacija

Društvo konsoliduje svoje zavisno društvo. Konsolidovane finansijske izvještaje čine Društvo i njegovo zavisno društvo (zajedno „Grupa“).

Zavisna društva su društva koja kontroliše Grupa. Grupa kontroliše društvo ukoliko je izložena ili ima pravo na varijabilne povrate od upravljanja tim društvom i ima sposobnost uticaja na te povrate kroz svoju moć upravljanja tim društvom. Finansijski izvještaji zavisno društva uključeni su u konsolidovane finansijske izvještaje od datuma sticanja kontrole do datuma prestanka kontrole.

Metoda kupovine koristi se za evidentiranje sticanja zavisnog društva od strane Grupe. Trošak sticanja zavisnog društva mjeri se po fer vrijednosti date imovine, izdatih vlasničkih instrumenata i nastalih ili preuzetih obaveza na datum razmjene, uvećano za troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju. Stečena prepoznatljiva imovina i obaveze i preuzete potencijalne obaveze u poslovnim kombinacijama početno se vrednuju po fer vrijednosti na datum sticanja, nezavisno od udjela interesa manjinskih akcionara. Višak troška sticanja iznad fer vrijednosti udjela Grupe u stečenoj prepoznatljivoj neto imovini, uključujući i nematerijalnu imovinu, evidentira se kao goodwill. Ukoliko je trošak sticanja manji od fer vrijednosti neto imovine stečene zavisno društvo, razlika se priznaje u bilansu uspjeha.

U odvojenim finansijskim izvještajima Društva, ulaganje u zavisno društvo je iskazano po trošku sticanja umanjenom za odgovarajuće umanjenje vrijednosti, ukoliko je to potrebno.

Zavisna društva su u potpunosti konsolidovana od datuma na koji je kontrola prenesena na Grupu. Prestaju se konsolidovati od datuma kada kontrola prestaje.

Stanja i transakcije među članicama Grupe te nerealizovani prihodi i rashodi iz transakcija među članicama Grupe, eliminisu se kod izrade konsolidovanih finansijskih izvještaja. Nerealizovani gubici se eliminisu na isti način kao i nerealizovani dobici, osim ako ne postoji dokaz o umanjenju vrijednosti.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.5 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine i oprema su materijalna imovina koja se drži s namjerom upotrebe u svrhu pružanja usluga ili u administrativne svrhe.

3.5.1 Priznavanje i mjerjenje

Zemljište i zgrade koje se koriste u distribuciji proizvoda ili usluga, ili u administrativne svrhe prikazane su u izvještaju o finansijskom položaju po njihovim revalorizovanim vrijednostima koji predstavljaju njihovu fer vrijednost koja se bazira na njihovoj trenutnoj primjeni na datum revalorizacije, umanjenoj za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju i naknadne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Svako povećanje vrijednosti koje je rezultat revalorizacije takvog zemljišta i zgrada pripisuje se revalorizacionim rezervama, osim do onog iznosa do kojeg se stornira revalorizacijsko smanjenje istog sredstva koje je prethodno priznato kao rashod u bilansu uspjeha, u kojem se slučaju povećanje priznaje u bilansu uspjeha do iznosa prethodno priznatog rashoda. Smanjenje knjigovodstvene vrijednosti uslijed revalorizacije takvog zemljišta i zgrada priznaje se kao rashod do iznosa koji prevazilazi revalorizacione rezerve koje se odnose na ta sredstva.

Oprema se mjeri po istorijskom trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Trošak nabavke obuhvata nabavnu cijenu i sve troškove direktno povezane sa dovođenjem sredstva u radno stanje za namjeravanu upotrebu. Za kvalifikovana sredstva, trošak nabavke uključuje i troškove pozajmljivanja kapitalizovane u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

Troškovi tekućeg održavanja i popravaka, zamjene, te investicijskog održavanja manjeg obima, priznaju se kao rashod kad su nastali.

Sredstva u izgradnji, koje se gradi u svrhu pružanja usluga ili administrativne svrhe, iskazane su po trošku nabavke umanjenom za eventualne gubitke od umanjenja. Takvo sredstvo se reklassificira na odgovarajuće kategorije nekretnina, postrojenja i opreme nakon što je dovršeno i spremno za namjeravanu upotrebu.

3.5.2 Amortizacija

Amortizacija se mjeri od trenutka kada je stalno sredstvo spremno za namjeravanu upotrebu. Amortizacija se priznaje u bilansu uspjeha linearnom metodom tokom procijenjenog korisnog vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme. Zemljište se ne amortizuje.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe može se prikazati kako slijedi:

	2022. i 2021. godina
Građevinski objekti – zgrade	10 – 50 godina
Kompjuterska oprema	4 – 10 godina
Namještaj i ostala oprema	6 – 10 godina
Motorna vozila	6 – 7 godina
Ostalo	5 – 20 godina

Metode amortizacije i korisni vijek preispituju se, i ukoliko je potrebno prepravljaju, na svaki datum izvještavanja.

Knjigovodstvena vrijednost imovine odmah se smanjuje do nadoknadvog iznosa ako je knjigovodstvena vrijednost veća od procijenjenog nadoknadvog iznosa.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.5 Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

3.5.3 Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve, uključene u kapital, a koje se odnose na revalorizaciju nekretnina, postrojenja i opreme, prenose se direktno na zadržanu dobit kada se sredstvo isknjiži. Ovo može uključiti transfer čitavog viška kada se sredstvo otpiše ili stavi van upotrebe.

3.6 Ulaganja u investicijske nekretnine

Investicione nekretnine su materijalna imovina koja se dugoročno drži s namjerom ostvarivanja zarade od najamnine i/ili porasta tržišne vrijednosti, ne koristi se u svrhu pružanja usluga ili druge administrativne svrhe.

Investicione nekretnine sastoje se od odvojenih nekretnina i pripadajućeg zemljišta. Investicione nekretnine se vode po fer vrijednosti, sa priznavanjem svake njihove promjene kroz dobit III gubitak.

Nekretnine se inicijalno priznaju po fer vrijednosti i vode se po fer vrijednosti nakon priznavanja. Ukoliko Grupa počne koristiti nekretnine klasifikovane u investicione nekretnine, one se reklassifikuju u nekretnine i opremu, a fer vrijednost na dan reklassifikacije postaje trošak za daljnje mjerjenje.

Prenosi se vrše na (ili sa) investicijske nekretnine onda kada postoji promjena u korišćenju. Za prenos sa investicijskih nekretnina koje se iskazuju po fer vrijednosti na operativne nekretnine, kao vrijednost troška za naknadno računovodstveno evidentiranje uzima se fer vrijednost na datum promjene u korišćenju. Ukoliko se operativna nekretnina prenese na investicijske nekretnine koje se iskazuju po fer vrijednosti, za takvo sredstvo Društvo vrši računovodstveno evidentiranje u skladu sa politikom za nekretnine, postrojenja i opremu (u skladu sa MRS 16), do datuma promjene u korišćenju. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti sredstva u skladu s MRS 16 i njegove fer vrijednosti na dan prenosa, računovodstveno se evidentira kao revalorizacija.

3.7 Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina koja se odvojeno stiče, vrednuje se početno po trošku. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Nematerijalna imovina amortizuje se tokom korisnog vijeka trajanja i procjenjuje se za umanjenje kad god postoji naznaka da je vrijednost nematerijalne imovine umanjena.

Amortizacija se obračunava linearno, kako slijedi:

	2022. i 2021.
Softver	5 - 10 godina
Ostala nematerijalna imovina	5 - 10 godina

Period i metoda amortizacije su preispituju na kraju svakog izvještajnog perioda. Promjene u očekivanom vijeku upotrebe ili u očekivanom načinu korištenja budućih ekonomskih koristi ugrađenih u sredstvu smatraju se modifikacijama u periodu ili metodi amortizacije, i tretiraju se kao promjene u računovodstvenim procjenama. Trošak amortizacije nematerijalne imovine priznaje se u bilansu uspjeha u kategoriji troška koja je konzistentna sa funkcijom nematerijalne imovine.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.8 *Najmovi*

3.8.1 Grupa kao najmoprimac

Najmovi se priznaju kao imovina s pravom korištenja, kao i pripadajuće obaveze po osnovu najmova, na dan kada je unajmljena Imovina dostupna za upotrebu od strane Grupe. Imovina s pravom korištenja prezentirana je odvojeno u izvještaju o finansijskom položaju.

Na dan početka priznavanja, obaveze po osnovu najmova mjeru se u iznosu jednakom sadašnjoj vrijednosti sljedećih plaćanja najma za predmetnu Imovinu s pravom korištenja, tijekom trajanja najma.

Plaćanja najma diskontuju se korištenjem kamatne stope koja se podrazumijeva u najmu, ako se ta stopa može lako odrediti, ili inkrementalne stope zaduživanja Grupe.

Svako plaćanje najma raspoređuje se između obaveze i troškova finansiranja. Obaveze po osnovu najmova naknadno se mjeru primjenom metode efektivne kamate. Knjigovodstveni iznos obaveze ponovno se mjeri tako da odražava bilo kakvo preispitivanje, izmjenu najma ili revidirana suštinski fiksna plaćanja.

Trajanje najma je neotkazivo razdoblje otkazivanja najma; razdoblja obuhvaćena opcijama za produženje i raskid najma uključuju se u trajanje najma samo ako je razumno izvjesno da će se najam produžiti ili neće biti otkazan.

Plaćanja po osnovu najma uključena u mjerenje obaveze po osnovu najma na prvi dan njegovog trajanja obuhvataju sljedeća plaćanja za pravo korištenja predmetne imovine tokom trajanja najma koja nisu izmirena na prvi dan trajanja najma:

- fiksna plaćanja uključujući u suštini fiksna plaćanja, umanjeno za eventualne primljene podsticaje u vezi s najmom;
- promjenjiva plaćanja koja zavise od određenog indeksa ili stope i koja su početno mjerena prema tom indeksu ili stopi na prvi dan trajanja najma;
- iznose koji se očekuje da prispiju na plaćanje najmoprimcu u okviru garantovanog ostatka vrijednosti;
- ciljenu korištenja opcije otkupa ukoliko postoji realna vjerovatnoća da će najmoprimac iskoristiti tu opciju;
- kazne za raskid najma, ukoliko period trajanja najma pokazuje da je najmoprimac iskoristio tu opciju.

Naknadno, imovina s pravom korištenja mjeri se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti, te se prilagođava za ponovno mjerenje obaveze po osnovu najmova zbog ponovne procjene ili izmjena najma. Imovina s pravom korištenja amortizuje se tokom vijeka trajanja sredstva ili trajanja najma, zavisno šta je kraće, linearnom metodom. Razdoblja amortizacije na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine za imovinu s pravom korištenja su sljedeći:

- poslovni prostori: 1 – 5 godina
- vozila: 1 – 5 godina

Obaveza zakupa mjeri se po amortizovanom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Preispituje se kad dođe do promjene budućih plaćanja zakupa koja proizlaze iz promjene indeksa ili stope, ako postoji promjena u procjeni Društva za iznos za koji se očekuje da će biti plativ za preostalu vrijednost, u slučaju da Društvo promijeni svoju procjenu da li će se izvršiti opcija kupovine, produženja ili uklanjanja ili ako postoji revidirana fiksna najamnina u osnovi. Kada se obaveza najma ponovno mjeri na ovaj način, vrši se odgovarajuće usklađivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine s pravom korištenja ili se evidentira kroz račun dobiti/gubitka u slučaju da je knjigovodstvena vrijednost imovina s pravom korištenja svedena na nulu.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.8 Najmovi (nastavak)

3.8.1 Grupa kao najmoprimec (nastavak)

Plaćanja povezana sa svim kratkotrajnim najmovima i određenim najmovima imovine niske vrijednosti priznaju se linearne kao trošak kroz dobit ili gubitak. Društvo primjenjuje izuzeće za imovinu niske vrijednosti na nivou pojedinačnog najma, tj. za najmove kod kojih je imovina data u podnajam, imovina s pravom korištenja priznata je sa odgovarajućom obvezom po osnovu najma; za sve ostale najmove imovine niske vrijednosti, plaćanja najmova povezana s tim najmovima biće priznata kao trošak linearnom metodom, tijekom trajanja najma.

Kratkotrajni najmovi predstavljaju najmove sa razdobljem najma od 12 mjeseci ili kraćim.

3.9 Finansijska imovina

Grupa klasificira svoje finansijske instrumente u sljedeće kategorije: zajmovi i potraživanja, finansijska imovina raspoloživa za prodaju i ostale finansijske obaveze. Klasifikacija zavisi od namjere s kojom su finansijska imovina i obaveze stečeni. Izvršni odbor određuje klasifikaciju finansijske imovine i obaveza prilikom početnog priznavanja i, ukoliko je prikladno, ponovno je procjenjuje na svaki datum izvještavanja.

3.9.1 Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederativna finansijska imovina koja ima fiksna ili odrediva plaćanja te koja ne kotira na aktivnom tržištu, osim imovine koju Grupa namjerava prodati u kratkom vremenskom periodu ili imovine koja je iskazana kroz bilans uspjeha po fer vrijednosti ili je namijenjena za prodaju. Potraživanja iz ugovora o osiguranju se također klasificiraju u ovu kategoriju i ocjenjuju se radi utvrđivanja umanjenja vrijednosti kao dio pregleda zajmova i potraživanja.

Zajmovi i potraživanja nastaju kada Grupa odobrava gotovinska sredstva komitentima bez namjere trgovanja s tim potraživanjima te uključuju zajmove date klijentima, gotovinu i gotovinske ekvivalente i depozite kod banaka.

3.9.2 Finansijska imovina koja se drži do dospjeća

Finansijska imovina koja se drži do dospjeća odnosi se na nederativnu finansijsku imovinu sa fiksnim ili odredivim uplatama i fiksnim dospjećem a koje Grupa namjerava i sposobno je zadržati do dospjeća, osim:

- imovine koju Grupa po inicijalnom priznavanju prikaže po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak;
- imovine koju Grupa označi kao namijenjenu za prodaju; i
- imovine definisane kao zajmovi i potraživanja.

Kamate za finansijsku imovinu koja se drži do dospjeća su uključene u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti gdje su prikazane kao 'Prihodi od kamata i dividendi'. U slučaju umanjenja vrijednosti, kamate se prikazuju kao odbici od knjigovodstvene vrijednosti imovine i prikazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Grupa nema ulaganja koja su klasifikovana kao ona koja se drže do dospjeća.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.9 Finansijska imovina (nastavak)

3.9.3 *Finansijska imovina raspoloživa za prodaju*

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju uključuje imovinu koju Grupa može zadržati na neodređeno vrijeme, koja mogu biti prodana u slučaju potrebe za povećanjem likvidnosti ili promjena u kamatnim stopama, deviznim kursevima ili kapitalnim cijenama, ili imovina koja nije klasifikovana kao zajmovi i potraživanja, imovina koja se drže do dospjeća ili kao finansijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

3.9.4 *Priznavanje i mjerjenje*

Kupovina i prodaja ulaganja koja se drže do dospjeća i koja su raspoloživa za prodaju priznaju se na datum trgovanja odnosno datum kada se Grupa obavezuje na kupovinu ili prodaju instrumenta. Zajmovi i potraživanja i finansijske obaveze koje se vode po amortizovanom trošku priznaju se u trenutku kada je finansijska imovina predana zajmoprincima, odnosno obaveza primljena od zajmodavaca.

Finansijska imovina početno se priznaje po fer vrijednosti uvećanoj za, u slučaju finansijske imovine koja nije vrjednovana po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, troškove transakcije koji se izravno povezuju sa sticanjem ili izdavanjem finansijske imovine.

Grupa prestaje priznavati finansijsku imovinu (u cijelosti ili djelimično) kada isteknu prava na primitke gotovinskih tokova od finansijskog instrumenta ili kada je finansijska imovina prenesena i kada Društvo prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva.

Grupa prestaje priznavati finansijske obaveze samo onda kada one prestanu postojati, tj. kada su ispunjene, otkazane ili istekle. Navedeno se događa kada Grupa prenese suštinski sve rizike i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt ili kada su prava ostvarena, predana ili istekla.

Nakon početnog priznavanja, Grupa vrednuje finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju po njihovoj fer vrijednosti, bez umanjenja za troškove pribave. Vlasničke hrtije od vrijednosti, klasifikovane kao raspoložive za prodaju koje nemaju kotiranu tržišnu cijenu na aktivnom tržištu i čija se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi, vrednuju se po trošku sticanja umanjenom za umanjenje vrijednosti.

Zajmovi i potraživanja se vrednuju po amortizovanom trošku umanjenom za umanjenja vrijednosti. Finansijske obaveze koje se ne raspoređuju u grupu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha vrednuju se po amortizovanom trošku. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstveni iznos pripadajućeg instrumenta te amortizuju koristeći efektivnu kamatnu stopu tog instrumenta.

3.9.5 *Principi mjerjenja fer vrijednosti*

Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak i finansijske imovine raspoložive za prodaju je njihova kotirana prodajna tržišna cijena na datum izvještavanja bez umanjenja za troškove prodaje. Ukoliko tržište za finansijsku imovinu nije aktivno (i za vrijednosne papire koji ne kotiraju), ili ako se, zbog drugih razloga, fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi temeljem tržišne cijene. Grupa utvrđuje fer vrijednost korištenjem tehnikе procjene. One uključuju korištenje cijena ostvarenih u nedavnim transakcijama, pozivanje na druge u suštini slične instrumente, analizu diskontovanih gotovinskih, pri tome maksimalno koristeći podatke s tržišta i što je manje moguće oslanjajući se na specifičnosti subjekta.

Kod primjene metode diskontiranog gotovinskog toka, procijenjeni budući gotovinski tokovi se temelje na najboljoj procjeni Izvršnog odbora, a diskontna stopa je tržišna stopa važeća na datum izvještavanja za finansijske instrumente sa sličnim uslovima. Kod upotrebe cjenovnog modela, koriste se tržišno povezane veličine važeće na datum izvještavanja.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.9 Finansijska imovina (nastavak)

3.9.6 *Reklasifikacija finansijske imovine*

Finansijska imovina osim zajmova i potraživanja se mogu reklassifikovati iz kategorije sredstava raspoloživih za prodaju samo u rijetkim slučajevima kada postoje okolnosti vezane za neki neuobičajen događaj koji se najvjeroatnije neće ponoviti u skorijem periodu. Također, Grupa može odlučiti da reklassificira finansijsku imovinu koja spada u kategoriju zajmova i potraživanja van kategorije sredstava raspoloživih za prodaju ukoliko Grupa ima namjeru i ukoliko je u mogućnosti da zadrži ovu imovinu u bliskoj budućnosti ili do dospjeća na datum reklassifikacije.

Reklasifikacije se vrše po fer vrijednosti sa stanjem na dan reklassifikacije. Fer vrijednost postaje novi trošak ili amortizovani trošak u zavisnosti od toga šta je primjenjivo, i nema naknadnih povrata fer vrijednosti dobiti ili gubitaka prikazanih prije datuma reklassifikacije.

3.9.7 *Umanjenje vrijednosti finansijske imovine*

Grupa provjerava na svaki datum izvještavanja postoje li objektivni dokazi za umanjenje vrijednosti finansijske imovine koja nije klasificirana kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak. Umanjenje vrijednosti finansijske imovine provodi se ukoliko postoji objektivni dokaz da je nastupio događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti nakon početnog priznavanja imovine, te navedeni događaj koji uzrokuje umanjenje vrijednosti ima utjecaj na buduće gotovinske tokove od imovine koji se može pouzdano procijeniti.

Grupa uzima u obzir dokaz o umanjenju vrijednosti na pojedinačnu imovinu. Sva pojedinačno značajna finansijska imovina provjerava se zbog umanjenja vrijednosti na pojedinačnoj osnovi.

Objektivni dokaz umanjenja vrijednosti finansijske imovine (uključujući vlasničke vrijednosne papire) uključuje nepodmirenje obaveza ili kašnjenje dužnika, restrukturiranje kredita ili predujma od strane Grupe prema uslovima koje Grupa inače ne bi razmatrala, indikacije da će dužnik ili izdavatelj ući u stečajni postupak, nestanak aktivnog tržišta za vrijednosni papir, ili ostale dostupne podatke vezane uz skupinu imovine kao što su nepovoljne promjene u platnom položaju dužnika ili izdavatelja unutar te skupine, ili ekonomski uslovi koji su povezani s nepodmlrenjima obaveza unutar Grupe.

U svrhu procjenjivanja umanjenja vrijednosti imovine na nivou grupe, Grupa se oslanja na historijsko iskustvo u smislu stopa gubitka, perioda prepoznavanja gubitka, prilagođenih za procjene izvršnog odbora kako bi se odredilo da li su trenutni ekonomski i kreditni uslovi takvi da bi stvarni gubici mogli biti veći ili manji nego u prethodnim periodima. Stopa gubitaka i očekivani periodi priznavanja gubitaka se redovno prate.

Gubitak od umanjenja vrijednosti imovine koja se vodi po amortizovanom trošku utvrđuje se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine i sadašnje vrijednosti očekivanih gotovinskih tokova diskontovanih originalnom efektivnom kamatnom stopom za tu imovinu. Gubici se priznaju u bilansu uspjeha te odražavaju u rezervaciji za umanjenje vrijednosti kredita i predujmova. Kamata na takvu imovinu se priznaje kao umanjenje amortizacije na datum naplate.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.9 Finansijska imovina (nastavak)

3.9.7 Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Ako je vlasnička imovina klasifikovana kao imovina dostupna za prodaju, značajno ili produženo opadanje fer vrijednosti investicije ispod originalnog troška se smatra dokazom umanjenja vrijednosti. Ako takvi dokazi postoje za finansijsku imovinu koja je dostupna za prodaju, kumulativni gubitak, koji se računa kao razlika između troška i trenutne fer vrijednosti, minus gubitak od umanjenja vrijednosti finansijske imovine koji je prethodno bio priznat u bilansu uspjeha, se treba prebaciti iz ostale sveobuhvatne dobiti i priznati u bilansu uspjeha. Gubici nastali zbog umanjenja vrijednosti koji su priznati u bilansu uspjeha u instrumentima kapitala ne mogu biti promijenjeni kroz bilans uspjeha, već se njihova vrijednost povećava sve dok krajnja prodaja nije priznata u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Ako neki naknadni događaj za rezultat ima smanjenje gubitka uzrokovano umanjenjem vrijednosti finansijske imovine koja je priznata po amortizovanom trošku ili dužničkih papira koji su dostupni za prodaju, prethodni gubici zbog umanjenja vrijednosti su vraćeni i priznati kroz bilans uspjeha. Promjene u količini umanjenja vrijednosti vezane za vremensku vrijednost gotovine su priznate kao komponenta prihoda od kamata.

3.9.8 Poravnanje finansijskih instrumenata

Finansijska imovina i obaveze se netiraju, te se u izvještaju o finansijskom položaju iskazuju u neto iznosu, u slučaju kada postoji zakonski sprovedivo pravo na netiranje priznatih iznosa i postoji namjera namire na neto principu ili istovremeno sticanja imovine i podmirenja obaveza. Prihodi i rashodi se iskazuju u neto iznosu samo kada je to dozvoljeno računovodstvenim standardima ili kada dobiti i gubici proizlaze iz grupe sličnih transakcija.

3.10 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U konsolidovanom izvještaju o gotovinskim tokovima, Gotovina i gotovinski ekvivalenti uključuju gotovinu u blagajni, depozite po viđenju u bankama, te ostala kratkoročna visoko likvidna ulaganja sa datumom dospijeća do tri mjeseca ili manje.

Knjigovodstvena vrijednost gotovine i gotovinskih ekvivalenta generalno odražava njihovu fer vrijednost.

3.11 Umanjenje vrijednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstvena vrijednost sredstava Grupe se ispituje prilikom izrade bilansa stanja kako bi se utvrdilo da li postoje naznake umanjenja vrijednosti.

Ako se utvrdi postojanje takvih indikacija, procjenjuje se nadoknadi iznos imovine. Za imovinu koja nema konačan korisni vijek upotrebe (na datum izvještavanja Grupa nije imala takve imovine) te nematerijalnu imovinu koja još nije u upotrebi, nadoknadi iznos procjenjuje se na svaki datum izvještavanja.

Gubitak od umanjenja vrijednosti priznat prethodnih godina procjenjuje se na svaki datum izvještavanja radi utvrđivanja da li je li gubitak smanjen ili više ne postoji. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile koristene za određivanje nadoknadičnog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti se ukida samo do knjigovodstvene vrijednosti imovine, umanjene za akumuliranu amortizaciju, kakva bi bila izračunata da nije bio priznat gubitak od umanjenja vrijednosti.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.12 Klasifikacija ugovora

Ugovori u kojima Grupa preuzima značajni rizik osiguranja od druge strane (vlasnika polise) prihvatajući da nadoknadi štetu vlasniku polise ili drugom korisniku osiguranja ako nastupi određeni nelzvjesni budući događaj (osigurani događaj) koji negativno utiče na imaoča polise ili drugog korisnika osiguranja klasificuju se kao ugovori o osiguranju.

Rizik osiguranja razlikuje se od finansijskog rizika. Finansijski rizik je rizik moguće buduće promjene kamatnih stopa, cijena harta od vrijednosti, cijena dobara, kursa, indeksa cijena ili stopa, kreditnog reitinga ili kreditnih indeksa ili drugih varijabli, uz uslov da u slučaju nefinansijske varijable ta varijabla nije specifična za jednu ugovornu stranu.

Ugovori u kojima prenos rizika osiguranja s vlasnika polise na Grupu nije značajan, klasificuju se kao ugovori o ulaganju. Na datum izvještavanja Grupa nije imala ugovore o ulaganju.

Ugovori o osiguranju i ugovori o ulaganju mogu sadržavati obilježja diskrecionog sudjelovanja u dobiti. Ugovor s obilježjem diskrecionog sudjelovanja u dobiti je ugovorno pravo vlasnika polise na primanje dodatnih iznosa uz minimalna zagaranfirana plaćanja, pri čemu će dodatna plaćanja činiti značajan dio ukupnih ugovornih plaćanja i čiji su iznos ili trenutak nastanka diskreclona odluka izdavaoca te koja se ugovorno temelje na:

- uspješnost određene skupine ugovora ili određenog tipa ugovora;
- realizovanim i/ili nerealizovanim prinosima na ulaganja u određene grupe imovine izdavaoca.

Diskrecioni element tih ugovora računovodstveno se evidentira kao obaveza društva unutar matematičke rezerve i za iznose koji su alocirani pojedinim osiguranicima i za iznose koji na datum izvještavanja nisu alocirani.

3.13 Premije

Polisirane premije neživotnog osiguranja se priznaju kao premije od početka osiguravajućeg pokrića. Svi prihodi prije tog datum se tretiraju kao obaveza za avans. Premije se objelodanjuju bruto od plativih provizija posrednicima i ne uključuju poreze i doprinose na premije.

Polisirane premije uključuju ispravke kako bi reflektovale otpise iznosa dospjelih od osiguranika npr.: promjena iznosa premije u narednoj godini i promjene u naknadama za umanjenje vrijednosti premija dospjelih od osiguranika.

Zarađeni dio primljenih premija, uključujući poslove koji nisu završeni, priznaje se kao prihod. Premije se zarađuju od datuma preuzimanja rizika tokom perioda pokrića, na temelju obrasca preuzetih rizika. Premije pasivnih poslova reosiguranja priznate su kao rashod u skladu s obrascem primljenih usluga reosiguranja u istom računovodstvenom periodu kao i premije za odgovarajući direktni posao osiguranja. Dijelovi premija pasivnih poslova reosiguranja se tretiraju kao avansi.

U skladu s Izuzecima koje dozvoljava MSFI 4 i u skladu sa praksom na domaćem tržištu, premije životnih osiguranja i dalje se računovodstveno evidentiraju na gotovinskom načelu.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.13 Premije (nastavak)

3.13.1 Reosiguranje

Grupa cedira reosiguranje u sklopu redovnog poslovanja sa svrhom ograničavanja njegovog neto potencijalnog gubitka kroz diverzifikaciju rizika. Ugovori o reosiguranju ne lišavaju Grupu njezine direktnе obaveze prema osiguranicima.

Cedirane premije i nadoknadivi iznosi prezentovani su u bilansu uspjeha i izvještaju o finansijskom položaju na bruto principu.

Imovina iz posla reosiguranja uključuje iznose potraživanja od društava za reosiguranje za cedirane obaveze iz osiguranja. Iznosi naplativi od reosiguravača su procijenjeni na način konzistentan s rezervama za štete ili štete isplaćene po osnovi reosigurane polise. Imovina iz posla reosiguranja sadrži stvarne ili procijenjene iznose koji su, na osnovu ugovora o reosiguranju, naplativi od reosiguravača u vezi s tehničkim rezervama. Imovina iz poslova reosiguranja vezana za tehničke rezerve formira se na temelju uslova ugovora o reosiguranju i vrednuje na istoj osnovi kao i povezane reosigurane obaveze.

Potraživanja po osnovu ugovora o reosiguranju procjenjuju se za umanjenje vrijednosti na svaki datum izvještavanja. Pretpostavlja se da je takva imovina umanjene vrijednosti onda kada postoje objektivni dokazi, da kao rezultat dogadaja nastalih nakon početnog priznavanja, Grupa možda neće naplatiti sve dospjele iznose te da događaj ima mjerljivi uticaj na iznose koje će Grupa primiti od reosiguravača.

3.13.2. Provizija osiguranja

Provizija reosiguranja uključuje provizije koje su primljene ili se potražuju od reosiguravatelja temeljene na ugovorima o reosiguranju.

3.14 Test adekvatnosti obaveza

Na kraju svakog izvještajnog perioda, provode se testovi adekvatnosti kako bi se obezbijedila adekvatnost ugovornih obaveza, bez odloženih troškova pribave (DAC).

Ugovori o osiguranju i ugovori s obilježjima diskrecione participacije testiraju se radi utvrđivanja adekvatnosti diskontovanjem tekućih procjena svih budućih ugovornih gotovinskih tokova i upoređujući taj iznos s neto knjigovodstvenom vrijednosti obaveza neto od odloženih troškova pribave. Gdje se utvrdi nedostatak obaveza, formira se dodatna rezerva i Grupa priznaje gubitak u bilansu uspjeha, uz inicijalno otpisivanje odloženih troškova pribave, te naknadno utvrđivanje rezervisanja za gubitke koji proizilaze iz testa adekvatnosti obaveza (važeća rezervisanja za rizike).

Bilo koji odloženi trošak pribave otpisan kao rezultat ovog testa ne može naknadno biti vraćen.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.15 Potraživanja i obaveze u skladu sa ugovorima o osiguranju

Potraživanja i obaveze iz osiguranja računovodstveno se vode u skladu s MSFI 4. Potraživanja i obaveze iz osiguranja uključuju potraživanja i obaveze koje proizlaze iz ugovora o osiguranju i reosiguranju koje je Grupa sklopila. Premije životnih osiguranja priznaju se na gotovinskoj osnovi.

Ukoliko postoji objektivan dokaz da se potraživanje po osnovu osiguranja neće moći naplatiti. Grupa umanjuje knjigovodstvenu vrijednost potraživanja i priznaje iznos umanjenja u dobiti ili gubitku. Grupa prikuplja objektivne dokaze o tome da je potraživanje po osnovu osiguranja nenaplativo korištenjem istih procesa usvojenih za zajmove i potraživanja. Gubitak po osnovu umanjenja vrijednosti se obračunava korištenjem iste metode korištene za ovu finansijsku imovinu.

3.16 Odloženi troškovi pribave – ugovori o osiguranju

Troškovi pribave uključuju sve troškove nastale direktno i indirektno u vezi sa zaključivanjem novih ugovora o osiguranju i obnovi postojećih ugovora.

Odloženi troškovi pribave za neživotna osiguranja odnose se na provizije (osim za obnovu polisa) koje su plaćene agentima i plate radnika zaposlenih u pribavi nastale pri zaključivanju polisa osiguranja u toku finansijske godine, ali koje se odnose na iduću finansijsku godinu te ostale varijabilne troškove ugavarana i izdavanja polisa. Opšti troškovi prodaje i opšti troškovi pojedinih grupa osiguranja se ne razgraničavaju. Za poslove neživotnog osiguranja, odloženi troškovi pribave na datum izvještavanja izračunavaju se poređenjem rezervi za prenosne premije na datum izvještavanja s bruto premijama polisiranim tokom godine, razgraničavajući uporedivi dio troškova pribave.

Za poslove životnog osiguranja, troškovi pribave uključeni su u izračun rezervi životnog osiguranja na temelju Zillmerizacije. Kao takvi odloženi troškovi pribave za životna osiguranja ne prikazuju se kao posebna pozicija u izvještaju o finansijskom položaju.

Nadoknadivi iznos odloženih troškova pribave procjenjuje se na svaki datum izvještavanja kao dio testa adekvatnosti obaveza.

3.17 Rezerva za prijenosne premije

Rezerve za prenosne premije sadrže dio bruto polisiranih premija za koje se procjenjuje da će se zaraditi u narednim finansijskim godinama i izračunata je korištenjem metode „pro rata temporis“, za sve vrste osiguranja osim za vrste 01.09 banko osiguranje i 09.05 te 09.06 – osiguranje objekata u izgradnji i osiguranje objekata u montaži. Za ove vrste osiguranja koriste se drugačiji pristupi zbog specifičnosti odnosa osiguranih suma i trajanja osiguranja. Kod banko osiguranja osigurana suma se smanjuje protokom vremena, dok kod ostale dvije vrste osiguranja osigurna suma se povećava tokom vremena. Oba načina ugrađuju princip da se zarađena premija (a time i rezerva za prenosnu premiju) ponaša u skladu sa ponašanjem rizika po tim ugovorima.

Rezerve za prenosne premije životnih osiguranja uključuje se unutar matematičke rezerve životnog osiguranja.

Rezerva se formira za rizike koji nisu istekli, a proizilaze iz neživotnog osiguranja tamo gdje se očekivana vrijednost šteta i troškova (uključujući odložena troškove pribave i administrativne troškove za koje je vjerovatno da će nastati nakon završetka finansijske godine), koji se odnose na neistekle periodne polisa na snazi na datum izvještavanja, nadilazi rezervu prenosnih premija vezanu za te polise, nakon oduzimanja odloženih troškova pribave.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.18 Rezerve za neživotno osiguranje

Rezerva za rizike koji nisu istekli se računa odvojeno za pojedine grupe osiguranja kojima se zajednički upravlja, prije uzimanja u obzir odgovarajućeg prinosa na ulaganja. Test adekvatnosti obaveza za život i neživot i povezanu imovinu je prikazan u više detalja u Napomeni 3.14. i 6.2.

3.19 Rezerve životnog osiguranja

Rezervu osiguranja života izračunao je aktuar Društva, imajući u vidu načela postavljena regulativom za izračun matematičke rezerve za osiguraoce života, izdate od strane Agencije.

Rezerva osiguranja života izračunata je na temelju važećih premija upotrebom Zillmer metode, uzimajući u obzir stvarne troškove pribave, naplate i administrativne troškove kao i sva zajamčena primanja i već objelodanjene i predložene bonuse. Usvojena je metoda prospektivne procjene neto premija za izračun matematičke rezerve.

Grupa koristi punu Zillmer stopu od 3,5% u godini nastanka polise. Primljenjena Zillmer stopa je unutar ograničenja propisanih od strane Agencije.

Rezerva se inicijalno mjeri korištenjem pretpostavki korištenih za izračun odgovarajućih premija i ostaje nepromijenjena, osim u slučaju nastanka neadekvatnosti obaveze.

3.20 Štete

3.20.1 Štete proizašle iz neživotnog osiguranja

Nastale štete iz poslova osiguranja neživota sastoje se od šteta i troškova obrade šteta plaćenih tokom finansijske godine zajedno s kretanjem rezervi za nelikvidirane štete.

Plaćene štete evidentiraju se u trenutku procesuiranja štete i priznaju se (određuju) kao iznos koji će biti plaćen za izmirenje štete. Plaćene štete u osiguranju neživota povećavaju se za troškove obrade šteta.

Naplaćene štete nadoknadive od trećih strana (regresi) iskazane su kao ostali prihodi (prihodi od regresa).

Rezerve šteta na temelju procjene pojedinačnih šteta i statističkih metoda čine rezerve Grupe za procijenjeni konačni trošak namire svih šteta nastalih, ali neisplaćenih do datuma izvještavanja, bilo da su prijavljene ili ne, zajedno s povezanim internim i eksternim troškovima obrade šteta i prikladnom marginom opreznosti. Neisplaćene štete se ocjenjuju pregledavanjem pojedinačnih šteta te formiranjem rezerve za neprijavljene nastale štete, koje su rezultat internih i eksternih predvidivih događaja, poput promjena u proceduri obrade šteta, inflacije, sudskih trendova, zakonodavnih promjena i istorijskog iskustva i trendova.

Predviđene naknade od reosiguranja i procjene povrata od regresa, objelodanjene su kao odvojena imovina. Reosiguranje i drugi povrati procjenjuju se na sličan način kao i procjena rezervi šteta.

Premda Izvršni odbor smatra da je bruto rezerva za štete i povezane povrate od reosiguranja iskazana u odgovarajućem iznosu na temelju njima trenutno raspoloživih informacija i događaja, konačna obaveza će varirati kao rezultat naknadnih informacija i događaja i može rezultirati značajnim korekcijama rezervisanih iznosa. Ispravke iznosa rezervisanja za štete ustanovljene u ranijim godinama su prikazane u finansijskim izvještajima za period u kojem su ispravke rađene, i objelodanjene su odvojeno, ako su značajne. Korišteni metod, napravljene procjene, redovno se kontrolišu, i to je dalje opisano u Napomeni 6.1.

3.20.2 Štete iz poslova životnog osiguranja

Štete iz poslova životnog osiguranja reflektuju troškove svih šteta tokom godine.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.21 Kapital i rezerve

3.21.1 Redovni akcionarski kapital

Redovni akcionarski kapital predstavlja nominalnu vrijednost uplaćenih običnih akcija klasifikovanih u poziciju kapitala i rezervi i denominiran je u KM.

3.21.2 Emisiona premija

Emisiona premija predstavlja akumuliranu pozitivnu razliku između nominalne vrijednosti i primljenog znosa za izdate akcije.

3.21.3 Zakonske i statutarne rezerve

Zakonske i statutarne rezerve su formirane raspodjelom neto dobiti u prethodnim godinama. Prema Zakonu o privrednim društvima, prilikom raspodjele dobiti po godišnjem obračunu, akcionarska društva u Republici Srpskoj su dužna izdvojiti najmanje 5% dobiti u Zakonske rezerve, sve dok iznos rezervi ne dostigne nivo od 10% osnovnog kapitala akcionarskog društva.

3.21.4 Rezerva fer vrijednosti

Rezerva fer vrijednosti uključuje nerealizovane dobitke i gubitke od promjena fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju, neto od umanjenja vrijednosti i povezanog odloženog poreza.

3.21.5 Zadržana dobit i akumulirani gubici

Sva dobit za godinu, zadržana nakon raspoređivanja, prenosi se u rezerve na osnovu odluke akcionara ili ostaje u zadržanim prihodima (akumuliranim gubicima).

3.21.6 Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve se formiraju procjenom nekretnina za obavljanje djelatnosti zbog uskladivanja sa tržišnom fer vrijednosti. Procjenu vrši nezavisni procjenitelj. Povećanje vrijednosti nekretnina se iskazuje kao povećanje u kapitalu i rezervama, a smanjenje vrijednosti se iskazuje kao smanjenje u kapitalu i rezervama na poziciji revalorizacionih rezervi.

3.21.7 Zarada po akciji

Društvo objelodanjuje osnovnu i razrijeđenu zaradu po akciji.

Osnovna zarada po akciji se računa dijeljenjem:

- dobiti ili gubitka koja pripada akcionaru Društva, i
- ponderisanog prosječnog broja običnih akcija u opticaju tokom finansijske godine.

U izračunu razrijeđene zarade po akciji, Izvršni odbor koriguje cijfe korištene u izračunu osnovne zarade po akciji, uzimajući u obzir:

- efekat oporezivanja, kamata i ostalih troškova finansiranja koji bi mogao proizaći iz konverzije razrjeđujućih potencijalnih običnih akcija, i
- ponderisani prosječni broj dodatnih običnih akcija koje bi bile u opticaju pod pretpostavkom konverzije svih razrjeđujućih potencijalnih običnih akcija.

Tokom 2021. i 2022. godine nije bilo efekata razrijeđivanja.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.22 Porez na dobit

Porez na dobit bazira se na oporezivoj dobiti za godinu i sastoji se od tekućeg i odloženog poreza. Trošak poreza na dobit iskazuje se u izvještaju bilansu uspjeha s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate direktno u kapitalu i rezervama, kada se porez na dobit priznaje u kapitalu i rezervama..

3.22.1 Tekući porez na dobit

Tekući porez predstavlja očekivanu poresku obavezu obračunatu na oporezivu dobit za godinu, koristeći poreske stope koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum izvještavanja i sva usklađenja poreske obaveze iz prethodnih perioda.

3.22.2 Odloženi porez na dobit

Odloženi porezi priznaju se bilansnom metodom, odražavajući privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obaveza za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Odloženi porez ne priznaje se u slučaju ulaganja u zavisno društvo ako se neće nadoknaditi u doglednoj budućnosti. Odloženi porez izračunava se korištenjem poreskih stopa koje se očekuju primijeniti na privremene razlike kada će se one nadoknaditi ili namiriti, a na osnovu propisa koji su bili na snazi ili u suštini važeći na datum izvještavanja stanja.

Odložena poreska imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća oporeziva dobit biti dostatna za korištenje privremenih razlika. Odložena poreska obaveza pregledava se na svaki datum izvještavanja te se smanjuje ukoliko više nije vjerovatno da će se povezana poreska korist moći realizovati. Odložena poreska imovina i obaveze se ne diskontiraju, a iskazuju se kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obaveze.

3.23 Naknade zaposlenima

3.23.1 Krakotrajne beneficije

U ime svojih zaposlenih, Grupa plaća porez na dohodak, kao i doprinose za penzijono, zdravstveno i osiguranje od nezaposlenosti, na i iz plate, koji su obračunavaju po zakonskim stopama tokom godine na bruto platu. Grupa plaća navedeni porez i doprinose u korist institucija Republike Srbije, Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta. Nadalje, topni obrok i prevoz se plaćaju u skladu sa domaćim zakonskim propisima. Ovi troškovi su prikazani u bilansu uspjeha u periodu u kojem su nastali troškovi plata.

3.23.2 Dugotrajne beneficije: otpremnina prilikom odlaska u penziju

Grupa isplaćuje u slučaju penzionisanja otpremnинu zaposlenim u iznosu 3 prosječne plate zaposlenog, a obaveza se iskazuje u sadašnjoj vrijednosti budućih gotovinskih tokova koristeći diskontnu stopu od 4% na godišnjem nivou određenu u skladu sa tržišnim prihodima za visokokvalitetne korporativne hartije od vrijednosti, odnosno na nivou tržišne stope prinosa na državne hartije od vrijednosti.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.24 Rezervisanja

Rezervacija se priznaje kad Grupa, kao posljedicu prošlog događaja, ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obavezu koja se može pouzdano procijeniti te je vjerovatno da će biti potreban odliv resursa koji sadrže ekonomske koristi radi podmirivanja te obaveze. Rezervacije se utvrđuju diskontovanjem očekivanih budućih gotovinskih tokova koristeći stopu prije poreza koja odražava trenutnu tržišnu procjenu vremenske vrijednosti gotovine i rizike specifične za tu obavezu.

Rezervacije za obaveze i troškove održavaju se na nivou koju Izvršni odbor Grupe smatra dovoljnom za pokrivanje nastalih gubitaka. Izvršni odbor određuje adekvatnost rezervacija na osnovu uvida u pojedine stavke, tekuće ekonomske uslove, karakteristike rizika određenih kategorija transakcija kao i u ostale relevantne faktore.

Rezervacije se ukidaju samo za one troškove za koje je rezervacija izvorno priznata. Ako odliv ekonomskih koristi za podmirenje obaveza više nije vjerovatan, rezervacija se ukida.

3.25 Izvještavanje po segmentima

Segment je odvojeno prepoznatljiv dio Grupe koji je angažovan u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga u određenom ekonomskom okruženju (geografski segment) koji u sebi sadrži rizike i koristi različite od onih u drugim segmentima. Primarni format Grupe za izvještavanje po segmentima su poslovni segmenti, koji uključuju segmente životnih i neživotnih osiguranja te usluge tehničkog pregleda vozila.

3.25.1 Alokacija troškova između segmenta životnog i neživotnog osiguranja

Prihod od ulaganja, realizovani i nerealizovani dobici i gubici te troškovi i naknade koji proizlaze iz sredstava neživotnog osiguranja, raspoređuju se na segment neživota.

Prihod od ulaganja, realizovani i nerealizovani dobici i gubici te troškovi i naknade od imovine životnog osiguranja, uključeni su direktno u segment životnih osiguranja.

Tokom godine direktni administrativni troškovi direktno terete segmente životnog i neživotnog osiguranja. Kod administrativnih troškova koji ne mogu biti direktno raspoređeni, trošak se po ključu raspoređuje između segmenata životnog i neživotnog osiguranja. Troškovi oglašavanja i marketinga direktno se raspoređuju na segment života ili neživota, zavisno od osiguravajućeg proizvoda na koji se odnose. Za oglašavanje koje se odnosi na Društvo kao cjelinu, troškovi se raspoređuju na temelju polisirane premije po vrsti osiguranja u osiguravajućem portfelju.

Provizije se knjiže odvojeno na segmente životnog i neživotnog osiguranja. Značajan dio troškova osoblja raspoređuju se direktno na segmente životnog i neživotnog osiguranja. Ako se troškovi osoblja ne mogu direktno rasporediti na pojedini segment, raspoređuju se na temelju postotka sati utrošenih na poslove životnog i neživotnog osiguranja. Ostali troškovi pribave raspoređuju se direktno na segmente životnog i neživotnog osiguranja, ili se raspoređuju na temelju postotka sati utrošenih na poslove životnog i neživotnog osiguranja. Ostala potraživanja i obaveze se alociraju na segmente zavisno od svog porijekla.

3.25.2 Raspodjela imovine / kapitala

Sve nekretnine i oprema, kao i investicione nekretnine raspoređuju se na segment neživotnog osiguranja. Finansijska ulaganja se raspoređuju na temelju izvora sredstava. Kapital i rezerve se raspoređuju na temelju minimalnih zakonskih zahtjeva za kapitalom, a višak se po Odluci Skupštine raspoređuje na segmente neživotnog osiguranja.

3. Sažetak značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

3.26 *Prihodi*

Računovodstvena politika vezana za priznavanje prihoda od sklopljenih ugovora o osiguranju opisana je u napomeni 3.13.

3.26.1 *Prihodi od ulaganja*

Prihod od kamata priznaje se u bilansu uspjeha kako nastaje za sve kamatonosne finansijske instrumente, uključujući one koji se mjere po amortizovanom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope; tj. kamatne stope koja diskonтуje očekivane buduće tokove gotovlne na neto trenutnu vrijednost tokom perioda ugovora ili na trenutno efektivnu varijabilnu kamatnu stopu.

3.26.2 *Prihodi od naknada i provizija*

Naknade od provizija koje su primljene ili koje se potražuju, a koje ne zahtijevaju od Grupe da pruža dodatne usluge se priznaju kao prihod od strane Grupe na efektivni datum početka ili obnove tih polisa. Prihod od naknada i provizija uključuje prihod od provizije reosiguranja.

3.27 *Rashodi*

3.27.1 *Poslovni rashodi*

Poslovni rashodi uključuju troškove pribave polisa osiguranja, administrativne troškove i ostale poslovne troškove.

3.27.2 *Troškovi pribave*

Troškovi pribave uključuju sve direktnе troškove koji nastaju kod zaključivanja ugovora o osiguranju kao što su troškovi zastupničkih provizija (osim provizije za obnovu), plate prodajnog osoblja i troškove marketinga i promocije.

Troškovi provizije za neživot priznaju se kako nastaju u skladu sa načelom obračunskog perioda (na naplaćenu premiju), dok se troškovi provizije za život priznaju po naplati, što je u skladu s povezanim načelom priznavanja prihoda.

Računovodstvena politika Grupe vezana za razgraničene troškove pribave prikazana je u računovodstvenoj politici 13.16.

3.27.3 *Administrativni troškovi*

Administrativni troškovi uključuju troškove osoblja, amortizaciju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, trošak električne energije i ostale troškove. Ostali troškovi uključuju uglavnom troškove naplate premija, troškove otkaza polisa osiguranja, troškove upravljanja portfeljem i administrativne troškove poslova reosiguranja.

3.27.4 *Finansijski rashodi*

Troškovi finansiranja uključuju troškove kamata na uzete zajmove, koji se priznaju metodom efektive kamatne stope, troškove umanjenja vrijednosti finansijske imovine i neto negativne kursne razlike od svođenja monetarne imovine i obaveza na srednji kurs na datum izvještavanja.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe

Priprema finansijskih izvještaja zahtjeva korištenje računovodstvenih procjena koje će, po definiciji, rijetko biti jednake stvarnim rezultatima. Izvršni odbor, takođe, mora primijeniti prosuđivanje u primjeni računovodstvenih politika Društva.

Ova napomena daje pregled područja koja su uključivala viši stepen prosudbe ili složenosti, te stavke koje su vjerojatnije materijalno prilagođene zbog procjena i pretpostavki koje su se pokazale pogrešnim. Detaljne informacije o svakoj od ovih procjena i prosudbi uključene su u ostale napomene zajedno s podacima o osnovici za izračun svake stavke u finansijskim izvještajima. Pored toga, ova napomena takođe objašnjava gdje je došlo do stvarnih prilagođavanja u ovoj godini kao rezultat greške i promjena u prethodnim procjenama.

Upotreba procjena i prosudbi

Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskom računovodstvenom regulativom primjenjivom na društva za osiguranje u RS, zahtjeva od izvršnog odbora donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utiču na primjenu računovodstvenih politika i prikazanih iznosa za imovinu, obaveze, prihode i rashode. Procjene i pretpostavke se baziraju na prethodnom iskustvu i mnogim drugim faktorima koji se smatraju razumnim u datim okolnostima, kao i na informacijama koje su bile dostupne na dan pripreme finansijskih izvještaja, čiji rezultati čine osnovu za donošenje prosudbi o knjigovodstvenim vrijednostima sredstava i obaveza koji nisu vidljivi iz nekih drugih izvora. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od ovakvih procjena.

Procjene i pretpostavke se redovno pregledaju. Izmjene u računovodstvenim procjenama se prikazuju u periodu u kome je takva procjena izmijenjena kao i u bilo kojem budućem periodu na koji je ta promjena imala uticaj.

Prosudbe izvršnog odbora koje se tiču primjene propisanog izvještajnog okvira, i koje imaju značajan uticaj na finansijske izvještaje, kao i procjene gdje postoji značajan rizik od materijalnih usklađenja u toku naredne godine, objašnjene su u nastavku.

a) Obaveze po osnovu šteta koje proizilaze iz ugovora o osiguranju

Procjena obaveza po osnovu šteta nastalih kod ugovora o osiguranju predstavlja najkritičniju računovodstvenu procjenu Grupe. Postoji nekoliko elemenata nesigurnosti koje treba uzeti u obzir pri pravljenju procjena obaveza koje Grupa u konačnici treba izmiriti za takve nastale štete.

Procjena budućih naknada i premija koje proizilaze iz dugoročnih ugovora o osiguranju, i povezani razgraničeni troškovi pribave, te ostala nematerijalna imovina.

Utvrđivanje obaveza na osnovu dugoročnih ugovora o osiguranju zavisi od procjena Grupe. Vrše se procjene očekivanog broja smrtnih slučajeva za svaku od godina tokom kojih je Grupa izložena riziku (Napomena 31).

b) Neizvjesnost procjena vezanih za formiranje rezervi

Najznačajnije procjene vezane za finansijske izvještaje Grupe odnose se na formiranje rezervi. Grupa primjenjuje pravila i procedure Agencije za osiguranje. Grupa zapošljava ovlaštene aktuare.

Politika Grupe je formirati rezerve za neistekle rizike koji proizlaze iz poslova neživotnog osiguranja gdje se očekuje da će štete, odloženi troškovi pribave i administrativni troškovi koji će vjerojatno nastati nakon kraja finansijske godine za ugovore koji su zaključeni prije tog datuma premašiti prenosnu premiju i premiju koja prolazi iz tih ugovora.

Izvršni odbor smatra da je postojeći nivo tehničkih rezervi dovoljan.

Upravljanje rizikom osiguranja je detaljno opisano u Napomeni 5, dok su rezerve po ugovorima o osiguranju analizirane u Napomeni 31.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosudbe (nastavak)

c) Procjena fer vrijednosti određene finansijskih sredstava

Fer vrijednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu određuje se primjenom tehnika vrednovanja. Društvo koristi svoju prosudbu za odabir raznih metoda i pravi pretpostavke koje se uglavnom temelje na tržišnim uslovima koji postoje na kraju svakog izvještajnog perioda.

Tehnike koje se za vrednovanje finansijskih instrumenata uključuju:

- korišćenje kotiranih tržišnih cijena ili kvota prodavača za slične instrumente, i
- za ostale finansijske instrumente – analiza diskontovanih tokova gotovine.

Nivoi fer vrijednosti i druge informacije o mjerenu fer vrijednosti finansijskih sredstava objelodanjeni su u Napomeni 42.1.

d) Procjena fer vrijednosti zemljišta i zgrada, i investicijskih nekretnina

Društvo dobije nezavisna vrednovanja za svoje investicione nekretnine barem jednom godišnje, a za zemljište i građevine (klasifikovane kao nekretnine, postrojenja i oprema) najmanje svake tri godine.

Na kraju svakog izvještajnog perioda, Izvršni odbor ažurira svoju procjenu fer vrijednosti svake nekretnine, uzimajući u obzir najnovija nezavisna vrednovanja. Izvršni odbor utvrđuju vrijednost sredstava unutar raspona razumnih procjena fer vrijednosti.

Najbolji dokaz o fer vrijednosti su tekuće cijene na aktivnom tržištu sličnih nekretnina. Ukoliko informacije o tekućim cijenama nisu dostupne, Izvršni odbor razmatra informacije iz različitih izvora, uključujući:

- tekuće cijene na aktivnom tržištu za nekretnine različite prirode ili nedavne cijene sličnih nekretnina na manje aktivnim tržištima, prilagođene da odražavaju te razlike,
- projekcije diskontovanog toka gotovine temeljene na pouzdanim procjenama budućih tokova gotovine,
- predviđanja kapitalizovanih prihoda zasnovanih na procijenjenom neto prihodu tržišta nekretnina i stopi kapitalizacije izvedenu iz analize tržišnih dokaza.

Nivoi fer vrijednosti i druge informacije o mjerenu fer vrijednosti zemljišta i zgrada, i investicijskih nekretnina, objelodanjene su u napomenama 10. i 11. te napomeni 42.1.

e) Procijenjeni vijek upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine

Procjena vijeka upotrebe nekretnina, postrojenja i opreme, i nematerijalne imovine je predmet prosudbe na osnovu iskustva sa sličnim sredstvima. Buduće ekonomске koristi utjelovljene u sredstvima konzumiraju se uglavnom putem korišćenja. Međutim, drugi faktori, kao što su tehnička ili komercijalna zastarjelost i istrošenost, često rezultiraju smanjenjem ekonomskih koristi utjelovljenih u sredstvima. Izvršni odbor procjenjuje preostali vijek upotrebe u skladu s trenutnim tehničkim uslovima sredstava i procijenjenim periodom u kojem se очekuje da će sredstvo kreirati koristi za Društvo. Razmatraju se sljedeći primarni faktori: (a) очekivano korišćenje sredstava; (b) очekivano fizičko habanje, koje zavisi od operativnih faktora i programa održavanja; i (c) tehnička ili komercijalna zastarjelost koja prozlazi iz promjena u tržišnim uslovima.

Kada bi se procijenjeni vijek upotrebe razlikovao za 10% od procjena Izvršnog odbora, uticaj na amortizaciju za godinu završenu 31. decembra 2022. bilo bi povećanje/smanjenje iste za 23 hiljada KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema uključuju sljedeća sredstva potpuno amortizovana na dan 31. decembra 2022. godine, po njihovom originalnom trošku:

- vozila – 463 hiljada KM,
- oprema i namještaj – 1.873 hiljada KM.

5. Upravljanje rizikom osiguranja

Grupa je izložena riziku osiguranja koji proizlazi iz široke ponude proizvoda životnih i neživotnih osiguranja: učestvujućih tradicionalnih proizvoda života i glavnih grupa neživotnih osiguranja (osiguranja motornih vozila, imovine, transporta, odgovornosti, nezgode i zdravstvenog osiguranja).

Rizik osiguranja se odnosi na neizvjesnost poslova osiguranja. Najznačajnije komponente rizika osiguranja su premijski rizik i rizik rezervi. Oni se odnose na adekvatnost premijskih tarifa i adekvatnost rezervi u odnosu na obaveze iz osiguranja i kapitalnu osnovu.

Premijski rizik je prisutan u trenutku izdavanja polise prije nego što se dogodi osigurani slučaj. Postoji rizik da će troškovi i štete koje će nastati biti veći od primljenih premija. Rizik rezervi predstavlja rizik da je absolutni nivo tehničkih rezervi krivo proglašen ili da će stvarne štete varirati oko statističke srednje vrijednosti.

Rizik pribave, takođe, uključuje rizik katastrofe, koji proizlazi iz vanrednih događaja koji nisu u dovoljnoj mjeri pokriveni premijskim rizikom ili rizikom rezerve. Rizik pribave osiguranja života uključuje biometrijski rizik (koji uključuje smrtnost, dugovječnost, rizik poboljševanja i invalidnost) i rizik odustajanja. Rizik odustajanja predstavlja veću ili manju stopu odustajanja od polisa, prekida osiguranja, promjena u statusu kapitalizacije (prestanak plaćanja premije uz nastavak osiguravajućeg pokrića uz umanjenje osigurane svote) i otkupa.

5.1 Upravljanje rizicima

Grupa upravlja rizikom osiguranja kroz limite nabavke, procedure odobravanja transakcija koje uključuju nove proizvode ili koje prelaze zadane limite, određivanje cijena, dizajn proizvoda i upravljanjem reosiguranjem.

Strategija pribave teži diverzifikaciji koja će osigurati uravnotežen portfolio i bazira se na velikom portfoliju sličnih rizika tokom višegodišnjeg perioda što smanjuje promjenjivost rezultata. Većina neživotnih ugovora su godišnjeg karaktera i preuzimači rizika imaju pravo da mijenjaju uslove ugovora prilikom obnove.

Grupa reosigurava dio rizika koje pribavlja kako bi kontrolisala izloženost gubicima i zaštitiла kapitalnu osnovu. Grupa kupuje proporcionalne i neproporcionalne ugovore o reosiguranju radi smanjenja neto izloženosti pojedinačnim rizicima nezgode, imovine, putnika, osiguranja motornih vozila, osiguranja odgovornosti prema trećim licima i osiguranja života. Rizici predati u reosiguranje sadrže kreditni rizik i potraživanja iz osnova reosiguranja se izvještavaju nakon umanjenja za poznata nenačekljiva potraživanja. Grupa nadzire finansijsko stanje reosiguravača i sklapaju ugovore o reosiguranju sa reosigurateljima ocijenjenim sa A+.

Adekvatnost obaveza se procjenjuje uzevši u obzir odgovarajuću imovinu, promjene u kamatnim stopama i razvoj smrtnosti, obolijevanja, učestalosti i iznosima šteta u neživotnom osiguranju, odustajanjima i troškovima kao i općim uslovima na tržištu. Posebna pažnja se posvećuje adekvatnosti rezervi iz poslova životnog osiguranja. Za detaljan opis testa adekvatnosti obaveza pogledati računovodstvenu politiku Napomene 3.14. i Napomene 6.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

5. Upravljanje rizikom osiguranja (nastavak)

5.2 Koncentracija rizika osiguranja

Ključni aspekt rizika osiguranja kojem je Grupa izložena je stepen koncentracije rizika osiguranja koji određuje stepen u kojem određeni događaj ili serija događaja utiču značajno na obaveze Grupe. Takve koncentracije mogu proizaći iz jednog ugovora osiguranja ili iz više povezanih ugovora kada mogu nastati značajne obaveze. Važan aspekt koncentracije rizika je da može nastati od akumulacije rizika u okviru različitih vrsta osiguranja.

Koncentracija rizika može proizaći iz rijetkih događaja s velikim posljedicama kao što su prirodne katastrofe; u situacijama kada je Grupa izložena neočekivanim promjenama u trendovima, na primjer, neočekivanim promjenama mortaliteta ili ponašanja ugovarača osiguranja; ili kada sudski spor ili zakonski rizici mogu izazvati veliki pojedinačni gubitak, ili imati sveobuhvatan uticaj na mnoge ugovore.

Rizici koje preuzima Grupa su primarno locirani u Bosni i Hercegovini.

Koncentracija rizika osiguranja prije i poslije reosiguranja vezano za pokriveni tip rizika osiguranja je izložen u nastavku, sa naznakom iznosa nastalih šteta (bruto i neto od reosiguranja) po osnovu ugovora o osiguranju, za Društvo i Grupu:

Za godinu završenu 31. decembar 2022.	Bruto nastale štete	Udio reosiguranja	Neto nastale štete
Neživotno osiguranje			
AO	1.752.310	716.821	1.035.489
Kasko	3.194.544	88.161	3.106.383
Imovina	25.198.606	24.874.584	324.021
Odgovornost	3.635	(66.414)	70.049
Ostalo	2.934.880	699.734	2.235.147
Ukupno Neživot	33.083.975	26.312.886	6.771.089
Životno osiguranje			
Mješovito	2.657.776	-	2.657.776
Štedno	-	-	-
Renta	16.889	-	16.889
Riziko	(13.629)	-	(13.629)
Ukupno život	2.661.036	-	2.661.036
Ukupno	35.745.011	26.312.886	9.432.125
Za godinu završenu 31. decembar 2021.	Bruto nastale štete	Udio reosiguranja	Neto nastale štete
Neživotno osiguranje			
AO	1.447.262	742.901	704.361
Kasko	2.775.715	66.957	2.708.759
Imovina	670.756	437.802	232.954
Odgovornost	253.221	102.449	150.772
Ostalo	3.222.679	740.613	2.482.065
Ukupno Neživot	8.369.633	2.090.722	6.278.911
Životno osiguranje			
Mješovito	2.216.797	-	2.216.797
Renta	14.964	-	14.964
Riziko	(7.757)	-	27.757
Ukupno život	2.259.518	-	2.259.518
Ukupno	10.629.151	2.090.722	8.538.429

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

5. Upravljanje rizikom osiguranja (nastavak)

5.3 Neživotna osiguranja

U okviru neživotnog osiguranja, Izvršni odbor vjeruje da Grupa nema značajne izloženosti prema bilo kojoj skupini osiguranika prema društvenim, profesionalnim, generacijskim i sličnim kriterijima.

Najveća vjerovatnoća značajnih gubitaka za Grupu proistiće iz katastrofalnih dešavanja, kao što su štete od oluja, poplava ili zemljotres. Tehnike i pretpostavke koje Grupa koristi za računanje ovih rizika su sljedeće:

- mjerjenje geografske akumulacije;
- procjena vjerovatne maksimalne štete;
- reosiguranje.

5.4 Životna osiguranja

Za ugovore o životnom osiguranju koji pokrivaju smrt osiguranika, ne postoji znatna geografska koncentracija rizika, iako koncentracija osigurane sume može uticati na omjer isplate osiguranja na nivou portfolija.

Koncentracija rizika na primjeru pet grupa osigurane sume po osiguraniku života prikazana je u sljedećim tabelama, za Društvo i Grupu.

Osigurana suma po osiguraniku na dan 31. decembra 2022. godine:

KM	Ukupno osigurana suma			
	Prije reosiguranja KM	%	Poslije reosiguranja KM	%
<10.000	8.970.417	22	8.970.417	22
10.001-20.000	14.302.711	34	14.302.711	36
20.001-40.000	13.367.738	32	13.363.053	33
40.001-78.000	3.836.603	9	2.972.862	7
>78.001	1.054.289	3	391.166	1
	41.531.759	100	40.000.210	100

Osigurana suma po osiguraniku na dan 31. decembra 2021. godine:

KM	Ukupno osigurana suma			
	Prije reosiguranja KM	%	Poslije reosiguranja KM	%
<10.000	9.449.822	21	9.449.822	22
10.001-20.000	15.541.440	34	15.541.440	36
20.001-40.000	14.373.449	32	14.368.764	33
40.001-78.000	4.224.394	9	3.246.678	8
>78.001	1.996.509	4	664.982	2
	45.585.614	100	43.271.686	100

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja

6.1. Neživotna osiguranja

Rezerva se formira na dan bilansa za procijenjeni konačni trošak podmirenja svih nastalih šteta koje proizlaze iz događaja nastalih do tog datuma, bilo da su prijavljene ili ne, skupa s odgovarajućim troškovima obrade šteta, umanjenim za već isplaćene iznose.

Obaveze za prijavljene, a neisplaćene štete (RBNS) je procijenjena posebno za svaku pojedinačnu štetu uvezši u obzir okolnosti, dostupne informacije od procjenitelja, prikupljenoj dokumnetaciji o šeti i historijske dokaze o iznosima sličnih šteta. Rezerve se redovno preispituju i ažuriraju kada pristignu nove informacije.

Procjena nastalih, a neprijavljenih šteta (IBNR) je uopšteno podložna većem stepenu neizvjesnosti nego rezerva za prijavljene štete. IBNR rezerve pretežno procjenjuju aktuari Društva korištenjem statističkih metoda, kojima se istorijski podaci ekstrapoliraju kako bi se procijenili konačni troškovi šteta. Obračun aktuara Društva je podliježe kontroli eksternog aktuara.

Ključna metode za IBNR procjenu su metoda ulančanih ljestvica i aditivna metoda, koja koristi istorijske podatke kako bi se procijenili ukupni troškovi šteta do određenog datuma. Od ukupnih troškova šteta oduzimaju se poznati iznosi za plaćene štete i prijavljene štete. Dio koji ostaje, veći iznos od nule ili obračuna IBNR-a, predstavlja IBNR – rezervu za neprijavljene štete koji uključuje i nedovoljno rezerisane štete. Stvarna metoda koja se primjenjuje zavisi o godini nezgode koja se razmatra, vrsti osiguranja i opaženom historijskom razvoju šteta.

U mjeri u kojoj ove metode koriste istorijski razvoj šteta, pretpostavlja se da će se istorijski razvoj šteta ponoviti u budućnosti. Postoje razlozi zašto ovo možda ne bude slučaj, koji su u mjeri u kojoj se mogu utvrditi, uzeti u obzir na način da su metode procjene modifikovane. Takvi razlozi uključuju:

- ekonomski, pravni, politički i društvene trendove (koji uzrokuju različit nivo inflacije u odnosu na očekivani);
- promjene u kombinaciji vrsta ugovora o osiguranju koji se pribavljaju;
- nasumične varijacije, uključujući uticaj velikih šteta katastrofalnih događaja.

IBNR rezerve se inicijalno procjenjuju na bruto osnovi i radi se poseban izračun kako bi se procijenilo udio reosiguranja u skladu sa samim ugovorom o reosiguranju

Pretpostavke koje imaju najveći uticaj na mjerjenje iznosa rezervi za neživotna osiguranja su sljedeće:

Očekivana kvota šteta (istorija kvote šteta)

Očekivana kvota šteta predstavlja kvotu očekivanih nastalih šteta u odnosu na zaradene premije. Pretpostavke u vezi s očekivanim kvotama šteta za nedavne godine nezgode, prema skupini osiguranja, imaju najveći uticaj na visinu rezervi.

Istorijska plaćanja šteta

Društvo Isplaćuje štete poštujući zakonske rokove. Pored navedenog, na dan 31. decembra 2022. godine Društvo nema neplaćenih a likvidiranih šteta.

Preostali faktor razvoja šteta

Za štete „dugog repa“, nivo rezervi u velikoj mjeri zavisi od procjene razvoja šteta od posljednje godine razvoja za koju postoje historijski podaci do konačnog razvoja. Preostali faktor šteta se procjenjuju razborito. Sve štete „dugog repa“ imaju dospijeće do 5 godina.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)

6.1. Neživotna osiguranja (nastavak)

Diskontovanje

Rezerve neživotnog osiguranja se ne diskontuju.

6.2. Procesi korišteni za Testiranje adekvatnosti obaveza (LAT)

Svrha LAT-a je da omogući procjenu adekvatnosti priznatih obaveza osiguranja društva. Zbog politike društva da koristi pristup najbolje procjene za izračunavanje rezervisanja za štete za neživotno osiguranje, samo prenosne premije bi trebale biti ocijenjene. Prenosne premije obuhvataju rezervisanja za prenosne premije potiču iz trenutnog poslovanja. Trenutno poslovanje uključuje sve zajamčene ugovore osiguranja, čak i ako pokrivena izloženost riziku počinje nekad u budućnosti. Manjak premija bi trebao biti prikazan u slučaju kada zbir očekivanih troškova šteta i troškova prilagođavanja šteta, neamortizovanih troškova pribave i troškova održavanja prelazi iznos povezanih nezarađenih premija.

U skladu s tim, Društvo koristi sljedeći pristup kada je riječ o testu adekvatnosti nezarađenih premija LAT rezultat = nezarađena premija – odloženi troškovi pribave – troškovi - buduće štete - budući direktni troškovi.

6.3. Životno osiguranje

Koristeći statističke podatke i kamatne stope koje se koriste kod izračuna tarifa (u skladu s odgovarajućom nacionalnom regulativom), ako smjernice izdate od strane Agencije ne nalaže drugačije. Pretpostavke koje se koriste su određene na početku trajanja polise i ostaju važiti do isteka obaveza. Polise životnog osiguranja su vezane za EUR ili KM, što je uobičajena tržišna praksa. Očekuje se da će se vezanost KM za EUR nastaviti.

Garantirana tehnička kamatna stopa u polisama osiguranja iz 2022. godine je 1,3% (2021: 1,3%) u slučaju mješovitog osiguranja i 1,3% u slučaju smrti (2021: 1,3%).

Osnovne pretpostavke korištene u izračunu značajnih komponenti rezerve životnog osiguranja navedene su u Napomeni 31 (d).

Grupa koristi tablice smrtnosti (Republike Srbije) iz perioda 1980-82 za sve proizvode životnog osiguranja. U 2022. godini nije došlo do većih promjena u pretpostavkama koje su korištene za mjerjenje imovine i obaveza životnog osiguranja.

Diskrecioni bonus osiguranicima

Osiguranici ili korisnici polisa osiguranja mješovitog osiguranja (C, E, E2021, SAFE LIFE, CE-11, CEN-11, D, CEND, CB21), rentnog (R, III/2, JR), kao i doživotnog osiguranja za slučaj smrti (SEN) imaju pravo na diskrecionalni udio u dobiti Društva ostvaren upravljanjem sredstvima životnog osiguranja. Dobit se obračunava po izradi godišnjeg računa i pripisuje svakoj polisi osiguranja života, kod koje je od početka osiguranja proteklo najmanje tri godine. U slučaju jednokratnog plaćanja premije dobit se pripisuje ukoliko je od početka osiguranja protekla najmanje jedna godina. U slučaju doživljaja, udio u dobiti se isplaćuje zajedno s osiguranim iznosom. U slučaju smrti odnosno otkupa, Grupa plaća osigurani iznos i udio u dobiti koji je do tada pripisan polisi.

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)

6.4. Procesi koji se koriste za donošenje odluka o osnovnim pretpostavkama

Rezerva životnog osiguranja se testira na svaki datum izvještavanja u odnosu na izračun budućih gotovinskih tokova koristeći eksplisitne i konzistentne pretpostavke svih faktora – budućih premija, smrtnosti, obolijevanja, rezultata ulaganja, odustajanja, otkupa, garancija, bonusa osiguranicima, troškova i iskorištavanja opcija koje su na raspolaganju osiguranicima. Za tu svrhu Grupa koristi izračun sadašnje vrijednosti budućih gotovinskih tokova, odobrenu od matičnog društva.

Tamo gdje postoje pouzdani tržišni podaci, pretpostavke se temelje na dostupnim tržišnim cijenama.

Pretpostavke koje se ne mogu pouzdano temeljiti na tržišnim vrijednostima baziraju se na tekućim pretpostavkama izračunatim na temelju internih modela Grupe i javno dostupnih izvora.

Zbog određene neizvjesnosti vezane uz budući razvoj tržišta osiguranja i portfolija Grupe, Grupa koristi marže za rizik i neizvjesnost u sklopu testa adekvatnosti obaveza.

Početne pretpostavke se godišnje ažuriraju na temelju nedavnog iskustva, prema uputstvima matičnog društva.

Analiza osjetljivosti za rizik kamatnih stopa prikazuje kako će promjene fer vrijednosti ili budućih gotovinskih tokova finansijskih instrumenata biti promjenjivi zbog promjena tržišnih kamatnih stopa na datum izvještavanja.

Za obaveze po osnovu ugovora dugoročnog osiguranja sa fiksnim i zagarantovanim odredKMa, promjene kamatnih stopa neće uzrokovati promjenu iznosa obaveza, osim ako promjena nije dovoljno velika da prouzrokuje prilagodbu testa adekvatnosti obaveza.

Ugovori ulaganja sa fiksnim i zagarantovanim odredKMa i dužničkim vrijednosnim papirima koji se drže do dospijeća se prikazuju po amortizovanom trošku i njihovi knjigovodstveni iznosi nisu osjetljivi na promjene nivoa kamatnih stopa.

Kada je riječ o finansijskoj imovini opisanoj u ovoj napomeni, Izvršni odbor nadgleda osjetljivost kretanja iskazanih kamatnih stopa na mjesecnom nivou procjenom očekivanih promjena u različitim portofolijima zbog paralelnih kretanja od 1% kod svih kamatnih stopa.

Stanja dobijena putem testa osjetljivosti (LAT) su ispod matematičkih rezervi i zbog toga nije bilo potrebe za prilagođavanjem rezervisanja.

Društvo je procijenilo uticaj promjena ključnih varijabli koje mogu imati materijalni uticaj na buduće gotovinske tokove LATa na kraju godine.

Modelirani portofolio predstavlja 92% od matematičke rezerve u upotrebi.

Početna vrijednost predstavlja sadašnju vrijednost buduće dobiti izračunate korištenjem pretpostavki opisanih u Napomeni 6. tokom testa adekvatnosti obaveza.

Promjene varijabli predstavljaju razumno moguće promjene koje bi, ukoliko bi nastale, dovele do značajnih promjena u obavezama osiguranja na datum izvještavanja. Razumno moguće promjene ne predstavljaju niti očekivane promjene varijabli niti scenario najgoreg slučaja.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu Imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)

6.4. Procesi koji se koriste za donošenje odluka o osnovnim pretpostavkama (nastavak)

Analiza za promjenu varijabli sa nepromijenjenim svim ostalim pretpostavkama je pripremljena, uz zanemarivanje promjena vrijednosti povezane imovine.

Osjetljivost za nepovoljni pravac kretanja je izračunata, zbog toga je osjetljivost na promjene u mortalitetu izračunata putem procjene efekta porasta mortaliteta životnih osiguranja za 15% na buduće gotovinske tokove LATa. Osjetljivost prema promjenama stope troška je izračunata procjenom efekta porasta administrativnih troškova za 10% na buduće gotovinske tokove LATa.

Smanjenje kamatnih stopa ima najveći uticaj na dobit ili gubitak i obaveze osiguranja (kao što je prikazano putem LAT gotovinskih tokova iznad).

Tabela ispod navodi koncentraciju obaveza životnog osiguranja (bruto obaveze) prema vrsti ugovora, sa stanjem na dan 31. decembar 2021. i 31. decembar 2022. godine:

	2022.	2021.
Mješovito	14.660.717	14.427.784
Anulteti	133.569	119.316
Smrtnost	173.469	234.868
Ostalo	177.681	160.589
Ukupno životno osiguranje	15.145.437	14.942.556

Metodologija testiranja uzima u obzir tekuće pretpostavke o svim budućim gotovinskim tokovima uključujući gotovinske tokove iz ugrađenih opcija i garancija. Ova metodologija omogućuje kvantifikaciju korelacije između svih faktora rizika. Pretpostavke se revidiraju svake godine.

Osnovne korištene pretpostavke su:

Segmentacija

Grupa segmentira proizvode u nekoliko homogenih skupina prema karakteristikama individualnih proizvoda (tip proizvoda i tip plaćanja). Svaka grupa se odvojeno testira za adekvatnost obaveza. Nedostatnost obaveza u individualnoj grupi ne netira se viškom obaveza koji proizlazi iz druge grupe prilikom utvrđivanja potrebnih dodatnih obaveza.

Neto sadašnja vrijednost budućih gotovinskih tokova izračunata na temelju dolje opisanih pretpostavki se upoređuje s obvezama iz osiguranja, za svaku grupu proizvoda odvojeno. Ako to poređenje pokazuje da je knjigovodstvena vrijednost obaveza iz osiguranja nedovoljna uvezši u obzir proglašene gotovinske tokove, cijokupni nedostatak se priznaje u bilansu uspjeha priznavanjem dodatne obaveze.

Mortalitet i morbiditet

Mortalitet se obično temelji na tablicama mortaliteta (R. Srbije) iz 1980-82 i usklađuje od strane Grupe na temelju statističkih istraživanja iskustva mortaliteta za Grupu.

Tabele morbiditeta se pripremaju agregacijom tabela mortaliteta (R. Srbije) od 1980-82 vjerovatnoće smrtnosti i WStV Beč vjerovatnoće kritičnih bolesti.

Pretpostavke za mortalitet i morbiditet se usklađuju za maržu za rizik i neizvjesnost.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA

Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

- 6. Osnovne pretpostavke koje imaju najveći uticaj na priznatu imovinu, obaveze, prihode i rashode iz poslova osiguranja (nastavak)**

- 6.4. Procesi koji se koriste za donošenje odluka o osnovnim pretpostavkama (nastavak)**

Postojanost

Buduće ugovorne premije se uključuju bez uzimanja u obzir indeksacije premije. Pretpostavke o istecima i otkupima temelje se na prošlom iskustvu WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA Grupe sa polisama osiguranja (podijeljeno po vrsti i trajanju polsa). Grupa redovno ispituje stvarne stope postojanosti prema vrsti proizvoda i trajanjima i u skladu s time usklađuje pretpostavke.

Tako dobivene pretpostavke usklađuju se za maržu za rizik i nelzvjesnost.

Troškovi

Pretpostavke o budućim troškovima obnove i održavanja polisa uključene u test adekvatnosti obaveza izvode se iz tekućeg iskustva Grupe. Za buduće periode gotovinski tokovi za troškove uvećani su za faktor jednak procjeni Grupe o budućoj stopi inflacije (2022.:6%; 2021.: 1,8%; 2020.: 1,5%).

Očekivani povrat od investicija i diskontna stopa

Budući povrati od investicija su izračunati koristeći nerizičnu kamatnu stopu.

Raspodjela dobiti

Dok je za većinu polisa osiguranja života iznos i vrijeme dodjele bonusa osiguranicima prema diskreciji Grupe, procjena adekvatnosti obaveza uzima u obzir buduće diskrecione bonuse, izračunate kao fiksni postotak od viška očekivanih budućih ulaganja iznad garantirane tehničke kamatne stope po pojedinačnim polisama. Primjenjeni postotak je u skladu s tekućom poslovnom praksom Grupe vezanom za alokaciju bonusa.

- 6.5. Neživotno osiguranje**

Za razliku od životnog osiguranja, obaveze iz neživotnog osiguranja se računaju koristeći tekuće (ne istorijske) pretpostavke.

Test adekvatnosti obaveza za neživotno osiguranje je ograničen na neistekli dio postojećih ugovora. Očekivana vrijednost šteta i troškova koji se mogu pripisati neisteklim ugovorima važećim na datum izvještavanja poredi se s nezarađenim premijama po tim polisama nakon odbitka odloženih troškova pribave. Očekivani gotovinski tokovi vezani za štete i troškove se procjenjuju na temelju iskustva tokom proteklog perioda ugovora o osiguranju, i usklađuju za značajne pojedinačne gubitke za koje se ne očekuje da će se ponoviti.

Test je proveden po osnovu portfolija (AO i ostali).

7. Analiza osjetljivosti

Dobit ili gubitak i obaveze iz poslova osiguranja su uglavnom osjetljivi na promjene u stopama ulaganja, smrtnosti, stopi odustajanja i stopi troškova koje su procijenjene za potrebe izračuna adekvatnosti obaveza.

Životno osiguranje

Izmjene u varijablama predstavljaju razumne moguće promjene koje bi, da su se dogodile, dovele do značajnih promjena u obavezama po osiguranju u bilansu stanja. Razumne moguće promjene ne predstavljaju očekivane promjene niti najgori scenario.

Analiza je pripremljena za promjenu variable s neizmjenjenim ostalim pretpostavkama i ignoriše promjene u vrijednosti vezanih sredstava.

Osjetljivost je izračunata za nepoželjno kretanje, te je iz tog razloga osjetljivost na promjene u mortalitetu/morbiditetu izračunata za povećanje od 15% dok je promjena u troškovima održavanja polisa izračunata za povećanje od 10% (pričekano u Napomeni 31 e).

Na sveobuhvatni prihod i obaveze osiguranja najviše je uticala izmjena u investicijskoj stopi u oba smjera. Stoga izmjene u prihodima od investicija su navedene u oba smjera, za povećanje i smanjenje od 1%.

Neživotno osiguranje

Kod ugovora o osiguranju imovine, klimatske promjene mogu dovesti do češćih i ozbiljnijih ekstremnih vremenskih nepogoda (npr. poplave, oluje...) i uzrokovati značajne posljedice (npr. potraživanja za slijeganje/odronjavanje tla). Za određene ugovore Društvo je takođe ograničilo broj odštetnih zahtjeva koji mogu biti plaćeni u bilo kojoj godini polise ili je uvelo maksimalne iznose predviđene za isplatu šteta u bilo kojoj godini polise.

Društvo ima pravo da ponovo procijeni rizik i/ili promijeni odredbe i uslove prilikom te procjene. Takođe je moguće da se nametnu odbitne stavke i da se odbace netačne tvrdnje. Takvi ugovori su zagarantovani pozivanjem na stvarnu ili novu vrijednost zamjene imovine i osiguranog sadržaja i ograničenja isplate potraživanja su uvijek uključena da obuhvate vrijednost za isplatu po nastanku osiguranog događaja. Trošak obnavljanja imovine, zamjene ili odštete za sadržaj i vrijeme koje je potrebno za ponovno započinjanje prekinutih poslovnih aktivnosti su glavni faktori koji utiču na nivo potraživanja prema ovim polisama.

Najveća vjerovatnoća za nastanak značajnih gubitaka u ovim ugovorima proizilazi iz štete nastale zbog oluje ili poplave. Društvo ima reosiguranje za pokrivanje ovakve štete.

U neživotnom osiguranju varijable koje bi imale najveći utjecaj na osiguravajuće obaveze odnose se na promjene u troškovima po polici, pravne, zakonske, ekonomski i društvene trendove. Izvršni odbor vjeruje da nije praktično kvantifikovati osjetljivost rezervi za poslove neživotnog osiguranja na promjene u ovim varijablama.

Analiza osjetljivosti nije sprovedena direktno na nivou Grupe, ali jeste na nivou matičnog Društva.

8. Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koji imaju značajan uticaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih gotovinskih tokova

8.1. Ugovori neživotnog osiguranja

Grupa nudi različite vrste neživotnih osiguranja, uglavnom osiguranja imovine, autokasko, autoodgovornost, nezgoda, zdravstveno osiguranje, opšta odgovornost i putničko osiguranje. Ugovori mogu biti zaključeni na fiksni period od godinu dana ili na višegodišnjoj osnovi s tim što kod višegodišnjih ugovora svaka strana ima opciju otkaza uz tromjesečni otkazni rok. Mali udio polisa osiguranja od imovine ima opciju jednokratne premije za dugoročno trajanje. Grupa stoga ima mogućnost ponovne procjene cijene rizika, ponovo procjenjujući premiju u intervalima koji nisu duži od godinu dana. Takođe, postoji mogućnost nametanja umanjenja premije kao i odbijanja šteta koje proizlaze iz prevara.

Buduće štete osiguranja su glavni izvor neizvjesnosti koji utiče na iznos i vrijeme budućih gotovinskih tokova.

Iznos plaćen po pojedinoj šteti je ograničen osiguranom svotom koja je utvrđena u polisi osiguranja.

Ostali značajni izvori neizvjesnosti vezani za neživotna osiguranja proizilaze iz regulative koja daje pravo vlasnicima polisa osiguranja da prijave štetu prije stupanja na snagu zastare, koja nastupa 3 godine od saznanja osiguranika za štetu ali ne kasnije od 5 godina od početka godine nakon godine nastanka štete. Ova odredba je posebno značajna za trajnu invalidnost koja proizlazi iz osiguranja nezgode i autoodgovornosti, zbog teškoča u procjeni perioda između nastanka štete i potvrde njenih trajnih efekata.

Karakteristike pojedinih vrsta osiguranja, ako se značajno razlikuju od gore navedenih karakteristika, opisane su u nastavku.

Osiguranje motornih vozila

Portfolio osiguranja motornih vozila Grupe sadrži obavezno osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranje. Osiguranje automobilske odgovornosti pokriva tjelesne povrede i imovinske štete u Bosni i Hercegovini kao i štete u inostranstvu koje prouzrokuju osiguranici u sistemu „Zelenog kartona“.

Imovinske štete od automobilske odgovornosti i kasko štete se uglavnom prijavljuju i podmiruju nedugo nakon datuma nezgode. Međutim, prijave i isplate vezane za tjelesne ozljede se teže procjenjuju i određuju se u dužem periodu. Takve štete se mogu isplatići odjednom u obliku jednokratne isplate ili u anuitetima.

Iznos šteta koji se odnosi na tjelesne ozljede i s njima vezanim gubicima zarade pod uticajem su odluka sudske prakse.

Automobilska odgovornost je regulisana Zakonom o obaveznim osiguranjima. Tarife i minimalne svote osiguranja su regulirane zakonom. Osiguranici imaju pravo na bonus prilikom obnove polise ukoliko ispunjavaju uslove.

Kasko osiguranje predstavlja standardno osiguranje od štete; iznos štete je ograničen svotom osiguranja.

Osiguranje imovine

Djeli se okvirno na industrijske i privatne rizike. Za industrijske rizike Grupa koristi tehnike upravljanja rizicima kako bi identificovala rizike i analizirala gubitke te sarađuje s reosiguravateljima. Privatni imovinski rizici sadrže standardna osiguranja građevina i stvari.

Štete se obično prijavljuju brzo i mogu se likvidirati bez odgađanja.

8. Odredbe i uslovi ugovora o osiguranju koji imaju značajan uticaj na iznos, vrijeme i neizvjesnost budućih gotovinskih tokova (nastavak)

8.1. Ugovori neživotnog osiguranja (nastavak)

Osiguranje odgovornosti

Pokriva sve vrste odgovornosti i uključuje komercijalnu odgovornost, profesionalnu odgovornost kao i ličnu odgovornost.

Dok se većina osiguranja od opće odgovornosti pribavlja na principu „prijavljene štete“, određena pokrića od osiguranja odgovornosti se osiguravaju na principu „nastanka“.

Osiguranje nezgode

Osiguranje nezgode se tradicionalno i najčešće prodaje kao priključni proizvod životnim osiguranjima ili autoodgovornosti, ponuđenim od strane Grupe.

8.2. Ugovori životog osiguranja

Bonusi

Oko 86% polisa osiguranja života Društva uključuje pravo na bonus. Bonusi se dodjeljuju prema diskreciji Grupe i priznaju se kada su predloženi i odobreni od strane Izvršnog odbora s odgovarajućim zakonskim zahtjevima. Nakon što se alociraju osiguranicima bonusi postaju garantovani.

Premije

Premije za proizvode životnih osiguranja su vezane za EUR ili KM i mogu biti platne u redovnim ratama ili kao jednokratne premije na početku trajanja polise. Neki od mješovitih proizvoda osiguranja sadrže opciju indeksacije premije koja može biti iskorištena od strane osiguranika godišnje.

Osiguranje za slučaj smrti

Tradicionalno osiguranje za slučaj smrti uključuje rizik smrti i priključno osiguranje od nezgode. Premije se plaćaju u ratama ili kao jednokratne premije. Polise nude fiksnu ili opadajuću osiguranu svotu u slučaju smrti. Naknade u slučaju smrti plaćaju se samo ako osiguranik umre tokom trajanja polise osiguranja.

Osiguranje za slučaj doživljaja

Ovo su također tradicionalni proizvodi osiguranja života koji pružaju dugoročnu finansijsku zaštitu. Kapitalne polise osiguranja života za redovnu ili jednokratnu premiju pokrivaju rizik smrti i doživljaja. Mnoge dugoročne polise uključuju pokriće od kritičnih bolesti. Nezgoda može biti priključni proizvod osnovnom pokriću. Naknade iz osiguranja obično se plaćaju jednokratno.

Osiguranje djece

Ovi proizvodi se temelje na tradicionalnim rizicima životnog osiguranja: doživljaj, smrt osiguranika uslijed bolesti i smrt osiguranika uslijed nezgode. Premije se plaćaju redovno. Period osiguranja za koji je sklopljena polisa je ograničen, te osiguranje završava između 19. i 25. godine života djeteta. Naknade iz osiguranja se plaćaju jednokratno.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

9. Izveštavanje po segmentima

Izveštaj o finansijskom položaju po poslovnim segmentima Društva na dan 31. decembra 2022. godine:

	Neživot	Život	Ukupno Društvo
Imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.879.213	66.494	1.945.707
Investicione nekretnine	7.854.668	-	7.854.668
Imovina s pravom korištenja	910.462	-	910.462
Nematerijalna Imovina	786.806	10.622	797.428
Razgraničeni troškovi pribave	6.827.335	-	6.827.335
Ulaganja u zavlačena društva	-	-	-
Finansijska Imovina raspoloživa za prodaju	18.784.390	21.972.272	40.756.662
Depoziti i dati zajmovi	697.696	85.346	783.042
Odložena poreska Imovina	80.587	66.577	147.164
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	32.374.773	-	32.374.773
Zalihе i dati avansi	134.499	1.760	136.259
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.833.169	36.251	5.869.420
Ostala potraživanja	1.004.456	50.004	1.054.460
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.788.260	831.019	3.619.279
Ukupno Imovina	79.956.314	23.120.345	103.076.659
Obaveze			
Reserve za ugovore o osiguranju - bruto	54.001.412	15.256.101	69.257.513
Ostale rezerve	249.495	618	250.113
Primljeni krediti	-	-	-
Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju	12.336.434	55.462	12.391.896
Odložene poreske obaveze	62.737	194.290	257.027
Obaveze po osnovu najmova	943.342	-	943.342
Ostale obaveze	2.601.413	(28.478)	2.572.935
70.194.833	15.477.993	85.672.826	
Kapital			
Akciski kapital	7.043.400	6.000.000	13.043.400
Emisiona premija	3.076.190	82.890	3.159.080
Revalorizacione rezerve za finansijsku Imovinu raspoloživu za prodaju	(201.996)	1.149.392	947.396
Revalorizacione rezerve za nekretnine (Akumulirani gubitak) / neraspoređena dobit	42.349	-	42.349
(198.462)	410.070	211.608	
Ukupno kapital	9.761.481	7.842.352	17.403.833
Ukupno obaveze i kapital	79.956.314	23.120.345	103.076.659

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po poslovnim segmentima Grupe na dan 31. decembra 2022. godine:

	Neživot	Život	Jahorina Auto	Ukupno Grupa
Imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.987.847	66.494	113.455	6.167.796
Investicione nekretnine	3.616.092	-	-	3.616.092
Imovina s pravom korištenja	910.462	-	88.680	999.142
Nematerijalna Imovina	786.806	10.622	194	797.622
Razgraničeni troškovi pribave	6.827.335	-	-	6.827.335
Ulaganja u zavlačena društva	-	-	-	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	18.784.390	21.972.272	-	40.756.662
Depoziti i dati zajmovi	697.696	85.346	9.315	792.357
Odložena poreska Imovina	80.587	66.577	-	147.164
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	32.374.773	-	-	32.374.773
Zalihe i dati avansi	134.499	1.760	5.380	141.639
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.833.169	36.251	-	5.869.420
Ostala potraživanja	873.518	50.004	70.846	994.368
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.788.260	831.019	43.830	3.663.109
Ukupno Imovina	79.695.434	23.120.345	331.700	103.147.479
Obaveze				
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	54.001.412	15.256.101	-	69.257.513
Ostale rezerve	249.495	618	33.007	283.120
Primljeni krediti	-	-	487.678	487.678
Obaveze prolazaše iz ugovora o osiguranju	12.336.434	55.462	-	12.391.896
Odložene poreske obaveze	62.737	194.290	-	257.027
Obaveze po osnovu najmova	943.342	0	90.632	1.033.974
Ostale obaveze	2.550.229	(28.478)	433.079	2.954.830
Ukupno obaveze	70.143.649	15.477.993	1.044.396	86.666.038
Kapital				
Akcijiski kapital	7.043.400	6.000.000	-	13.043.400
Emisiona premija	3.076.190	82.890	-	3.159.080
Revalorizacione rezerve za finansijsku Imovinu raspoloživu za prodaju	(201.996)	1.149.392	-	947.396
Revalorizacione rezerve za nekretnine (Akumulirani gubitak) / neraspoređena dobit	42.349	-	-	42.349
Ukupno kapital	11.540.334	7.842.352	(2.701.245)	16.481.441
Ukupno obaveze i kapital	81.683.983	23.120.345	(1.056.849)	103.147.479

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

9. Izveštavanje po segmentima (nastavak)

Izveštaj o finansijskom položaju po poslovnim segmentima Društva na dan 31. decembra 2021. godine:

	Neživot	Život	Ukupno Društvo
Imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.782.255	67.495	1.849.750
Investicione nekretnine	7.479.079	-	7.479.079
Imovina s pravom korишtenja	1.253.789	-	1.253.789
Nematerijalna Imovina	876.200	8.563	884.763
Razgrančeni troškovi pribave	6.360.444	-	6.360.444
Ulaganja u zavlačna društva	-	-	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19.551.533	21.071.053	40.622.586
Depoziti i dati zajmovi	1.693.728	59.946	1.753.674
Odložena poreska Imovina	38.143	65.559	103.702
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	10.134.336	-	10.134.336
Zalihе i dati avansi	287.476	-	287.476
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	4.478.579	20.253	4.498.832
Ostala potraživanja	705.023	5.084	710.087
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.133.010	1.252.131	3.385.141
Ukupno Imovina	56.773.595	22.550.064	79.323.659
Obaveze			
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	35.456.243	15.076.267	50.532.510
Ostale rezerve	300.954	958	301.912
Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju	6.191.017	74.233	6.265.250
Odložene poreske obaveze	43.259	198.392	241.651
Obaveze po osnovu najmova	1.266.598	-	1.266.598
Ostale obaveze	3.349.893	(78.177)	3.271.716
46.007.964	15.271.673	61.879.637	
Kapital			
Akcijski kapital	6.043.400	4.000.000	10.043.400
Emisiona premija	4.600.587	985.631	5.586.218
Zakonske rezerve	-	431.624	431.624
Revalorizacione rezerve za finansijsku Imovinu raspoloživu za prodaju	3.891	1.195.501	1.199.192
Revalorizacione rezerve za nekretnine	42.349	-	42.349
Neraspoređeni dobitak / (Akumulirani gubitak)	(524.396)	665.635	141.239
Ukupno kapital	10.165.631	7.278.391	17.444.022
Ukupno obaveze i kapital	56.773.595	22.550.064	79.323.659

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

9. Izvještavanje po segmentima (nastavak)

Izvještaj o finansijskom položaju po poslovnim segmentima Grupe na dan 31. decembra 2021. godine:

	Neživot	Život	Jahorina Auto	Ukupno Grupa
Imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.295.342	67.495	135.286	5.498.123
Investicione nekretnine	3.965.992	-	-	3.965.992
Imovina s pravom korištenja	1.253.789	-	13.407	1.267.196
Nematerijalna Imovina	876.200	8.563	251	885.014
Razgraničeni troškovi pribave	6.360.444	-	-	6.360.444
Ulaganja u zavrsna društva	-	-	-	-
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	19.551.533	21.071.053	-	40.622.586
Depoziti i dati zajmovi	1.693.728	59.946	12.185	1.765.859
Odložena poreska Imovina	38.143	65.559	-	103.702
Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju	10.134.336	-	-	10.134.336
Zalihne i dati avansi	287.476	-	5.231	292.707
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	4.478.579	20.253	-	4.498.832
Ostala potraživanja	542.726	5.064	72.221	620.011
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.133.010	1.252.131	70.668	3.455.809
Ukupno Imovina	56.611.298	22.550.064	309.249	79.470.811
Obaveze				
Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto	35.456.243	15.076.267	-	50.532.510
Ostale rezerve	300.954	958	33.007	334.919
Primljeni krediti	-	-	569.915	569.915
Obaveze prolazaše iz ugovora o osiguranju	6.191.017	74.233	-	6.265.250
Odložene poreske obaveze	43.259	198.392	-	241.651
Obaveze po osnovu najmova	1.266.598	-	13.007	1.279.605
Ostale obaveze	3.308.035	(78.177)	385.138	3.614.996
Ukupno obaveze	46.566.106	15.271.673	1.001.067	62.838.846
Kapital				
Akcijeki kapital	6.043.400	4.000.000	-	10.043.400
Emisiona premija	4.600.587	985.631	-	5.586.218
Zakonske rezerve	-	431.624	-	431.624
Revalorizacione rezerve za finansijsku Imovinu raspoloživu za prodaju	3.691	1.195.501	-	1.199.192
Revalorizacione rezerve za nekretnine	42.349	-	-	42.349
Neraspoređena dobit / (Akumulirani gubitak)	1.254.457	665.635	(2.591.110)	(671.018)
Ukupno kapital	11.944.484	7.278.391	(2.591.110)	16.631.765
Ukupno obaveze i kapital	58.510.590	22.550.064	(1.590.043)	79.470.811

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

9. Izještavanje po segmentima (nastavak)

Bilans uspjeha poslovnih segmenata Društva za godinu završenu 31. decembra 2022.:

	Neživot	Život	Ukupno Društvo
Zaračunate bruto premije	34.956.301	2.918.610	37.874.911
Premije predane u reosiguranje	(22.799.260)	(26.051)	(22.825.311)
Neto zaračunate premije	12.157.041	2.892.559	15.049.600
Bruto promjena rezerve prijenosne premije	(2.354.131)	1.252	(2.352.879)
Promjena rezerve prijenosne premije, udio reosiguranje	5.939.179	-	5.939.179
Neto zaradene premije	15.742.089	2.893.811	18.635.900
Prihodi od provizija i naknada	3.861.468	-	3.861.468
Finansijski prihodi	477.147	596.927	1.074.074
Ostali poslovni prihodi	2.874.215	158.377	3.032.592
Neto prihod	22.954.919	3.649.115	26.604.034
Nastale štete	(33.083.975)	(2.661.036)	(35.745.011)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	26.312.886	-	26.312.886
Neto nastale štete	(6.771.089)	(2.661.036)	(9.432.125)
Troškovi pribave	(9.804.540)	(178.014)	(9.982.554)
Administrativni troškovi	(5.079.286)	(392.110)	(5.471.396)
Finansijski rashodi	(77.320)	-	(77.320)
Ostali poslovni rashodi	(1.415.467)	(7.885)	(1.423.352)
Dobit prije oporezivanja	(192.783)	410.070	217.287
Porez na dobit	(5.679)	-	(5.679)
NETO (GUBITAK)/DOBIT	(198.462)	410.070	211.608

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

9. Izještavanje po segmentima (nastavak)

Bilans uspjeha poslovnih segmenata Grupe za godinu završenu 31. decembra 2022.:

	Neživot	Život	Jahorina Auto	Ukupno Grupa
Zaračunate bruto premije	34.956.301	2.918.610	-	37.874.911
Premije predane u reosiguranje	(22.799.260)	(26.051)	-	(22.825.311)
Neto zaračunate premije	12.157.041	2.892.559	-	15.049.600
Bruto promjena rezerve prijenosne premije	(2.354.131)	1.252	-	(2.352.879)
Promjena rezerve prijenosne premije, udio reosiguranje	5.939.179	-	-	5.939.179
Neto zaradene premije	15.742.089	2.893.811	-	18.635.900
Prihodi od provizija i naknada	3.861.468	-	-	3.861.468
Finansijski prihodi	477.147	596.927	282	1.074.356
Ostali poslovni prihodi	2.691.815	158.377	1.924.364	4.774.556
Neto prihod	22.772.519	3.649.115	1.924.646	28.346.280
Nastale štete	(33.058.745)	(2.661.036)	-	(35.719.781)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	26.312.886	-	-	26.312.886
Neto nastale štete i beneficije osiguranika	(6.745.859)	(2.661.036)	-	(9.406.895)
Troškovi pribave	(9.804.540)	(178.014)	-	(9.982.554)
Administrativni troškovi	(4.617.142)	(392.110)	(2.176.951)	(7.186.203)
Finansijski rashodi	(77.320)	-	(24.776)	(102.096)
Ostali poslovni rashodi	(1.415.467)	(7.885)	(138.028)	(1.561.380)
Dobit / (gubitak) prije oporezivanja	112.191	410.070	(415.109)	107.152
Porez na dobit	(5.679)	-	-	(5.679)
NETO DOBIT/(GUBITAK)	106.512	410.070	(415.109)	101.473

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

9. Izještavanje po segmentima (nastavak)

Bilans uspjeha poslovnih segmenata Društva za godinu završenu 31. decembra 2021.:

	Neživot	Život	Ukupno Društvo
Zaračunate bruto premije	29.117.354	2.657.793	31.775.147
Premije predane u reosiguranje	(14.341.390)	(24.069)	(14.365.459)
Neto zaračunate premije	14.775.964	2.633.724	17.409.688
Bruto promjena rezerve prijenosne premije	(1.895.400)	2.248	(1.893.152)
Promjena rezerve prijenosne premije, udio reosiguranje	572.912	-	572.912
Neto zaradene premije	13.453.476	2.635.972	16.089.448
Prihodi od provizija i naknada	3.610.283	-	3.610.283
Finansijski prihodi	552.277	637.058	1.189.335
Ostali poslovni prihodi	2.405.917	337.958	2.743.875
Neto prihod	20.021.953	3.610.988	23.632.941
Nastale štete	(8.369.633)	(2.259.518)	(10.629.151)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	2.090.722	-	2.090.722
Neto nastale štete	(6.278.911)	(2.259.518)	(8.538.429)
Troškovi pribave	(8.463.286)	(246.283)	(8.709.569)
Administrativni troškovi	(4.601.714)	(436.145)	(5.037.859)
Finansijski rashodi	(83.770)	-	(83.770)
Ostali poslovni rashodi	(1.118.668)	(3.407)	(1.122.075)
Dobit prije oporezivanja	(524.396)	665.635	141.239
Porez na dobit	-	-	-
NETO (GUBITAKY) DOBIT	(524.396)	665.635	141.239

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

9. Izještavanje po segmentima (nastavak)

Bilans uspjeha poslovnih segmenata Grupe za godinu završenu 31. decembra 2021.:

	Neživot	Život	Jahorina auto	Ukupno Grupa
Zaračunate bruto premije	29.117.354	2.657.793	-	31.775.147
Premije predane u reosiguranje	(14.341.390)	(24.069)	-	(14.365.459)
Neto zaračunate premije	14.775.964	2.633.724	-	17.409.688
Bruto promjena rezerve prijenosne premije	(1.895.400)	2.248	-	(1.893.152)
Promjena rezerve prijenosne premije, udio reosiguranje	572.912	-	-	572.912
Neto zaradene premije	13.453.476	2.635.972	-	16.089.448
Prihodi od provizija i naknada	3.610.283	-	-	3.610.283
Finansijski prihodi	552.277	637.058	478	1.189.813
Ostali poslovni prihodi	2.328.621	337.958	2.066.183	4.732.762
Neto prihod	19.944.657	3.610.988	2.066.661	25.622.306
Nastale štete	(8.338.671)	(2.259.518)	-	(10.598.189)
Udio reosiguranja u nastalim štetama	2.090.722	-	-	2.090.722
Neto nastale štete	(6.247.949)	(2.259.518)	-	(8.507.467)
Troškovi pribave	(8.463.286)	(248.283)	-	(8.709.569)
Administrativni troškovi	(4.166.990)	(436.145)	(2.028.108)	(6.631.243)
Finansijski rashodi	(83.770)	-	(24.567)	(108.337)
Ostali poslovni rashodi	(1.118.668)	(3.407)	(433.430)	(1.555.505)
Dobit prije oporezivanja	(136.006)	665.635	(419.444)	110.185
Porez na dobit	-	-	-	-
NETO (GUBITAK)/DOBIT	(136.006)	665.635	(419.444)	110.185

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA

Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

10. Nekretnine, postrojenja i oprema

Društvo	Zemljište i građevinski objekti	Oprema	Ulaganja na tuđim nekretninama	Ostala osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
Trošak nabavke						
<i>Stanje na dan</i>						
1. januar 2021.	1.347.870	3.475.448	59.570	2.625	7.993	4.893.506
Nabavka	57.968	309.976	7.380	-	-	375.324
Prodaja	-	(19.617)	-	-	-	(19.617)
Otpis	-	(55.951)	-	-	-	(55.951)
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2021.	1.405.838	3.709.856	66.950	2.625	7.993	5.193.262
Nabavka	63.303	380.095	-	-	-	443.398
Aktiviranje	-	7.993	-	-	(7.993)	-
Prodaja	-	(38.090)	-	-	-	(38.090)
Otpis	-	(215.663)	-	-	-	(215.663)
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2022.	1.469.141	3.844.191	66.950	2.625	-	5.382.907
Akumulirana amortizacija						
<i>Stanje na dan</i>						
1. januar 2021.	238.775	2.858.025	27.066	-	-	3.123.866
Amortizacija (Napomena 33.)	27.842	263.770	3.596	-	-	295.208
Prodaja	-	(19.616)	-	-	-	(19.616)
Otpls	-	(55.946)	-	-	-	(55.946)
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2021.	266.617	3.046.233	30.662	-	-	3.343.512
Amortizacija (Napomena 33.)	28.492	290.819	1.335	-	-	320.446
Prodaja	-	(12.864)	-	-	-	(12.864)
Otpls	-	(213.894)	-	-	-	(213.894)
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2022.	295.109	3.110.094	31.997	-	-	3.437.200
Knjigovodstvena vrijednost						
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2022.	1.174.032	734.097	34.953	2.625	-	1.945.707
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2021.	1.139.221	663.623	36.288	2.625	7.993	1.849.750
<i>Stanje na dan</i>						
1. januara 2021.	1.109.095	617.423	32.504	2.625	7.993	1.769.640

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

10. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Grupa	Zemljište i građevinski objekti	Oprema	Ulaganja na tuđim nekretninama	Ostala osnovna sredstva	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
Trošak nabavke						
<i>Stanje na dan</i>						
1. januar 2021.	6.657.640	5.066.328	303.363	2.625	43.309	12.073.265
Nabavka	57.968	312.395	7.389	-	-	377.752
Prodaja	-	(19.617)	-	-	-	(19.617)
Prenos na investicione nekretnina (Napomena 11.)	(168.062)	-	-	-	-	(168.062)
Otpis	-	(55.951)	-	-	-	(55.951)
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2021.	6.547.546	5.303.155	310.752	2.625	43.309	12.207.387
Nabavka	63.303	251.709	-	-	-	315.012
Aktiviranje	-	7.993	-	-	(7.993)	-
Prodaja	-	(326.384)	-	-	-	(326.384)
Otpis	-	(215.663)	-	-	(20.908)	(236.571)
Prenos sa investicionih nekretnina (Napomena 11.)	769.721	-	-	-	-	769.721
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2022.	7.380.570	5.020.810	310.752	2.625	14.408	12.729.165
Akumulirana amortizacija						
<i>Stanje na dan</i>						
1. januar 2021.	1.933.615	4.358.480	186.305	-	22.665	6.501.065
Amortizacija (Napomena 33.)	27.842	313.156	10.384	-	371	351.753
Prodaja	-	(19.616)	-	-	-	(19.616)
Ostalo	-	(1.773)	-	-	-	(1.773)
Prenos na investicione nekretnina (Napomena 11.)	(66.219)	-	-	-	-	(66.219)
Otpis	-	(55.946)	-	-	-	(55.946)
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2021.	1.895.238	4.594.301	196.689	-	23.036	6.709.264
Amortizacija (Napomena 33.)	28.492	308.241	6.656	-	748	344.135
Prodaja	-	(300.069)	-	-	-	(300.069)
Ostalo	-	(1.391)	-	-	-	(1.391)
Prenos sa investicionih nekretnina (Napomena 11.)	44.232	-	-	-	-	44.232
Otpis	-	(213.894)	-	-	(20.908)	(234.802)
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2022.	1.967.962	4.387.188	203.345	-	2.874	6.561.369
Knjigovodstvena vrednost						
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2022.	5.412.608	633.622	107.407	2.625	11.534	6.167.796
<i>Stanje na dan</i>						
31. decembar 2021.	4.852.308	708.854	114.063	2.625	20.273	5.498.123
<i>Stanje na dan</i>						
1. januara 2021.	4.724.025	707.848	117.058	2.625	20.644	5.572.200

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

11. Investicione nekretnine

Društvo

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	7.479.079	7.457.771
- Povećanja	311.477	29.878
- Neto dobit/(gubitak) od prilagođavanja fer vrijednosti (Napomena 30.)	64.112	-
- Smanjenja	-	(8.570)
Stanje na dan 31. decembra	7.854.668	7.479.079

Grupa

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januara	3.965.992	3.842.841
- Povećanja	311.477	29.878
- Neto dobit/(gubitak) od prilagođavanja fer vrijednosti (Napomena 30.)	64.112	-
- Prenos sa/(na) operativne nekretnine (Napomena 10.)	(725.489)	101.843
- Smanjenja	-	(8.570)
Stanje na dan 31. decembra	3.616.092	3.965.992

Mjerenje fer vrijednosti

Mjerenje fer vrijednosti investicijskih nekretnina Društva na dan 31. decembra 2022. godine izvršeno je od strane nezavisnog društva za procjenjivanje koje nije povezano sa Društvom, koje ima odgovarajuće kvalifikacije i nedavno iskustvo u mjerenu fer vrijednosti nekretnina na relevantnim lokacijama i koje je koristilo model vrednovanja u skladu s onim koji je preporučio Međunarodni odbor za standarde vrednovanja. Mjerenje fer vrijednosti na dan 31. decembra 2021. godine izvršeno je od strane drugog nezavisnog društva za procjenjivanje.

Najbolji dokaz fer vrijednosti su tekuće cijene na aktivnom tržištu za slične nekretnine. Kada takve informacije nisu dostupne, Izvršni odbor razmatra informacije iz različitih izvora, kao što je opisano u Napomeni 4d.

Sve procjene fer vrijednosti investicijskih nekretnina su uključene u nivo 3.

Imovina data kao kolateral

Kao osiguranje za uzete kredite, Društvo je stavilo pod hipoteku nekretnine u korist Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina. Knjigovodstveni iznosi ovih sredstava na dan 31. decembra 2022. godine bili su kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Hipoteke (nekretnine)	730.200	675.635

Iznosi priznati u bilansu uspjeha, proistekli iz investicijskih nekretnina

Društvo

	2022.	2021.
Prihod od najma – fiksna plaćanja	292.727	215.855
Direktni operativni troškovi od nekretnina koje nisu generisali prihod od najamnina	517	5.293
Dobit/gubitak od fer vrijednosti priznat u ostalim prihodima/(rashodima)	64.112	-

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

11. Investicione nekretnine (nastavak)

Grupa

	2022.	2021.
Prihod od najma – fiksna plaćanja	110.327	138.559
Direktni operativni troškovi od nekretnina koje nisu generisali prihod od najamnina	517	5.293
Dobit od fer vrijednosti priznat u ostalim prihodima (Napomena 30.)	64.112	-

12. Imovina s pravom korištenja

	31. decembar 2022. <i>Društvo</i>	31. decembar 2021. <i>Društvo</i>	31. decembar 2022. <i>Grupa</i>	31. decembar 2021. <i>Grupa</i>
Imovina s pravom korištenja				
Građevinski objekti	910.462	1.244.146	999.142	1.257.553
Vozila	-	9.643	-	9.643
	910.462	1.253.789	999.142	1.267.196

	<i>Društvo</i>	<i>Grupa</i>
Stanje na dan 1. januar 2021.	1.634.068	1.693.462
Povećanja – novi ugovori o najmu	1.054.107	1.054.107
Modifikacije	(867.074)	(867.074)
Amortizacija	(567.312)	(613.299)
Stanje na dan 1. januar 2022.	1.253.789	1.267.196
Povećanja – novi ugovori o najmu	96.429	210.646
Modifikacije	57.001	57.001
Amortizacija (Napomena 33.)	(496.757)	(535.701)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	910.462	999.142

Sljedeći su iznosi priznati kroz dobit ili gubitak:

	2022. <i>Društvo</i>	2021. <i>Društvo</i>	
	<i>Grupa</i>	<i>Grupa</i>	
Trošak amortizacije za imovinu s pravom korištenja			
Građevinski objekti	487.114	526.058	539.291
Vozila	9.643	9.643	28.021
	496.757	535.701	567.312
			613.299

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

13. Nematerijalna imovina

Društvo	Ulaganja u razvoj	Licence	Softveri	Nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
Trošak nabavke					
Stanje na dan 1. januar 2021.	1.640	242.842	1.127.042	450.592	1.822.116
Nabavka	-	57.300	82.761	138.886	278.947
Aktiviranje	-	13.974	455.916	(469.890)	-
Stanje na dan 31. decembar 2021.	1.640	314.116	1.665.719	119.588	2.101.063
Nabavka	-	-	40.879	39.852	80.731
Aktiviranje	-	-	95.089	(95.089)	-
Otpis	(1.640)	(40.947)	(444.661)	-	(487.248)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-	273.169	1.357.026	64.351	1.694.546
Akumulirana amortizacija					
Stanje na dan 1. januar 2021.	871	124.421	987.455	-	1.112.747
Amortizacija (Napomena 33.)	157	46.738	56.658	-	103.553
Stanje na dan 31. decembar 2021.	1.028	171.159	1.044.113	-	1.216.300
Amortizacija (Napomena 33.)	159	57.757	109.697	-	167.613
Otpis	(1.187)	(40.947)	(444.661)	-	(486.795)
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-	187.969	709.149	-	897.118
Knjigovodstvena vrijednost					
Stanje na dan 31. decembar 2022.	-	85.200	647.877	64.351	797.428
Stanje na dan 31. decembar 2021.	612	142.957	621.606	119.588	884.763
Stanje na dan 1. januar 2021.	769	118.421	139.587	450.592	709.369

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

13. Nematerijalna imovina (nastavak)

Grupa	Ulaganja u razvoj	Licence	Softveri	Ostala nematerijalna sredstva	Nematerijalna sredstva u pripremi	Ukupno
Trošak nabavke						
<i>Stanje na dan 1. januar 2021.</i>	5.640	242.842	1.127.497	168.061	450.592	1.994.632
Nabavka	-	57.300	82.761	-	138.886	278.947
Aktiviranje	-	13.974	455.916	-	(469.890)	-
<i>Stanje na 31. decembar 2021.</i>	5.640	314.116	1.666.174	168.061	119.588	2.273.579
Nabavka	-	-	40.879	-	39.852	80.731
Aktiviranje	-	-	95.089	-	(95.089)	-
Otpis	(1.640)	(40.947)	(444.661)	-	-	(487.248)
<i>Stanje na 31. decembar 2022.</i>	4.000	273.169	1.357.481	168.061	64.351	1.867.062
Akumulirana amortizacija						
<i>Stanje na dan 1. januar 2021.</i>	4.871	124.421	987.455	168.061	-	1.284.808
Amortizacija (Napomena 33.)	157	46.738	56.862	-	-	103.757
<i>Stanje na 31. decembar 2021.</i>	5.028	171.159	1.044.317	168.061	-	1.388.565
Amortizacija (Napomena 33.)	159	57.757	109.754	-	-	167.670
Otpis	(1.187)	(40.947)	(444.661)	-	-	(486.795)
<i>Stanje na 31. decembar 2022.</i>	4.000	187.969	709.410	168.061	-	1.069.440
Knjigovodstvena vrijednost						
<i>Stanje na 31. decembar 2022.</i>	-	85.200	648.071	-	64.351	797.622
<i>Stanje na 31. decembar 2021.</i>	612	142.957	621.857	-	119.588	885.014
<i>Stanje na dan 1. januar 2021.</i>	769	118.421	140.042	-	450.592	709.824

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

14. Odloženi troškovi pribave

U sklopu poslova osiguranja, određeni troškovi pribave se odgađaju. Za poslove životnog osiguranja, troškovi pribave su uzeti u obzir prilikom izračuna rezerve životnog osiguranja putem Ziliimerizacije. Kao takvi, odloženi troškovi pribave nisu priznati kao posebna stavka imovine životnih osiguranja na datum izveštavanja.

Analiza navedenih troškova nabavke je prikazana u nastavku:

Društvo / Grupa	2022.	2021.
<i>Stanje na dan 1. januar.</i>	6.360.444	5.513.965
Povećanje u odloženim troškovima pribave (Napomena 32.)	466.891	846.479
<i>Stanje na dan 31. decembar</i>	6.827.335	6.360.444

15. Finansijska imovina raspoloživa za prodaju

Društvo / Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Hartije od vrijednosti	40.298.195	40.213.565
Potraživanja za nedospjelu kamatu po osnovu hartija od vrijednosti	458.467	409.021
Ukupno	40.756.662	40.622.586

Hartije od vrijednosti nisu dospjele na naplatu niti su obezvrijedjene.

Imovina raspoloživa za prodaju se primarno sastoji od hartija od vrijednosti izdatih od strane Ministarstva Finansija Republike Srpske. Fer vrijednost finansijske imovine raspoložive za prodaju bazirana je na tržišnoj cijeni III analizi diskontovanog gotovinskog toka.

16. Depoziti i dati zajmovi

Društvo / Grupa	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Depoziti - Biro zelene karte	683.055	683.055	678.980	678.980
Zajmovi po polisama				
životnog osiguranja	85.346	85.346	59.946	59.946
Zajmovi zaposlenima	14.641	17.840	19.748	19.748
Depoziti u bankama	-	-	995.000	995.000
Ostali dati zajmovi u zemlji	-	6.116	-	12.185
Ukupno	783.042	792.357	1.753.674	1.765.859

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

17. Udio reosiguranja u rezervama za ugovore o osiguranju

Društvo I Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
-----------------	-----------------------	-----------------------

Neživot

Udio reosiguranja u rezervi za prijavljene. a neisplaćene štete	20.554.026	4.141.999
Udio reosiguranja u rezervi za nastale. a neprijavljene štete	835.686	946.455
Prenosna premija na teret reosiguravača	10.985.061	5.045.882

Život

Matematička rezerva na teret reosiguravača	-	-
Ukupno	32.374.773	10.134.336

Kreditni kvalitet udjela rezervi reosiguranja je ocijenjena u odnosu na eksterne kreditne rejtinge reosiguravajućeg društva. Rejting reosiguravača prikazan u tabeli ispod:

Reosiguravač	Rating 2022	Rating 2021	Rating agencija
AIG	A+	A+	S&P
DONAU	A+	A+	S&P
GEN RE	A+	A+	S&P
VIG HOLDING	A+	A+	S&P
VIG RE	A+	A+	S&P
WST	A+	A+	S&P
ZURICH	AA	AA	S&P
WIENER RE	-	-	-

18. Potraživanje za osiguranje i reosiguranje i ostala potraživanja

a) Potraživanja iz osiguranja i reosiguranja

Društvo I Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja iz ugovora o osiguranju		
- od ugovarača osiguranja (vlasnika polise osiguranja)	5.915.006	4.560.986
	5.915.006	4.560.986
Potraživanja od reosiguranja		
- premija	71.918	196.414
- provizija iz poslova reosiguranja	402.134	252.937
- udio u štetama i provizijama reosiguranja	384.462	420.695
	858.514	870.046
Umanjenje vrijednosti		
- potraživanja po osnovu premije ugovarača osiguranja	(904.100)	(932.200)
	5.869.420	4.498.832

Za analizu dospijeća molimo pogledajte Napomenu 39.

Kretanja ispravke vrijednosti tokom godine bila su kako slijedi:

	2022.	2021.
Stanje na dan 1. januar	932.200	1.041.420
Povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 34)	487.576	512.371
Otpls	(50.323)	(171.795)
Naplata ranije umanjenih potraživanja (Napomena 30)	(465.353)	(449.796)
Stanje na dan 31. decembar	904.100	932.200

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

18. Potraživanje za osiguranje i reosiguranje i ostala potraživanja (nastavak)

b) Ostala potraživanja

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.		
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Potraživanja za usluge vršenja izviđaja, procjene i likvidacije šteta	377.945	377.945	178.296	178.296
Potraživanja po osnovu prava na regres	314.180	314.180	228.436	228.436
Unaprijed plaćeni troškovi	270.339	271.781	128.497	129.858
Ostali kupci	127.964	206.066	118.062	219.392
Druga kratkoročna potraživanja	345.611	216.296	322.330	161.797
1.436.039	1.386.268	975.621	917.779	
Umanjenje vrijednosti	(381.579)	(391.900)	(265.534)	(297.768)
1.054.460	994.368	710.087	620.011	

Kretanja ispravke vrijednosti ostalih potraživanja tokom godine bila su kako slijedi:

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.		
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Stanje na dan 1. januar	265.534	297.768	299.263	352.579
Povećanje umanjenja vrijednosti (Napomena 34)	130.752	130.752	31.592	31.592
Otpis	(83)	(21.996)	(5.256)	(26.338)
Naplata ranije umanjenih potraživanja (Napomena 30)	(14.624)	(14.624)	(60.065)	(60.065)
Stanje na dan 31. decembar	381.579	391.900	265.534	297.768

19. Ulaganja u zavisna društva

Društvo

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Jahorina auto d.o.o. Banja Luka	1.778.853	1.778.853
Umanjenje vrijednosti	(1.778.853)	(1.778.853)
	-	-
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Ukupna imovina	382.884	351.107
Ukupne obaveze	1.175.334	1.163.364
Neto imovina	(792.450)	(812.257)
Neto dobit za godinu	19.807	(31.054)

20. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.		
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Gotovina u bankama	3.619.207	3.663.037	3.385.016	3.455.684
Gotovina u blagajni	72	72	125	125
3.619.279	3.663.109	3.385.141	3.455.809	

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

21. Rezerve za ugovore o osiguranju - bruto

Društvo I Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Neživotno osiguranje bruto		
Rezerve prijenosnih premija	25.443.532	23.089.401
Rezerve za prijavljene a neisplaćene štete	25.166.513	8.747.185
Rezerve za nastale a neprijavljene štete	3.346.173	3.574.463
Rezerve za neistekle rizike	45.194	45.194
	54.001.412	35.456.243
Životno osiguranje bruto		
Rezerve prenosnih premija	30.761	32.013
Matematička rezerva	15.145.437	14.942.556
Rezerve za prijavljene, a neisplaćene štete	39.692	44.376
Rezerve za nastale, a neprijavljene štete	1.405	19.223
Rezervisanja za učešće u dobitku	38.806	38.099
	15.258.101	15.076.267
	69.257.513	50.532.510

22. Ostale rezerve

Društvo I Grupa	31. decembar 2022. Društvo	31. decembar 2021. Društvo	31. decembar 2022. Grupa	31. decembar 2021. Grupa
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	90.161	123.168	89.311	122.318
Doprinos za preventivu	77.617	77.617	83.921	83.921
Rezervisanja za bonuse i popuste	78.803	78.803	75.148	75.148
Rezervisanja za sudske sporove	3.532	3.532	53.532	53.532
	250.113	283.120	301.912	334.919
Društvo I Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.		
Rezerve za preventivu				
Stanje 1. januara		83.921		107.512
Smanjenje rezervisanja za preventivu		(129.416)		(117.499)
Povećanje rezervisanja za preventivu (Napomena 34.)		123.112		93.908
Stanje 31. decembra		77.617		83.921
Rezerve za bonuse				
Stanje 1. januara		75.148		70.794
Povećanje rezervisanja za bonuse (Napomena 34.)		3.655		4.354
Stanje 31. decembra		78.803		75.148
Rezerve za sudske sporove				
Stanje 1. januara		53.532		324.206
Smanjenje rezervisanja za sudske sporove		-		(245.724)
Plaćanje		(50.000)		(24.950)
Stanje 31. decembra		3.532		53.532

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

22. Ostale rezerve (nastavak)

Društvo	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		
Stanje 1. januara	89.311	168.132
Smanjenje rezervisanja za beneficije zaposlenih	-	(78.821)
Povećanje rezervisanja za beneficije zaposlenih	850	-
Stanje 31. decembra	90.161	89.311

Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih		
Stanje 1. januara	122.318	201.139
Smanjenje rezervisanja za beneficije zaposlenih	-	(78.821)
Povećanje rezervisanja za beneficije zaposlenih	850	-
Stanje 31. decembra	123.168	122.318

23. Obaveze prolazeće iz ugovora o osiguranju

Društvo I Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Obaveze po osnovu premije predane u reosiguranje	8.308.349	1.965.750
Primljeni depoziti rezervi za štete i prenosnu premiju	3.107.248	3.151.041
Obaveze prema posrednicima	586.405	508.604
Primljeni avansi za premiju	377.523	498.693
Obaveze po regresima i uslužnim štetama	10.080	7.451
Obaveze po osnovu provizije	2.291	1.272
Obaveze po osnovu šteta - osiguranje	-	112.139
Obaveze po osnovu šteta - reosiguranje i saosiguranje	-	20.300
	12.391.896	8.265.250

24. Ostale obaveze

	31. decembar 2022. Društvo	31. decembar 2022. Grupa	31. decembar 2021. Društvo	31. decembar 2021. Grupa
Obračunati prihodi budućeg perioda	719.662	719.662	613.526	639.326
Obračunati troškovi	620.655	737.747	1.029.864	1.146.875
Obaveze za plate radnicima	504.850	612.465	555.209	663.375
Obaveze prema dobavljačima	366.644	410.369	312.609	331.265
Obaveze za poreze i doprinose	179.829	225.335	556.468	586.129
Obaveze po ugovorima fizička lica	80.878	132.363	89.952	122.852
Primljeni avansi	14.217	22.393	28.774	33.351
Obaveze po osnovu kamata	-	-	5.735	5.735
Ostale obaveze iz poslovanja	86.200	94.496	79.579	86.088
Ukupno ostale obaveze	2.572.935	2.954.830	3.271.716	3.614.996

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

25. Finansijske obaveze

25.1 Imovina s pravom korištenja

Društvo i grupa

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Obaveze po osnovu najmova od:				
Imovine s pravom korištenja	943.342	1.033.974	1.266.598	1.279.605
	943.342	1.033.974	1.266.598	1.279.605

Ročna analiza:

- Unutar jedne godine	499.757	544.840	464.287	477.294
- Između jedne i dvije godine	309.352	340.512	455.077	455.077
- Između dvije i tri godine	122.480	126.022	263.461	263.461
- Između tri i četiri godine	9.385	11.381	83.773	83.773
- Između četiri i pet godina	2.368	4.447	-	-
- Nakon pet godina	-	6.772	-	-
	943.342	1.033.974	1.266.598	1.279.605

Obaveze po osnovu najmova prikazane su kako slijedi:

	31. decembar 2022.		31. decembar 2021.	
	Društvo	Grupa	Društvo	Grupa
Dugotrajne obaveze	443.585	489.134	802.311	802.311
Kratkotrajne obaveze	499.757	544.840	464.287	477.294
	943.342	1.033.974	1.266.598	1.279.605

Društvo iznajmljuje poslovne zgrade i vozila. Najmovi se pregovaraju na individualnoj osnovi i sadrže širok raspon različitih uslova (uključujući prava na otkazivanje i produženje). Plaćanja najma su fiksna.

Ugovori o najmu ne nameću nikakve specifične ugovorne odredbe, ali unajmljena imovina se ne može koristiti kao instrument obezbeđenja u svrhu pozajmljivanja finansijskih sredstava.

Društvo ne daje nikakav zagarantovan ostatak vrijednosti.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

25. Finansijske obaveze (nastavak)

25.1 Imovina s pravom korštenja (nastavak)

25.1.2 Kratkotrajni najmovi

Društvo i Grupa nemaju kratkotrajne najmove.

25.1.3 Iznosi priznati za izvještajno razdoblje

Sljedeći iznosi su priznati kroz dobit ili gubitak:

	31. decembar 2022. Društvo	31. decembar 2022. Grupa	31. decembar 2021. Društvo	31. decembar 2021. Grupa
Rashodi od kamata na obaveze po osnovu najmova (uključeno u finansijske rashode)	17.530	21.371	20.566	21.158
Troškovi koji se odnose na kratkotrajne najmove	790.718	862.384	761.050	828.014
	808.248	883.755	781.616	849.172

Sljedeći iznosi su priznati u izvještaju o gotovinskim tokovima:

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Gotovinski odljevi po osnovu najmova – unutar finansijskih aktivnosti				
Glavnica	461.513	518.982	395.608	443.997
Kamata	17.530	21.371	20.566	21.158
	479.043	540.353	416.174	465.155

25.2 Obaveze po uzetim kreditima

Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Dugotrajni krediti		
Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina (godišnja kamatna stopa od 4.16%; dospijeće: 2028)	487.678	569.915
Manje: tekući dio dugotrajnih kredita	487.678	569.915
	(92.137)	(89.232)
	395.541	480.483
Kratkotrajni krediti		
Više: tekući dio dugotrajnih kredita	92.137	89.232
	92.137	89.232
	487.678	569.915

Knjigovodstveni iznosi imovine date kao kolateral/zalog za kratkotrajne i dugotrajne kredite odjelodanjeni su u napomenama 10. i 11.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA

Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

26. Akcijski kapital**Redovne akcije**

Društvo I Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Broj redovnih akcija	130.434	100.434
Nominalna vrijednost akcija (u KM)	100	100
Ukupan udio kapitala (u KM)	13.043.400	10.043.400

Tokom 2022. godine, radi ispunjavanja zakonskih zahtjeva, Društvo je povećalo osnovni kapital iz emisione premije, zakonskih rezervi i neraspoređene dobiti emitovanjem 30.000 redovnih akcija nominalne vrijednosti 100KM. Nakon povećanja ukupan broj redovnih akcija iznosi 130.434, a ukupan osnovni kapital iznosi 13.043.400 KM.

Sve akcije su u cijelosti plaćene i nose jednaka prava glasa.

Acionari Wiener osiguranje Vienna Insurance Group a.d Banja Luka Osiguranja sa krajem godine su slijedeći:

	2022. % vlasništva	2021. % vlasništva
VIENNA INSURANCE GROUP AG	100%	100%
	100%	100%

27. Neto obračunata i neto zaradena premija

	2022.	2021.
<i>Društvo I Grupa</i>		
<i>Neživotno osiguranje</i>		
Bruto obračunate premije	34.956.301	29.117.354
Premija predana u reosiguranje	(22.799.260)	(14.341.390)
Promjena bruto rezervi prijenosnih premija. bruto (a)	(2.354.131)	(1.895.400)
Promjena rezervi prijenosnih premija. udio reosiguranja (a)	5.939.179	572.912
Neto zaradene premije iz poslova neživotnog osiguranja	15.742.089	13.453.476
<i>Životno osiguranje</i>		
Bruto obračunate premije	2.918.610	2.657.793
Premija predana u reosiguranje	(26.051)	(24.069)
Promjena bruto rezervi prijenosnih premija. bruto (a)	1.252	2.248
Neto zaradene premije iz poslova životnog osiguranja	2.893.811	2.635.972
	18.635.900	16.089.448

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

27. Neto obračunata i neto zaradena premija (nastavak)

Analiza kretanja rezervisanja za prijenosne premije (Društvo i Grupa)

	Ukupno (Napomena 21)	2022. Reosiguranje (Napomena 17)	Neto	Ukupno (Napomena 21)	2021. Reosiguranje (Napomena 17)	Neto
Neživotno osiguranje						
Stanje 1. januara	23.089.401	5.045.882	18.043.519	21.194.001	4.472.970	16.721.031
Prenesene premije u toku godine	34.956.301	22.799.260	12.157.041	29.117.354	14.341.390	14.775.964
Manje: zaradene premije u toku godine	(32.602.170)	(16.860.081)	(15.742.069)	(27.221.954)	(13.768.478)	(13.453.476)
Stanje na dan 31. decembra	25.443.532	10.985.061	14.458.471	23.089.401	5.045.882	16.043.519
Životno osiguranje						
Stanje 1. januara	32.013	-	32.013	34.262	-	34.262
Prenesene premije u toku godine	2.918.610	-	2.918.610	2.657.793	-	2.657.793
Manje: zaradene premije u toku godine	(2.919.862)	-	(2.919.862)	(2.660.042)	-	(2.660.042)
Stanje na dan 31. decembra	30.761	-	30.761	32.013	-	32.013
Analiza po poslovnoj klasi						
31. decembar 2022.	Bruto obračunate premije	Bruto zaradene premije	Bruto nastale štete	Troškovi pribave i administracije	Saldo reosiguranja	
Neživotno osiguranje						
Motorna vozila (treća lica)	5.847.681	5.872.565	1.752.310	(2.181.303)	5.847.681	
Motorna vozila (ostale vrste)	4.431.717	4.351.273	3.194.544	(130.395)	4.431.717	
Imovina	13.743.127	12.554.394	25.198.606	14.355.863	13.743.127	
Osnovna osiguranja	6.137.765	5.786.413	2.467.081	(609.678)	6.137.765	
Ostalo	4.796.011	4.037.525	471.434	(1.981.682)	4.796.011	
Ukupno neživot	34.956.301	32.602.170	33.083.975	9.452.805	34.956.301	
Životno osiguranje						
Periodične premije	2.295.885	2.297.137	(2.051.792)	(23.598)	2.295.885	
Jednokratne premije	622.725	622.725	(609.244)	(2.453)	622.725	
Ukupno život	2.918.610	2.919.862	(2.661.036)	(26.051)	2.918.610	
Ukupno	37.874.911	35.522.032	30.422.939	9.426.754	37.874.911	
Analiza po poslovnoj klasi						
31. decembar 2021.	Bruto obračunate premije	Bruto zaradene premije	Bruto nastale štete	Troškovi pribave i administracije	Saldo reosiguranja	
Neživotno osiguranje						
Motorna vozila (treća lica)	5.694.025	5.263.661	1.447.262	(1.893.437)	5.694.025	
Motorna vozila (ostale vrste)	4.192.883	3.691.808	2.775.715	(93.898)	4.192.883	
Imovina	10.335.756	9.758.845	870.756	(7.881.908)	10.335.756	
Osnovna osiguranja	5.687.558	5.537.146	2.974.092	(685.908)	5.687.558	
Ostalo	3.207.132	2.970.494	501.808	(1.322.604)	3.207.132	
Ukupno neživot	29.117.354	27.221.954	8.369.633	(11.677.756)	29.117.354	
Životno osiguranje						
Periodične premije	2.360.719	2.362.967	(1.886.241)	(21.823)	2.360.719	
Jednokratne premije	297.074	297.074	(373.277)	(2.246)	297.074	
Ukupno život	2.657.793	2.660.041	(2.259.518)	(24.069)	2.657.793	
Ukupno	31.775.147	29.881.995	8.110.115	(11.701.825)	31.775.147	

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembar 2022.

28. Prihod od provizija i naknada

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Provizija reosiguranja	3.861.468	3.610.283
	3.861.468	3.610.283

29. Finansijski prihodi

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Prihodi od kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju	1.010.581	1.010.581	1.131.285	1.131.285
Prihodi od kamata na zajmove i potraživanja	25.001	25.283	29.178	29.656
Kurseve razlike	38.492	38.492	28.872	28.872
	1.074.074	1.074.356	1.189.335	1.189.813

30. Ostali operativni prihodi

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Prihodi od regresa	507.354	507.354	485.478	485.478
Naplaćena ispravljena potraživanja za premiju (Napomena 18.a)	465.353	465.353	449.796	449.796
Prihodi od zakupa	292.727	125.087	215.855	152.365
Naplaćena otpisana potraživanja	283.513	283.513	92.321	92.321
Realizovani dobici od finansijske imovine raspoložive za prodaju	137.443	137.443	450.554	450.554
Promjena vrijednosti investicionih nekretnina (Napomena 11.)	64.112	64.112	-	-
Naplaćena ispravljena ostala potraživanja (Napomena 18.b)	14.624	14.624	60.065	60.065
Prihodi od zelene karte	13.400	13.400	31.468	31.468
Prihodi od pruženih usluga vezanih za tehnički pregled vozila	-	1.877.331	-	1.906.822
Prihodi od pruženih ostalih usluga	-	6.769	-	8.222
Promjena rezervisanja za sudske sporove (Napomena 22.)	-	-	245.724	245.724
Ostali nepomenuti prihodi	1.254.066	1.279.570	712.614	849.947
	3.032.592	4.774.556	2.743.875	4.732.762

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

31. Neto nastale štete i beneficije

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Neživotno osiguranje		
Plaćene štete		
Bruto iznos	16.892.938	10.070.047
Udio reosiguranja	(10.011.629)	(3.547.915)
Promjena rezervi za prijavljene, a neisplaćene štete (a)		
Bruto iznos	16.419.328	(1.583.370)
Udio reosiguranja	(16.412.027)	1.328.591
Promjene rezervi za nastale, a neprijavljene štete (b)		
Bruto iznos	(228.290)	(117.044)
Udio reosiguranja	110.769	128.602
Neto nastale štete i beneficije, neživot	6.771.089	6.278.911
Životno osiguranje		
Plaćene štete (beneficije i otkup)		
Bruto iznos	2.480.657	2.248.079
Udio reosiguranja	-	-
Promjene rezervi za životna osiguranja, neto (c)		
Bruto iznos	202.881	78.452
Udio reosiguranja	-	-
Promjena rezervi za prijavljene, a neisplaćene štete (a)		
Bruto iznos	(4.684)	1.068
Udio reosiguranja	-	-
Promjene rezervi za nastale, a neprijavljene štete (b)		
Bruto iznos	(17.818)	(66.081)
Udio reosiguranja	-	-
Neto nastale štete i beneficije, život	2.661.036	2.259.518
Ukupno	9.432.125	8.538.429
Ukupno plaćene štete		
Bruto iznos	19.373.594	12.318.126
Udio reosiguranja	(10.011.629)	(3.547.915)
Ukupno promjene u rezervama, neto		
Bruto iznos	16.371.417	(1.688.975)
Udio reosiguranja	(16.301.257)	1.457.193
Ukupno	9.432.125	8.538.429

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

31. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

a) Analiza kretanja rezervi za prijavljene, a neisplaćene štete

Društvo i Grupa	2022. Bruto (Napomena 21)	2022. Reosiguranje (Napomena 17)	2022. Neto	2021. Bruto (Napomena 21)	2021. Reosiguranje (Napomena 17)	2021. Neto
Neživotno osiguranje						
Stanje na 1. januar	8.747.185	4.141.999	4.605.186	10.330.553	5.470.590	4.859.963
Štete tekuće godine	32.700.056	26.851.285	5.848.791	7.553.030	2.497.123	5.055.907
Promjene u štetama prethodne godine	253.161	(427.706)	680.867	622.663	(277.841)	900.504
Plaćene štete	(16.533.889)	(10.011.532)	(6.522.357)	(9.759.061)	(3.547.873)	(6.211.188)
Stanje 31. decembar	25.168.513	20.554.026	4.612.487	8.747.185	4.141.999	4.605.186
Životno osiguranje						
Stanje na 1. januar	44.376	-	44.376	43.308	-	43.308
Štete tekuće godine	575	-	575	1.119	-	1.119
Promjene u štetama prethodne godine	(630)	-	(630)	(51)	-	(51)
Plaćene štete	(4.629)	-	(4.629)	-	-	-
Stanje 31. decembar	39.892	-	39.892	44.376	-	44.376

Promjena u štetama prethodnih godina uključuje promjene u odnosu na nove okolnosti prijavljenih šteta.

b) Analiza kretanja rezervi za nastale a neprijavljene štete

Društvo i Grupa	2022. Bruto (Napomena 21)	2022. Reosiguranje (Napomena 17)	2022. Neto	2021. Bruto (Napomena 21)	2021. Reosiguranje (Napomena 17)	2021. Neto
Neživotno osiguranje						
Stanje na 1. januar	3.574.463	946.506	2.627.957	3.891.507	1.075.057	2.616.399
Povećanja priznata tokom godine	1.299.332	287.144	1.012.188	2.217.320	647.796	1.569.524
Prijenos na rezerve prijavljenih šteta	(1.527.622)	(397.964)	(1.129.658)	(2.334.364)	(776.398)	(1.557.966)
Stanje 31. decembar	3.346.173	835.686	2.510.487	3.574.463	946.455	2.627.957
Životno osiguranje						
Stanje na 1. januar	19.223	-	19.223	85.304	-	85.304
Povećanja priznata tokom godine	341	-	341	9.370	-	9.370
Prijenos na rezerve prijavljenih šteta	(18.159)	-	(18.159)	(75.451)	-	(75.451)
Stanje 31. decembar	1.405	-	1.405	19.223	-	19.223

c) Rezerve za bonuse

Društvo i Grupa	2022. Bruto (Napomena 22)	2022. Reosiguranje (Napomena 17)	2022. Neto	2021. Bruto (Napomena 22)	2021. Reosiguranje (Napomena 17)	2021. Neto
Neživotno osiguranje						
Stanje na 1. januar	75.148	-	75.148	70.794	-	70.794
Povećanja priznata tokom godine	3.655	-	3.655	4.354	-	4.354
Rezervisanja iskorištena za bonuse	-	-	-	-	-	-
Stanje 31. decembar	78.803	-	78.803	75.148	-	75.148

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembar 2022.

31. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

d) Rezerve za učešće u dobiti

Društvo I Grupa	2022. Bruto (Napomena 21)	2022. Reosiguranje (Napomena 17)	2022. Neto	2021. Bruto (Napomena 21)	2021. Reosiguranje (Napomena 17)	2021. Neto
Životno osiguranje						
Stanje na 1. januar	38.099	-	38.099	37.259	-	37.259
Povećanja priznata tokom godine	6.918	-	6.918	12.860	-	12.860
Rezervisanja iskorištena za bonusse	(6.211)	-	(6.211)	(12.020)	-	(12.020)
Stanje 31. decembar	38.808	-	38.808	38.099	-	38.099

e) Rezerva životnog osiguranja

Društvo I Grupa	2022. Bruto I neto	2021. Bruto I neto
Stanje 1. januara	14.942.556	14.866.104
Raspored premije	2.182.568	1.936.318
Otpuštanje obaveza zbog plaćenih naknada, otkupa i ostalih raskida	(2.321.494)	(2.167.234)
Oslобађање olakšica/pripis kamate	373.564	371.653
Promjena Zilmer usklade	(32.464)	(65.125)
Raspodjela diskrecionog i zagaranđovanog bonusa	707	840
Stanje 31. decembra	15.145.437	14.942.556

Pretpostavke i osjetljivost dugoročnih poslova

Varijabilne promjene	2022. Promjene u PVFP*	2021. Promjene u PVFP*
%	%	%
Povrat od ulaganja	-1%	3.588.995
Povrat od ulaganja	50%	1.985.243
Mortalitet	15%	2.022.008
Troškovi polisa osiguranja	10%	2.113.892

*PVFP – sadašnja vrijednost buduće zarade

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

31. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

f) Osnovne pretpostavke na datum 31. decembar 2022. godine

Opis	Proizvod	Kamatne stope	Tablice smrtnosti
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s obročnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljaja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s opštim uslovima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dvije osigurate sume za slučaj smrti.	C	2%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s obročnim plaćanjem premije i fiksenim rokom isplate ugovorene osigurate sume, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljaja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s opštim uslovima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dvije osigurate sume za slučaj smrti.Nakon isteka ugovora o osiguranju osiguravač isplaćuje još jednu osiguratu sumu korisnicima.	E	2%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s plaćanjem premije u jednokratnom iznosu, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljaja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s opštim uslovima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dvije osigurate sume za slučaj smrti.	CE-N11	2%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s plaćanjem premije u jednokratnom iznosu, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljaja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s opštim uslovima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini jedne osigurate sume za slučaj smrti.	CE-11	2%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s jednokratnom uplatom premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljaja i smrti 1:1. Osiguranje je moguće ugovoriti uz period odloženosti. Pod periodom odloženosti podrazumijeva se period u kojem ne postoji osiguravajuće pokriće za slučaj smrti osiguranika, odnosno ne postoji obaveza osiguravača za isplatu osigurate sume, u slučaju njegove smrti.	CEND	1,3%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
U slučaju smrti uslijed nezgode, a nakon ugovorenog perioda odloženosti, koja je u skladu s opštim uslovima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dodatne osigurate sume za slučaj smrti.	SAFE LIFE	2%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s obročnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljaja i smrti 1:1. U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s opštim uslovima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dvije osigurate sume za slučaj smrti.	D	1,3%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Mješovito životno osiguranje jedne osobe s obročnim plaćanjem premije, gdje je odnos osiguranih suma za slučaj doživljaja i smrti 1:1. Lica koja, prema uslovima Osiguravača kojim se osiguravaju uvećani rizici, ne bi mogla biti osigurana, mogu se osigurati po ovim uslovima, ali uz ugovaranje perioda odloženosti koji je godinu dana kraći od trajanja osiguranja.			
Pod periodom odloženosti podrazumijeva se period u kojem ne postoji osiguravajuće pokriće za slučaj smrti osiguranika, odnosno ne postoji obaveza osiguravača za isplatu osigurate sume, u slučaju njegove smrti.			
U slučaju smrti uslijed nezgode, a nakon ugovorenog perioda odloženosti, koja je u skladu s opštim uslovima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dvije osigurate sume za slučaj smrti.			
U slučaju smrti uslijed nezgode, koja je u skladu s opštim uslovima za osiguranje osoba od posljedica nesretnog slučaja, osiguravač isplaćuje iznos u visini dvije osigurate sume za slučaj smrti.	B	1,3%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Dodatno osiguranje lica od nastepena težih bolesti, koje se ugovara uz osnovno osiguranje života. Ukoliko nastupi osigurani slučaj, osiguravač je u obavezi isplatiť osigurano sumu dopunskega osiguranja lica od nastepena težih bolesti.	R	2%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Odrožena doživotna lična renta sa garantovanim periodom isplate	III/2	2%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Odrožena doživotna lična renta sa jednokratnom uplatom premije	JR	2%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Riziko životno osiguranje sa opadajućom osiguranim sumom i jednokratnim plaćanjem premije	IKD	1,3%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Riziko životno osiguranje jedne osobe sa obročnim plaćanjem premije	IK-11	1,3%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Doživotno osiguranje za slučaj smrti – senior program	SEN	1,3%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Osiguranje za slučaj smrti i doživljaja sa jednokratnom uplatom premije i bonusom za doživljaj	CE21	1%	RS 80-82_M I RS 80-82_Z
Mješovito osiguranje za slučaj smrti i doživljaja i nastupanja teže bolesti dvije osobe	CB21	1,3%	Mješovite tablice RS 80-82
Mješovito osiguranje života sa utvrđenim rokom isplate osigurate sume	E2021	1,3%	Mješovite tablice RS 80-82

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

31. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

g) Kretanje prijavljenih šteta – ukupno, za Društvo i Grupu:

31. decembar 2022.	2019.	2020.	2021.	2022.	Ukupno
Procjena kumulativnih šteta na kraju godine nastanka štete	10.480.359	7.678.735	5.376.263	3.974.695	27.510.053
Jednu godinu kasnije		2.066.463	593.210	400.028	3.059.701
Dvije godine kasnije	-	-	2.233.973	715.644	2.949.618
Tri godine kasnije	-	-	-	19.531.619	19.531.619
Procjena kumulativnih šteta	10.480.359	9.745.199	8.203.446	24.621.987	53.050.991
Kumulativna plaćanja	2.830.989	1.057.177	1.279.950	868.067	6.036.183
Jednu godinu kasnije	-	6.572.627	2.912.352	166.526	9.651.505
Dvije godine kasnije	-	-	5.641.008	1.969.819	7.610.827
Tri godine kasnije	-	-	-	13.773.470	13.773.470
Kumulativna plaćanja	2.830.989	7.629.804	9.833.310	16.777.882	37.071.985
31. decembar 2021.	2018.	2019.	2020.	2021.	Ukupno
Procjena kumulativnih šteta na kraju godine nastanka štete	11.022.098	8.659.038	6.827.493	4.579.201	31.087.830
Jednu godinu kasnije		1.821.321	851.243	797.062	3.469.626
Dvije godine kasnije	-	-	2.066.463	593.210	2.659.673
Tri godine kasnije	-	-	-	2.233.973	2.233.973
Procjena kumulativnih šteta	11.022.098	10.480.359	9.745.199	8.203.446	39.451.102
Kumulativna plaćanja	9.187.942	2.830.989	1.057.177	1.282.918	14.359.026
Jednu godinu kasnije	-	1.821.321	851.243	797.062	3.469.626
Dvije godine kasnije	-	-	2.066.463	593.210	2.659.673
Tri godine kasnije	-	-	-	2.233.973	2.233.973
Kumulativna plaćanja	9.187.942	4.652.310	3.974.883	4.907.163	22.722.298

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je zavrsila 31. decembar 2022.

31. Neto nastale štete i beneficije (nastavak)

h) Preostala dospijeća obaveza po osiguranju koji se baziraju na očekivanim gotovinskim tokovima, za Društvo i Grupu:

	2022.	Manje od 1 godine	Između 1 i 5 godina	Između 5 i 10 godina	Između 10 i 15 godina	Između 15 i 20 godina	Više od 20 godina	Ukupno
Neživot								
Obaveza iz osiguranja	34.523.677	3.346.221	7.851.811	321.274	353.559	232.341		47.128.883
UPR & DAC	9.251.704	1.994.147	6.431.809	352.637	353.559	232.341		18.616.197
RBNS & IBNR	25.271.973	1.352.074	1.420.002	468.637	-	-		28.512.686
Život								
Obaveza iz osiguranja	882.831	5.398.432	3.890.563	2.389.711	2.489.441	205.123		15.256.101
UPR & DAC	30.761	-	-	-	-	-		30.761
RBNS & IBNR	41.097	-	-	-	-	-		41.097
Rezerve životnog osiguranja	810.973	5.398.432	3.890.563	2.389.711	2.489.441	205.123		15.184.243
2021.								
Neživot								
Obaveza iz osiguranja	18.590.843	2.616.582	6.722.164	528.327	372.884	229.826		29.050.606
UPR & DAC	7.592.546	2.065.178	6.126.308	342.216	372.884	229.826		16.728.958
RBNS & IBNR	10.988.297	551.384	595.856	186.111	-	-		12.321.648
Život								
Obaveza iz osiguranja	1.536.212	4.200.307	4.143.055	2.372.460	2.128.038	696.195		15.076.267
UPR & DAC	32.013	-	-	-	-	-		32.013
RBNS & IBNR	63.599	-	-	-	-	-		63.599
Rezerve životnog osiguranja	1.440.600	4.200.307	4.143.055	2.372.460	2.128.038	696.195		14.980.655

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

32. Troškovi pribave

Društvo i Grupa	2022.	2021.
Neživot		
Trošak provlizije	3.882.015	3.324.579
Ostali troškovi pribave	6.389.416	5.985.186
Promjene u odloženim troškovima pribave, neto (Napomena 14)	(466.891)	(846.479)
Ukupno troškovi pribave, neživot	9.804.540	8.483.286
Život		
Trošak provlizje	1.118	6.902
Ostali troškovi pribave	176.896	239.381
Ukupno troškovi pribave, život	178.014	246.283
	9.982.554	8.709.569

33. Administrativni troškovi

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Troškovi zaposlenih	2.445.296	3.383.160	2.521.578	3.486.102
Troškovi ostalih usluga	678.029	857.837	543.511	626.070
Troškovi amortizacije (Napomena 10,12,13)	814.814	877.504	794.563	897.299
Troškovi tekućeg održavanja	433.839	511.124	223.953	292.298
Troškovi naknada regulatora	236.587	236.587	207.729	207.729
Troškovi reklame	207.461	348.328	184.596	222.229
Troškovi materijala, goriva i energije	148.191	189.024	119.254	168.799
Troškovi zakupa (kratkotrajni najam)	128.223	199.889	115.888	182.852
Troškovi platnog prometa	102.336	111.097	79.790	89.502
Troškovi telekomunikacija	101.846	128.618	106.032	134.676
Troškovi taksi i naknada	46.065	52.341	45.489	57.514
Troškovi reprezentacije	36.838	37.117	33.067	33.157
Troškovi prenije osiguranja	32.694	35.451	32.419	36.534
Ostali nematerijalni troškovi	59.177	218.126	29.990	196.482
	5.471.396	7.186.203	5.037.859	6.631.243

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

34. Ostali operativni troškovi

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Umanjenje vrijednosti potraživanja za premiju (Napomena 18a.)	487.576	487.576	512.371	512.371
Rashodi po osnovu provizija saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja	134.401	134.401	59.148	59.148
Umanjenje vrijednosti ostalih potraživanja (Napomena 18b.)	130.752	130.752	31.592	31.592
Doprinos za preventivu (Napomena 22.)	123.112	123.112	93.908	93.908
Doprinos zaštitnom fondu	114.214	114.214	113.456	113.456
Vatrogasni doprinos	94.367	94.367	91.689	91.689
Protigradna naknada	71.805	71.805	67.904	67.904
Rashodi za povrate premije	70.155	70.155	68.968	68.968
Promjena rezervisanja za bonuse i popuste (Napomena 22.)	3.655	3.655	4.354	4.354
Promjena rezervisanja za učešće u dobitku (Napomena 21.)	707	707	840	840
Direktan otpis ostalih potraživanja	-	3.232	-	21.949
Ostali nepomenuti rashodi	192.608	327.404	77.845	489.326
	1.423.352	1.561.380	1.122.075	1.555.505

35. Porez na dobit

Trošak poreza na dobit za godinu može se usaglasiti sa bilansom uspjeha kako slijedi :

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Tekući porez na dobit	5.679	5.679	-	-
Odloženi porez na dobit	-	-	-	-
Ukupno porez na dobit	5.679	5.679	-	-

Usaglašavanje oporezive dobiti iz poreskog bilansa sa računovodstvenom dobiti može se sumirati kako slijedi:

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Dobit prije poreza	217.287	107.152	141.239	110.185
Porez na dobit 10%	(21.729)	(10.715)	(14.124)	(11.019)
Efekat poreski neodbitnih rashoda	(83.580)	(98.813)	(222.800)	(201.744)
Efekat neoporezivih prihoda	179.421	194.732	188.004	283.656
Efekat prenešenih poreznih gubitaka	(79.791)	(90.883)	48.920	(70.893)
Tekući poreza na dobit	(5.679)	(5.679)	-	-
Efektivna stopa poreza na dobit	2,6%	5,3%	-	-

Od kojih je:

Porez na dobit plaćen u Brčko Distriktu	(5.679)	(5.679)	-	-
Porez na dobit plaćen u RS	-	-	-	-
Porez na dobit plaćen u FBiH	-	-	-	-

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

35. Porez na dobit (nastavak)

Na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo ima prenešene poreske gubitke u iznosu od 2.332.257 KM, koji će, ako ne budu iskorišćeni, isteći kako slijedi:

2023. – 404.999 KM;
 2024. – 761.280 KM;
 2025. – 370.329 KM;
 2026. – 795.650 KM.

Odložena poreska imovina nije prznata u ovim finansijskim izvještajima, jer postoji značajna sumnja da će Društvo imati dovoljno buduće oporezive dobiti na osnovu koje može iskoristiti ove poreske gubitke.

Odložene poreske obaveze i imovina obuhvataju privremene razlike koje se mogu pripisati:

Grupa i društvo	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
<i>Imovina</i>		
Efekti vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	1.423.607	989.966
Efekti vrednovanja nekretnina	47.054	47.054
	1.470.661	1.037.020
<i>Obaveze</i>		
Efekti vrednovanja finansijske imovine raspoložive za prodaju	2.570.270	2.416.510
	2.570.270	2.416.510
Odložena poreska imovina Odložene poreske obaveze		
Stanje na dan 1. januara 2021.	76.830	(267.309)
Odloženi porez koji se odnosi na stavke priznate u OSD tokom godine: - promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju	26.872	25.658
Stanje na dan 31. decembra 2021.	103.702	(241.651)
Odloženi porez koji se odnosi na stavke priznate u OSD tokom godine: - promjene u fer vrijednosti finansijske imovine raspoložive za prodaju - ostalo	43.461 1	(15.376) -
Stanje na dan 31. decembra 2022.	147.164	(257.027)

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

36. Zarada po akciji

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Neto dobit	211.608	101.473	141.239	110.185
Ponderisani prosjek broja običnih akcija	115.434	115.434	100.434	100.434
Zarada po akciji				
Temeljna i razrijeđena zarada po akciji	1,83	0,88	1,41	1,10

U svrhu računanja zarade po akciji, zarada se računa kao dobit za trenutni period koji se može priplasati akcionarima Društva i Grupe. Broj običnih akcija je ponderisani prosjek broja običnih akcija koje su u cirkulaciji tokom godine. Također, zbog toga što ne postoje opcije, konvertibilne hartije od vrijednosti, ili slično; ponderisani prosjek broja običnih akcija koji se koristi za računanje razrijeđene zarade po akciji se koristi i za računanje temeljne zarade po akciji.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

37. Transakcije sa povezanim pravnim lica

Ključni akcionar Društva je Vienna Insurance Group, koja ima 100% udela u običnim akcijama. Društvo smatra da ima neposredno povezan odnos sa svojim ključnim akcionarom i njegovim zavisnim društvima i ključnim menadžmentom koji uključuje članove Upravnog odbora.

Sledeći iznosi predstavljaju rezultat transakcija povezanih lica Grupe:

	2022.	2021.
Prihodi		
Prihodi po osnovu učešća u naknadi šteta saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja		
"WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd	1.403.181	1.115.782
VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	7.849.278	792.148
VIG RE zajišćovna, a.s., Prag	<u>306.508</u>	<u>195.498</u>
	9.558.967	2.103.428
Prihodi od provizija po osnovu ugovora o reosiguranju		
"WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd	1.487.843	1.314.778
DONAU Versicherung AG VIG, Beč	5.484	1.951
VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	1.921.646	1.764.613
VIG RE zajišćovna, a.s., Prag	74.678	87.799
WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group, Beč	51.370	55.237
	3.541.021	3.224.377
Prihodi od premije		
Sparkasse Bank d.d. Bosna I Hercegovina	146.414	145.933
	146.414	145.933
Ukupno prihodi	13.246.402	5.473.739
Rashodi		
Rashodi po osnovu premije saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja		
"WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd	(8.132.382)	(6.111.700)
DONAU Versicherung AG VIG, Beč	(30.806)	(14.854)
VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	(5.769.853)	(4.208.528)
VIG RE zajišćovna, a.s., Prag	(732.487)	(500.340)
WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group, Beč	(492.704)	(442.582)
	(15.158.232)	(11.278.004)
Rashodi po osnovu provizija saosiguranja i reosiguranja neživotnih osiguranja		
"WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd	(38.679)	(23.826)
	(38.679)	(23.826)
Udio reosiguranja u promjeni rezervisanja za IBNR štete neživotnih osiguranja		
VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	(152.437)	(128.601)
VIG RE zajišćovna, a.s., Prag	27.516	
	(124.921)	(128.601)
Udio reosiguranja u promjeni rezervisanja za RBNS štete neživotnih osiguranja		
"WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd	(824.948)	(1.256.028)

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izveštaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

37. Transakcije sa povezanim pravnim liceima (nastavak)

	2022.	2021.
Rashodi (nastavak)		
Udio reosiguranja u promjeni rezervisanja za RBNS šteta neživotnih osiguranja (nastavak)		
DONAU Versicherung AG VIG, Beč	-	(10.000)
VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	17.276.706	(23.016)
VIG RE zajednica, a.s., Prag	21.001	(47.600)
WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group, Beč	(78.098)	(16.700)
	16.394.682	(1.353.344)
Naknade šteta neživotnog osiguranja i direktni troškovi šteta		
Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina	(20.598)	(4.708)
	(20.598)	(4.708)
Troškovi provizija		
Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina	(816.541)	(851.434)
	(816.541)	(851.434)
Troškovi ostalih usluga		
VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	(97.984)	-
WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group, Beč	-	(1.515)
Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina	(127.122)	-
	(225.106)	(1.515)
Troškovi tekućeg održavanja		
VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	(233.665)	-
	(233.665)	-
Rashodi kamata iz odnosa sa povezanim pravnim liceima		
VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	(59.757)	(63.204)
	(59.757)	(63.204)
Ostali nepomenuti rashodi		
VIG RE zajednica, a.s., Prag	(651)	(602)
	(651)	(602)
Ukupno rashodi	(283.489)	(13.505.239)

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

37. Transakcije sa povezanim pravnim licima (nastavak)

Imovina	2022.	2021.
Potraživanja iz ugovora o reosiguranju i sacosiguranju: premija "WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group, Beč	24.082 - 24.082	11.632 21.979 33.610
Potraživanja iz ugovora o reosiguranju i sacosiguranju: udio u štetama i provizijama reosiguranja "WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd VIG RE zajišćovna, a.s., Prag	197.189 115.123 312.312	157.657 78.989 236.646
Druge kratkoročna potraživanja "WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd VIG RE zajišćovna, a.s., Prag	174.766 74.678 249.444	252.859 - 252.859
Prenosna premija na teret reosiguravača "WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd DONAU Versicherung AG VIG, Beč VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč VIG RE zajišćovna, a.s., Prag WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group, Beč	4.023.066 9.759 1.444.114 3.805.093 76.804 9.358.836	3.411.283 11.650 1.423.587 - 34.896 4.881.217
Rezervisane štete na teret reosiguravača "WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd DONAU Versicherung AG VIG, Beč VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč VIG RE zajišćovna, a.s., Prag WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group, Beč	2.219.934 350 18.859.483 96.669 40.256 21.216.692	3.044.882 350 1.735.214 48.151 118.354 4.946.951
Gotovina i gotovinski ekvivalenti Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina	1.209.193 1.209.193	1.301.900 1.301.900
Ukupno imovina	32.370.558	11.653.182
Obaveze	16.394.662	(1.353.344)
Obaveze iz ugovora o reosiguranju i sacosiguranju: po osnovu premije "WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd DONAU Versicherung AG VIG, Beč VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč VIG RE zajišćovna, a.s., Prag WIENER STÄDTISCHE Versicherung AG Vienna Insurance Group, Beč	1.960.049 17.914 42.656 4.047.974 422.405 8.490.997	1.638.779 8.685 28.931 131.347 55.219 1.862.990
Obaveze iz ugovora o reosiguranju i sacosiguranju: po osnovu provizije "WIENER RE" a.d. za reosiguranje, Beograd	2.291 2.291	652 652
Depoziti rezervi za štete i prenosu premiju Q S VIG HOLDING-neživot i VIG re-život VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč	3.107.248 3.107.248	3.151.041 3.151.041
Obaveze prema dobavljačima VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, Beč Sparkasse Bank d.d. Bosna i Hercegovina	111.804 216.650 328.454	- 211.718 211.718
Ukupno obaveze	9.928.990	5.226.370

Naknade isplaćene ili platne članovima Upravnog odbora sa 31. decembrom 2022. godine iznosile su 712 hiljada KM (2021.: 735 hiljada KM), uključujući fiksnu platu, bonusе za 2022. godinu.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

38. Upravljanje finansijskim rizikom

Funkcija upravljanja rizikom u Grupi se provodi u pogledu na finansijski rizik, operativni rizik i pravni rizik. Finansijski rizik se sastoji iz tržišnog rizika (uključujući valutni rizik, rizik od promjene kamatne stope, kao i drugi cjenovni rizik), kreditnog rizika i rizika likvidnosti. Primarni ciljevi funkcije upravljanja finansijskim rizikom su uspostaviti limit rizika, te osigurati da izloženost riziku ostane unutar tog limita. Funkcije upravljanja operativnim i pravnim rizikom imaju za cilj da se osigura ispravno funkcionisanje internih politika i procedura, kako bi se operativni i pravni rizik sveo na minimum. Grupa ne koristi izvedene finansijske instrumente za zaštitu od izloženosti riziku.

Društvo prati izloženost od ulaganja kroz periodične pregledе pozicija imovine i obaveza. Procjene gotovinskih tokova kao i uticaj promjenljivosti kamatnih stopa u vezi portofolija ulaganja i rezervi osiguranja se redovno modeliraju i pregledaju. Odluke o ulaganju su ograničene zakonskim zahtjevima i parametrima utvrđenim od strane matičnog društva, koji su na raspolaganju Društvu na godišnjoj osnovi.

Transakcije finansijskim instrumentima rezultiraju time da Grupa preuzima finansijske rizike. Oni uključuju tržišni rizik, kreditni rizik (uključujući kreditni rizik reosiguranja) i rizik likvidnosti. Svaki od finansijskih rizika je dolje naveden, zajedno sa sažetkom načina kojima Grupa upravlja rizicima.

Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri tipa rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u kursevima stranih valuta.
- rizik promjene fer vrijednosti uslijed promjene kamatnih stopa – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama.
- cjenovni rizik – rizik da će se vrijednost finansijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavatelja ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Tržišni rizik ne uključuje samo potencijalni gubitak već i potencijal za dobitak.

Usklađivanje imovine i obaveza

Grupa aktivno upravlja imovinom koristeći pristup koji stavlja u ravnotežu kvalitet, diversifikaciju, usklađivanje imovine i obaveza, likvidnost i prinos od ulaganja. Cilj procesa investiranja je optimizacija prinosa od ulaganja poslije poreza, usklađenog za rizik i ukupnog prinosa usklađenog za rizik, uz upravljanje imovinom i obvezama na osnovu gotovinskih tokova temeljeno na dospjećima. Komisija za investicije pregledava i odobrava ciljna portfolio na periodičnoj osnovi, utvrđuje smjernice ulaganja i limite, i nadzire proces upravljanja aktivom i pasivom. Dužna pažnja poklanja se i usklađenosti s pravilima koja su postavljena Zakonom o osiguranju.

Grupa utvrđuje ciljna portfolio za svaki značajni proizvod osiguranja, što predstavlja strategije ulaganja koje se koriste kako bi se profitabilno finansirale obaveze uz prihvatljivi nivo rizika. Ove strategije uključuju ciljeve za efektivno trajanje, krvu prinosa, osjetljivost, likvidnost, koncentraciju imovine po sektorima i kreditni kvalitet. Procjene korištene u utvrđivanju približnih iznosa i vremena plaćanja vlasnicima polisa za obaveze iz ugovora o osiguranju se redovno preračunavaju.

Veći dio ovih procjena je subjektivne prirode i može utjecati na mogućnost Grupe da ostvari ciljeve upravljanja imovinom i obvezama.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

38. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kamatni rizik

Izloženost Grupe tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrisana u investicionom portfelju i uzetim zajmovima. Poslovanje Grupe je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obaveze dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim periodima ili u različitim iznosima.

Grupa je, takođe, izložena riziku promjena u budućim gotovinskim tokovima koje proizilaze iz promjena kamatnih stopa na tržištu. Međutim, ovaj rizik je ograničen s obzirom da sva kamatonosna ulaganja Grupe na datum izvještavanja su sa fiksном kamatnom stopom.

Grupa nema značajnih kamatonosnih obaveza i kao rezultat toga, promjene kamatne stope ne utiču na nivo rezerve iz poslova osiguranja neživota, osim za rentne isplate šteta auto odgovornosti koje na datum bilansa nisu značajne. Matematička rezerva životnog osiguranja je diskontovana stopom nižom od tehničke kamate i maksimalne stope propisane od strane Agencije.

Iz toga slijedi da promjene u vrijednostima ulaganja koje se mogu povezati sa kamatnom stopom neće biti djelimično ublažene pratećim promjenama u ekonomskim vrijednostima rezervi koje se djelimično prebijaju.

Grupa prati ovu izloženost periodičnim pregledima stanja svoje imovine i obaveza.

Prema ugovorima o osiguranju prosječna tehnička kamatna stopa iznosi 2,5% godišnje na plaćene premije iz polisa životnog osiguranja za isplatu iznosa osiguranicima po isteku takvih polisa osiguranja. Društvo ulaže sredstva tehničkih rezervi u državne obveznice po stopi prinosa većoj od aktuelne tehničke kamatne stope i na taj način nastoji se zaštiti od rizika promjene kamatne stope na tržištu.

Cjenovni rizik

Cjenovni rizik je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati kao rezultat promjena u tržišnim cijenama, bilo da su ove promjene izazvane faktorima specifičnim za pojedinačni instrument ili njegovog emitenta ili faktorima koji utiču na sve instrumente kojima se trguje na tržištu. Grupa smatra da nema značajnije izloženosti cjenovnom riziku.

Valutni rizik

Grupa je izloženo riziku promjene kursa kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost finansijskog instrumenta mijenjati zbog promjena u kursu strane valute.

Izloženost valutnom riziku na datum izvještavanja smatra se niskom utoliko što su imovina i obaveze Grupa, osim depozita kod banaka i matematičke rezerve koji su vezani za EUR, denominirani u KM. Očekuje se da će KM ostati vezana za EUR i u doglednoj budućnosti. Stoga Izvršni odbor ne računa niti objelodanjuje osjetljivost na promjenu kursa stranih valuta.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

38. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik

Kreditni rizik se odnosi na rizik da ugovorna strana neće ispuniti obaveze iz ugovora što bi dovelo do finansijskog gubitka za Grupu. Tokom normalnog poslovanja kada se premije prime, ta sredstva se koriste za plaćanje obaveza budućeg nosioca polise. Grupa je izložena kreditnom riziku dužničkih vrijednosnih papira koja se drže do dospijeća, oročenih depozita i ugovornih strana u ugovorima o reosiguranju.

Investicijski portfolio Grupe se uglavnom sastoji od dužničkih državnih hartija od vrijednosti koje su raspoložive za prodaju te Društvo smatra da je kreditni rizik koji proizilazi iz takvih ulaganja minimalan.

Karakteristike portfolija se redovno analiziraju. Ulagačke aktivnosti Grupe su ograničene zakonskim zahtjevima i parametrima utvrđenim od strane matičnog društva. Izvršni odbor je donio kreditnu politiku i kontinuirano prati izloženost kreditnom riziku. Za sve osiguranike se prikupljaju instrumenti obezbjeđenja prije odobravanja zajmova po polisama iz segmenta života. Društvo je usvojilo opreznu politiku investiranja.

Tokom 2022. godine Grupa je uložila ukupno 7.089.743 KM u kupovinu hartija od vrijednosti i to cijelokupan iznos u domaće hartije od vrijednosti.

Maksimalnu izloženost kreditnom riziku predstavlja knjigovodstvena vrijednost datih sredstava, kao što je prikazano u sljedećoj tabeli:

	2022. Društvo	2022. Grupa	2021. Društvo	2021. Grupa
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	40.756.662	40.756.662	40.622.586	40.622.586
Depoziti i dati zajmovi	783.042	792.357	1.753.674	1.765.859
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.869.420	5.869.420	4.498.832	4.498.832
Ostala potraživanja	1.054.460	994.368	710.087	620.011
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.619.279	3.663.109	3.385.141	3.455.809
	52.082.863	52.075.916	50.970.320	50.963.097

Izvršni odbor je donio kreditnu politiku i izloženost kreditnom riziku se stalno prati. Procjena kreditne sposobnosti vrši se za sve imaoce polise osiguranja te se osigurava obezbjeđenje prije odobrenja ili produžetka odobrenog zajma. Obezbeđenje kredita je propisano Zakonom o osiguranju.

Potraživanja iz osiguranja, reosiguranja i ostala potraživanja su podijeljena u sljedeće grupe:

U prvu grupu su klasifikovana potraživanja od dužnika čija je finansijska situacija stabilna i potraživanja od dužnika koji redovno izvršavaju svoje obaveze, ne kasnije od 90 dana od dana dospijeća, osim za kašnjenje premije do 90 dana. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 5% do 10%.

U drugu grupu spadaju dospjela potraživanja od dužnika sa periodično ugroženom finansijskom stabilnosti, ali bez očekivane nesolventnosti ili problema sa likvidnošću, koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjanjem do 180 dana od dana dospijeća. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 25% do 50%.

U treći grupu su klasifikovana potraživanja od dužnika čija finansijska stabilnost nije zadovoljavajuća i sa problemima sa likvidnošću, kao i potraživanja od dužnika koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjanjem do 365 dana od dana dospijeća. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 50% do 75%.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

38. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

U četvrtu grupu spadaju potraživanja nastala kroz pravni posao koji je nastao na nečvršćim uslovima, trgovine posrednika koje proizilaze iz ugovora o osiguranju, potraživanja iz parnica, potraživanja za koja se spori pred nadležnim sudom, potraživanja od dužnika u likvidacionom ili stečajnom postupku ili očekivanom likvidacionom ili stečajnom postupku, zakašnjelim potraživanjima od dužnika koji izvršavaju svoje obaveze sa kašnjenjem preko 365 dana od dana dospijeća. Za ovu grupu potraživanja formiraju se rezervisanja u iznosu od 100%.

Ugovori o osiguranju imovine

Kod ugovora o osiguranju imovine, klimatske promjene mogu dovesti do češćih i ozbiljnijih ekstremnih vremenskih nepogoda (npr. poplave, oluje..) i uzrokovati značajne posljedice (npr. potraživanja za slijeganje/odronjavanje tla). Za određene ugovore, Društvo je također ograničilo broj odštetnih zahtjeva koji mogu biti plaćeni u bilo kojoj godini polise ili je uvelo maksimalne iznose predviđene za isplatu šteta u bilo kojoj godini polise.

Društvo ima pravo da ponovno procijeni rizik i/ili promijeni odredbe i uslove prilikom te procjene. Takođe je moguće da se nametnu odbitne stavke i da se odnese netačne tvrdnje. Takvi ugovori su zajamčeni pozivanjem na komercijalnu vrijednost zamjene imovine i osiguranog sadržaja, i ograničenja isplate potraživanja su uvijek uključena da obuhvate vrijednost za isplatu po nastanku osiguranog događaja. Trošak obnavljanja imovine, zamjene ili odštete za sadržaj i vrijeme koje je potrebno za ponovno započinjanje prekinutih poslovnih aktivnosti su glavni faktori koji utiču na nivo potraživanja prema ovim politikama.

Najveća vjerovatnoća za nastanak značajnih gubitaka u ovim ugovorima proizilazi iz štete nastale zbog oluje ili poplave. Društvo ima reosiguranje za pokrivanje ovakve štete.

Tabela ispod prikazuje koncentraciju bruto obaveza u ugovorima za neživotno osiguranje po vrsti ugovora:

	2022.		2021.	
	Bruto obaveze	Rezervisanja za štete	Bruto obaveze	Rezervisanja za štete
	Prijenosne premije		Prijenosne premije	
Nesreća	11.047.938	1.597.260	10.545.467	1.551.303
Zdravље	214.040	173.630	149.339	109.254
Kasko	2.239.621	941.488	2.159.177	1.036.995
Prijevoz	48.529	49.062	13.750	47.767
Imovina	7.549.176	19.185.790	6.360.442	2.728.609
Osiguranje od autoodgovornosti	2.899.939	6.201.340	2.924.823	6.417.200
Osiguranje od odgovornosti trećih lica	915.248	263.333	738.473	396.983
Ostalo	529.041	100.783	197.930	33.537
Ukupno	25.443.532	28.512.686	23.089.401	12.321.648

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje kao rezultat finansijskih aktivnosti Grupe i upravljanja pozicijama. Ovaj rizik uključuje rizik nesposobnosti finansiranja imovine u prikladnim rokovima i kamatama te rizik nesposobnosti likvidacije imovine po razumnoj cijeni i u odgovarajućem vremenskom periodu.

Grupa ima portfolio likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti, čime osigurava kontinuirano poslovanje i udovoljava zakonskim zahtjevima.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

38. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Rizik likvidnosti (nastavak)

Grupa upravlja rizikom likvidnosti konstantnim praćenjem predviđenih i stvarnih gotovinskih tokova i uklapanjem profila dospjeća finansijske imovine i obaveza.

U Napomeni 39. objelodanjene su analize dospjeća finansijske imovine i finansijskih obaveza na datum izvještavanja.

U Napomeni 31. objelodanjene su analize dospjeća tehničkih rezervi Grupe.

Upravljanje kapitalom

Društva za osiguranje su dužna da raspolažu odgovarajućim kapitalom s obzirom na obim i vrste poslova osiguranja koje obavlja kao i rizike kojima je izloženo kod obavljanja tih poslova.

Kapital društva, u skladu sa Pravilnikom načinu obračuna kapitala i adekvatnosti kapitala društava za osiguranje u Republici Srpskoj („Pravilnik“) čini osnovni kapital i dodatni kapital umanjeno za odbitne stavke.

Kapital društva ne može biti manji od sljedeće dvije kategorije:

- a) marginе solventnosti;
- b) minimalnog iznosa propisanog odredbama Zakona o društvima za osiguranje („Zakon“) i Pravilnika koji na dan 31. decembra 2022. za poslove osiguranja koje Društvo obavlja iznosi 7.000.000 KM za neživotna osiguranja a 6.000.000 za životna osiguranja (na 31.decembra 2021. iznosio je 6.000.000 KM za neživotna osiguranja a 4.000.000 za životna osiguranja).

Bazični kapital društva za osiguranje mora da bude najmanje jednak garantnom fondu koji ne može biti manji od:

1. 1/3 marginе solventnosti;
2. minimalnog iznosa propisanog odredbama Zakona o društvima za osiguranje („Zakon“) i Pravilnika koji na dan 31. decembra 2022. godine za poslove osiguranja koje Društvo obavlja iznosi 7.000.000 KM za neživotna osiguranja a 6.000.000 za životna osiguranja (na 31.12.2021 iznosio je 6.000.000 KM za neživotna osiguranja a 4.000.000 za životna osiguranja).

Adekvatnost kapitala se izračunava u skladu sa Zakonom o osiguranju kako slijedi:

	2022.	2021.
<i>Društvo i Grupa</i>		
Neživotno osiguranje		
Margina solventnosti	3.636.957	3.594.755
Garantni fond – 1/3 marginе solventnosti	1.212.319	1.198.252
Minimalni garantni fond	7.000.000	6.000.000
Životno osiguranje		
Margina solventnosti	716.571	716.119
Garantni fond – 1/3 marginе solventnosti	238.857	238.706
Minimalni garantni fond	6.000.000	4.000.000
Margina solventnosti	4.353.528	4.310.873
Garantni fond – 1/3 marginе solventnosti	1.451.176	1.436.958
Minimalni garantni fond	<u>13.000.000</u>	<u>10.000.000</u>
Akcionarski kapital	13.043.400	10.043.400
Ostale rezerve	3.159.080	6.017.842
Gubitak tekuće godine	(198.462)	(524.396)
Nematerijalna imovina	(797.428)	(884.763)
Neklikvidna sredstva	(1.130.200)	(1.075.635)
Adekvatnost kapitala	<u>14.076.390</u>	<u>13.576.448</u>

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

39. Analiza dospijeća

Dospijeće finansijske imovine i obaveza za Društvo na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. prikazano je u tabelama u nastavku, na osnovu preostalog ugovornog dospijeća po nediskontovanim tokovima gotovine, izuzev za bilanse osiguranja i reosiguranja. Procijenjeno preostalo dospijeće rezervi za ugovore o osiguranju prikazano je u Napomeni 31.

31. decembar 2022.	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Društvo						
Finansijska Imovina						
Finansijska Imovina raspoloživa za prodaju	2.891.590	2.973.896	4.430.287	18.680.727	11.780.162	40.756.662
Depoziti i dati zajmovi	-	-	-	-	783.042	783.042
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.869.420	-	-	-	-	5.869.420
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	32.374.773	-	-	-	-	32.374.773
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.619.279	-	-	-	-	3.619.279
Ostala potraživanja	1.054.460	-	-	-	-	1.054.460
Ukupna finansijska Imovina	45.809.522	2.973.896	4.430.287	18.680.727	12.563.204	84.457.636
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu najmova	250.823	248.934	309.352	134.233	-	943.342
Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju	12.014.373	-	-	-	-	12.014.373
Ostale finansijske obaveze	1.132.201	-	-	-	-	1.132.201
Ukupno finansijske obaveze	13.397.397	248.934	309.352	134.233	-	14.089.916
31. decembar 2021.	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Društvo						
Finansijska Imovina						
Finansijska Imovina raspoloživa za prodaju	2.671.460	2.860.164	5.718.285	15.305.322	14.067.355	40.622.586
Depoziti i zajmovi	-	995.000	-	-	758.674	1.753.674
Potraživanja iz osnova osiguranja i reosiguranja	4.498.832	-	-	-	-	4.498.832
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	10.134.336	-	-	-	-	10.134.336
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.385.141	-	-	-	-	3.385.141
Ostala potraživanja	710.087	-	-	-	-	710.087
Ukupna finansijska Imovina	21.399.856	3.855.164	5.718.285	15.305.322	14.826.029	61.104.656
Finansijske obaveze						
Obaveze po osnovu najmova	231.084	233.203	455.077	347.234	-	1.266.598
Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju	5.766.557	-	-	-	-	5.766.557
Ostale finansijske obaveze	1.519.973	-	-	-	-	1.519.973
Ukupno finansijske obaveze	7.517.614	233.203	455.077	347.234	-	8.553.128

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

39. Analiza dospijeća (nastavak)

31. decembar 2022. Grupa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Finansijska imovina						
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.891.590	2.973.896	4.430.287	18.680.727	11.780.162	40.756.662
Depoziti i zajmovi	-	-	-	-	792.357	792.357
Potraživanja iz osnova osiguranja i reosiguranja	5.869.420	-	-	-	-	5.869.420
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	32.374.773	-	-	-	-	32.374.773
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.663.109	-	-	-	-	3.663.109
Ostala potraživanja	994.368	-	-	-	-	994.368
Ukupna finansijska imovina	45.793.260	2.973.896	4.430.287	18.680.727	12.572.519	84.450.689
Finansijske obaveze						
Primljeni krediti	33.541	47.569	177.457	229.111	-	487.678
Obaveze po osnovu najmova	271.588	273.252	341.648	147.486	-	1.033.974
Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju	12.014.373	-	-	-	-	12.014.373
Ostale finansijske obaveze	1.380.532	-	-	-	-	1.380.532
Ukupno finansijske obaveze	13.700.034	320.821	519.105	376.597	-	14.916.557
31. decembar 2021. Grupa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Ukupno
Finansijska imovina						
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2.871.460	2.860.164	5.718.285	15.305.322	14.067.355	40.622.586
Depoziti i zajmovi	-	995.000	-	-	770.859	1.765.859
Potraživanja iz osnova osiguranja i reosiguranja	4.498.832	-	-	-	-	4.498.832
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	10.134.336	-	-	-	-	10.134.336
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.455.809	-	-	-	-	3.455.809
Ostala potraživanja	620.011	-	-	-	-	620.011
Ukupna finansijska imovina	21.380.448	3.855.164	5.718.285	15.305.322	14.838.214	61.097.433
Finansijske obaveze						
Primljeni krediti	41.312	41.384	174.318	188.220	124.681	569.915
Obaveze po osnovu najmova	244.091	233.203	455.077	347.234	-	1.279.605
Obaveze proizašle iz ugovora o osiguranju	5.766.557	-	-	-	-	5.766.557
Ostale finansijske obaveze	1.709.356	-	-	-	-	1.709.356
Ukupno finansijske obaveze	7.761.316	274.587	629.395	535.454	124.681	9.325.433

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

40. Analize promjena kamatnih stopa

Tablice u nastavku prikazuju finansijsku imovinu i obaveze Društva iz djelokruga MRS-a 39 analizirane prema periodima promjene kamatnih stopa koje se određuju na osnovu preostalog ugovornog dospijeća i ugovornog perioda.

Tabele u nastavku prikazuju procjenu Izvršnog odbora o izloženosti riziku promjene kamatnih stopa za Društvo i Grupu na dan 31. decembra 2022. i 31. decembra 2021. godine, te nisu nužno indikativne za poziciju u drugom periodu, ali uzimajući u obzir pretpostavke o kamatnim stopama na kojima se zasniva izračun matematičke rezerve (Napomena 31. (e)), pokazuju izvesnu osjetljivost dobiti Društva i Grupe na kretanja kamatnih stopa. Na dobit će također uticati i valutna struktura imovine i obaveza te kapitala i rezervi. Iznosi navedeni ispod su u skladu sa knjigovodstvenim stanjima te uključuju i nedospjelu kamatu.

31. decembar 2022. Društvo	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Bez kamata	Ukupno
Finansijska imovina								
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju								
Depoziti i dati zajmovi	2,51%	2.891.590	2.973.896	4.430.287	18.680.727	11.780.162	-	40.756.662
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	4,91%	-	-	-	-	783.042	-	783.042
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	-	-	-	-	-	-	5.869.420	5.869.420
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-	-	-	-	32.374.773	32.374.773
Ostala potraživanja	-	-	-	-	-	-	3.819.279	3.819.279
Ukupno finansijska imovina		2.891.590	2.973.896	4.430.287	18.680.727	12.563.204	42.917.932	84.457.636
Finansijske obaveze								
Obaveze po osnovu najmova								
Obaveze prolazeće iz ugovora o osiguranju	1,6%	250.823	248.934	309.352	134.233	-	-	943.342
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	-	-	12.014.373	12.014.373
Ukupno finansijske obaveze		250.823	248.934	309.352	134.233		13.146.574	14.069.916

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

40. Analize promjena kamatnih stopa (nastavak)

31. decembar 2022. Grupa	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Bez kamate	Ukupno
Finansijska Imovina								
Finansijska Imovina raspoloživa za prodaju	2,51%	2.891.590	2.973.896	4.430.287	18.680.727	11.780.162		40.756.662
Depoziti i dati zajmovi	4,91%	-	-	-	-	792.357		792.357
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja								
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju							5.869.420	5.869.420
Gotovina i gotovinski ekvivalenti							32.374.773	32.374.773
Ostala potraživanja							3.863.109	3.863.109
Ukupno finansijska imovina		2.891.590	2.973.896	4.430.287	18.680.727	12.572.519	42.901.870	84.450.689
Finansijske obaveze								
Primjeni krediti	3,92%	33.541	47.569	177.457	229.111	-	-	487.878
Obezve po osnovu najmova	1,6%	271.588	273.252	341.648	147.486	-	-	1.033.974
Obaveze prolaze iz ugovora o osiguranju							12.014.373	12.014.373
Ostale finansijske obaveze							1.380.532	1.380.532
Ukupno finansijske obaveze		305.129	320.821	519.105	376.597	-	13.394.905	14.916.557
31. decembar 2021. Društvo	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Bez kamate	Ukupno
Finansijska Imovina								
Finansijska Imovina raspoloživa za prodaju	2,58%	2.671.460	2.860.164	5.718.285	15.305.322	14.067.355	-	40.622.586
Depoziti i dati zajmovi	2,08%	-	-	-	-	-	-	
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	4,91%	-	995.000	-	-	758.674	-	1.753.674
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju							4.498.832	4.498.832
Gotovina i gotovinski ekvivalenti							3.385.141	3.385.141
Ostala potraživanja							710.087	710.087
Ukupno finansijska Imovina		2.671.460	3.855.164	5.718.285	15.305.322	14.826.029	18.726.396	61.104.656
Finansijske obaveze								
Obaveze po osnovu najmova	1,6%	231.084	233.203	455.077	347.234	-	-	1.266.598
Obaveze prolaze iz ugovora o osiguranju	-	-	-	-	-	-	5.766.557	5.766.557
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	-	-	1.519.973	1.519.973
Ukupno finansijske obaveze		231.084	233.203	455.077	347.234	-	7.286.530	8.553.128

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

40 Analize promjena kamatnih stopa (nastavak)

31. decembar 2021. Grupa	Efektivna kamatna stopa	Do 6 mjeseci	6 - 12 mjeseci	1 - 2 godine	2 - 5 godina	Više od 5 godina	Bez kamata	Ukupno
Finansijska imovina								
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju	2,58% 2,08%	2.671.460	2.860.164	5.718.285	15.305.322	14.067.355	-	40.622.586
Depoziti i dati zajmovi Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	4,91%	-	995.000	-	-	770.859	-	1.765.859
Ostala potraživanja Gotovina i gotovinski ekvivalenti	-	-	-	-	-	-	620.011	620.011
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	-	-	-	-	-	-	3.455.809	3.455.809
Ukupno finansijska imovina		2.671.460	3.855.164	5.718.285	15.305.322	14.838.214	18.708.988	61.097.433
Finansijske obaveze								
Primljeni krediti	3,92%	41.312	41.384	174.318	188.220	124.681	-	569.915
Obaveze po cenovu najmova	1,6%	244.091	233.203	455.077	347.234	-	-	1.279.805
Obaveze prolazile iz ugovora o osiguranju	-	-	-	-	-	-	5.766.557	5.766.557
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	-	-	1.709.356	1.709.356
Ukupno finansijske obaveze		285.403	274.587	629.395	535.454	124.681	7.475.913	9.325.433

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembar 2022.

41. Prezentacija finansijskih instrumenata po kategoriji mjenjenja

U svrhu mjenjenja MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjenjenje" Grupa klasificuje finansijsku imovinu po slijedećim kategorijama: (a) zajmovi i potraživanja i (b) finansijska imovina raspoloživa za prodaju. Finansijske obaveze se klasificuju kao ostale finansijske obaveze.

Slijedeće tabele prikazuju uskladištanje finansijske imovine prema navedenim kategorijama mjenjenja sa stanjem na dan 31. decembar 2022. i za 31. decembar 2021. godine:

31. decembar 2022. Društvo	Zajmovi i potraživanja	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Imovina			
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		40.756.662	40.756.662
Depoziti i dati zajmovi	783.042	-	783.042
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.869.420	-	5.869.420
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	32.374.773	-	32.374.773
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.619.279	-	3.619.279
Ostala potraživanja	1.054.460	-	1.054.460
	43.700.974	40.756.662	84.457.636
31. decembar 2021. Društvo	Zajmovi i potraživanja	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Imovina			
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		40.622.586	40.622.586
Depoziti i dati zajmovi	1.753.674	-	1.753.674
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	4.498.832	-	4.498.832
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	10.134.336	-	10.134.336
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.385.141	-	3.385.141
Ostala potraživanja	710.087	-	710.087
	20.482.070	40.622.586	61.104.656
31. decembar 2022. Grupa	Zajmovi i potraživanja	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Imovina			
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		40.756.662	40.756.662
Depoziti i dati zajmovi	792.357	-	792.357
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	5.869.420	-	5.869.420
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	32.374.773	-	32.374.773
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.663.109	-	3.663.109
Ostala potraživanja	994.368	-	994.368
	43.694.027	40.756.662	84.450.689
31. decembar 2021. Grupa	Zajmovi i potraživanja	Imovina raspoloživa za prodaju	Ukupno
Imovina			
Finansijska imovina raspoloživa za prodaju		40.622.586	40.622.586
Depoziti i dati zajmovi	1.765.859	-	1.765.859
Potraživanja po osnovu osiguranja i reosiguranja	4.498.832	-	4.498.832
Ostala potraživanja	620.011	-	620.011
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.455.809	-	3.455.809
Udio reosiguranja kod rezervisanja iz ugovora o osiguranju	10.134.336	-	10.134.336
	20.474.847	40.622.586	61.097.433

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

42. Procjena fer vrijednosti

42.1 Fer vrijednost finansijskih Instrumenata koji se mijere po fer vrijednosti na redovnoj osnovi

Neka finansijska imovina Grupe se mijere po fer vrijednosti na kraju svakog izvještajnog perioda. Sljedeća tabela daje informacije o tome kako se utvrđuju fer vrijednosti ove finansijske imovine (posebno tehnika vrednovanja i korišteni inputi).

Društvo I Grupa	Fer vrijednost na dan	Hijerarhija fer vrijednosti
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Hartije od vrijednosti Vlade Republike Srpske	40.756.662	40.622.586
	40.756.662	40.622.586

42.2 Fer vrijednost finansijskih instrumenata koji se ne mijere po fer vrijednosti na trajnoj osnovi

Izvršni odbor Društva i Grupe smatra da fer vrijednost ostalih finansijskih instrumenata aproksimira njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti:

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Knjigovodstvena vrijednost gotovine i gotovinskih ekvivalenta se generalno smatra približnom njihovoj fer vrijednosti.

Depoziti i datli zajmovi

Procijenjena fer vrijednost depozita s fiksnim dospijećem temeljila bi se na gotovinskim tokovima diskontovanim trenutno ponuđenim kamatnim stopama na depozite sličnog preostalog dospijeća. Uzimajući u obzir činjenice da su depoziti od banaka Društva bili kratkoročni, da su ostali depoziti obavezni ka institucijama iz djelatnosti osiguranja, da su zajmovi po polisama životnog osiguranja u potpunosti obezbijeđeni Izvršni odbor smatra da fer vrijednost ovih instrumenata aproksimira njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti.

Potraživanja po osnovu osiguranja i ostala potraživanja

Ova potraživanja nemaju kotiranu tržišnu cijenu te bi se fer vrijednost procjenjivala kao sadašnja vrijednost budućih očekivanih gotovinskih tokova diskontovanih kamatnim stopama dostupnim Grupi na datum izvještavanja. Uzimajući u obzir činjenicu da su ova potraživanja već umanjena na osnovu kriterija propisanih od strane Agencije te da je faktor dospijeća zanemariv Izvršni odbor smatra da fer vrijednost ovih instrumenata aproksimira njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti.

Uzeti zajmovi

Veći dio dugoročnih uzetih zajmova Grupe nema kotiranu tržišnu cijenu te se fer vrijednost procjenjuje kao sadašnja vrijednost budućih gotovinskih tokova diskontovanih kamatnim stopama dostupnim Grupi na datum izvještavanja, za novi uzeti zajam sličnog tipa i preostale ročnosti.

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

42. Procjena fer vrijednosti

42.3 Fer vrijednost nefinansijske imovine

Društvo I Grupa	Fer vrijednost na dan 31. decembar 2022.	Hijerarhija fer vrijednosti	3
Investicione nekretnine	7.854.668	7.479.079	
	7.854.668	7.479.079	

Nivo 3 fer vrijednosti

Grupa angažuje eksterne i nezavisne procjenitelje, koji imaju odgovarajuće priznate profesionalne kvalifikacije i iskustva na lokacijama i sa kategorijama imovine koja se procjenjuje.

Nezavisi procjenitelji utvrđuju fer vrijednost portfelja investicionih nekretnina Grupe na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda, a fer vrijednost zemljišta i objekata Grupe klasifikovanih kao nekretnine i oprema, utvrđuje se svake tri godine.

Fer vrijednost investicionih nekretnina i zemljišta i objekata je kategorizovana kao Nivo 3 fer vrijednosti na osnovu ulaznih podataka korištenih za tehniku procjene vrijednosti.

Tehnika vrednovanja I značajni ulazni podaci

Naredna tabela prikazuje tehniku vrednovanja koja se koristi u mjerenu fer vrijednosti investicionih nekretnina i zemljišta i objekata, kao i značajne korištene faktore.

Tehnika vrednovanja	Značajni ulazni podaci
<p>Tehnika troška i pristup kapitalizacije prihoda: Grupa obje tehnike uzima u obzir i uskladjuje i ponderiše procjene po svakoj tehnici na osnovu svoje procjene koju bi koristili učesnici na tržištu. Tehnika troška uzima u obzir trenutne troškove zamjene. Metod kapitalizacije prihoda se zasniva na procijenjenom neto prihodu iz poslovanja ostvarenom tom imovinom podijeljeno sa stopom kapitalizacije.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Stopa kapitalizacije (3,5 – 8%)• Procijenjene vrijednosti zakupa

WIENER OSIGURANJE VIENNA INSURANCE GROUP A.D BANJA LUKA
Napomene uz odvojene i konsolidovane finansijske izvještaje
za godinu koja je završila 31. decembra 2022.

43. Događaji nakon datuma izvještajnog perioda

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma izvještajnog perioda i do datuma odobrenja ovih finansijskih izvještaja koji zahtijevaju usklađivanje ili objelodanjivanje u finansijskim izvještajima.

Odobreno dana 23. marta 2023. godine, u ime i za račun Društva i Grupe od strane:

Borislav Doder
Generalni direktor

Daliborka Dedić
Izvršni član Upravnog odbora